

Moralist eller konsument?

- En netnografisk narrativ studie kring hur personer med erfarenhet av att köpa sex problematiserar och rättfärdigar handlingarna på ett svenskt diskussionsforum

SW2227 Vetenskapligt arbete i socialt arbete, 30 hp

Scientific Work in Social Work, 30 higher education credits

Master nivå

Termin HT 22

Författare Agnetha Andersson och Nina Artfors

Handledare Anna Hall

Inlämningdatum: 20221014

Totalt antal ord: 32 460

Abstract

Sweden was the first country to form the decision to legalize the act of selling sexual services while illegalizing the act of purchasing sexual services. The purpose was to minimize the sellers vulnerability, and to prevent the negative consequences that the sex trade drives, through criminal penalties towards the purchasers (Olsson, 2021a; de Cabo & Hall, 2021). People who have experience of buying sex are part of a stigmatizing discourse, which contributes to the fact that buying sex is often hidden away from the environment. With the digitalization and through access to mobile phones and laptops with increased anonymity via the internet there are now several new methods to purchase sexual services in a more discrete manner. Today there is a polarized view of the sex trade, where the dominating criminal justice and social policy discourses about sex purchase is constructed on gender. The aim of this study is to investigate how people who purchase sexual services problematizes and justifies purchases of sexual services in relation to the predominant discourses on sex for compensation and purchasers of sexual services. The questions concern which functions the sex purchase fulfills, what functions the sharing of experiences can fulfill, how the forum users reason based on their sex purchases and which dominant social discourses can be discerned in their narrative. The methodological basis is an abductive and constructionist approach with a netnographic method where the empirics is gathered from one of Sweden's largest internet forums. The study is based upon a selection of 297 posts from 33 separate discussions, with approximately 90 individuals who have experience with purchasing sexual services. The theoretical frames of reference used to understand the empirics are narrative theory, ontological narratives, narrative identity, Goffman's dramaturgical theory, the concepts of normalization and stigmatization as well as relevant concepts of power coined by Foucault. The results show that there is a notable skepticism towards the standards of society, where the central rhetoric is to turn against the tendencies of radical feminism that has led to the sexual legislations that apply today. The users on the forum emphasized the right of free will as basis for legalization of the sex trade and that it could be motivated even through a feminist perspective, since women as the sellers should have the right to decide on how to make a living and how they use their bodies. The result is evidence that there is a strong divergence between the perception of the individuals in the study and the representatives of the central social discourses. Furthermore, the results show that the users on the forum seldom ask for support from society to break their habits of purchasing sexual services, since they do not find them problematic. To conclude, there are suggestions for further research to create more knowledge around how the negative consequences that sex for compensation entail for

both the purchasing and selling parties concerned should be managed. Finally, there are suggestions for further research which methods could be used in society to connect to and reach out to a target group who do not seem to be searching for help themselves.

Keywords: social work, purchase of sexual services, narrative, stigmatization, dominant societal discourses, justification.

Title: Moralist or consumer? – A netnographic narrative study of how people with experience of buying sex problematize and justify the actions on a Swedish discussion forum

Sammanfattning

Sverige var det första landet som fattade beslut om att det skulle vara olagligt att köpa sex men lagligt att sälja sex. Syftet var att minimera sårbarheten för de sårbara prostituerade, samt förebygga de negativa konsekvenserna som sexhandeln bidrar till genom att kunna ge köpare straffrättsliga påföljder. Personer som har erfarenhet av att köpa sex ingår i en stigmatiserande diskurs vilket bidrar till att sexköp ofta göms undan från omgivningen (Olsson, 2021a; de Cabo & Hall, 2021). Med en ökad digitalisering genom tillgång till mobiltelefoner och laptops och ökad anonymitet genom internet, finns flera sätt köpa sexuella tjänster på ett diskret sätt. Det finns idag en polariserad syn på sexhandeln där dominerande straffrättsliga och socialpolitiska diskurser om sexköp konstrueras av en könsförklaring. Studiens syfte är att undersöka hur personer som köper sex problematiserar och rättfärdigar sexköp i relation till dominerande diskurser om sex mot ersättning. Frågeställningarna rör vilka funktioner som sexköpet fyller, vad delandet av erfarenheter kan fylla för funktioner, hur forumanvändarna resonerar utifrån sina sexköp och vilka dominerande samhällsdiskurser som kan urskiljas i deras narrativ. Den metodologiska utgångspunkten är ett abduktivt och konstruktionistiskt synsätt med en netnografisk metod där empirin hämtats från ett av Sveriges största internetforum. Studien baseras på 297 inlägg från 33 olika diskussionstrådar, med cirka 90 personer som har erfarenhet av sexköp. De teoretiska referensramar som använts för att förstå empirin är narrativ teori, ontologiska narrativ och narrativ identitet, Goffmans dramaturgiska teori, begreppen normalisering och stigmatisering samt relevanta maktbegrepp myntade av Foucault. Resultatet visar att det påfallande finns en skepsis mot samhällets normsystem, där den dominerande retoriken går ut på att vända sig mot de radikalfeministiska strömningar som lett fram till dagens sexuallagstiftningar. Forumanvändarna framhöll ofta människors fria val som grund för att sexhandel bör legaliseras och att det kan motiveras även ur feministiskt perspektiv då kvinnor som säljare bör ha rätten att välja sin försörjning och hur de vill använda sina kroppar. Resultatet innebär belegg för att det finns en stark motsättning mellan uppfattningen hos de undersökta personerna och företrädare för de dominerande samhällsdiskurserna. Vidare påvisar resultatet att det är sällan som forumanvändare efterfrågar stöd från samhället för att bryta sina sexköpsvanor då de inte betraktar dessa som problematiska. Avslutningsvis följer forskningsförslag för vidare kunskap om hur de negativa konsekvenser som sex mot ersättning medför för såväl köpande som säljande part kan hanteras. Sist kommer förslag på vidare forskning rörande hur samhället skulle kunna skapa kontakt och nå fram till personer som köper sex som inte själva verkar hjälpsökande.

Nyckelord: socialt arbete, köp av sexuella tjänster, narrativ, stigmatisering, dominerande samhällsdiskurser, rättfärdigande.

Titel: Moralist eller konsument? – En netnografisk narrativ studie kring hur personer med erfarenhet av att köpa sex problematiserar och rättfärdigar handlingarna på ett svenskt diskussionsforum.

Förord

Tack alla forumanvändare för att ni delat med er av era erfarenheter av att köpa sex. Det har varit lärorikt, intressant och utmanande att försöka förstå era ibland ambivalenta och detaljerade narrativ rörande era tankar om sexköp. Det har kunnat få oss att skratta och gråta och bredda våra perspektiv om personer som köper sex, tack!

Speciellt tack till vår underbara och stöttande handledare Anna Hall som alltid varit lika engagerad och inspirerande under hela uppsatsprocessen. Det har varit ovärderligt att ha fått tillgång till en handledare som är så kunnig inom området och som generöst delat med sig av sin kunskap och klokskap. Tack för snabb och innehållsrik feedback, och att vi tillsammans kunde vända och vrida på kunskapen vilket bidrog till nya insikter och förståelser. Tack för din flexibilitet att alltid lyckas få in oss i ditt schema trots semester, helger och kvällar. Du har varit spindeln i nätet som hjälpt oss att samla våra stundvis ostrukturerade tankar och att upprätthålla en röd tråd och varit den centrala fasta punkten under uppsatsprocessen.

Tack kursansvariga Helena Johansson som strukturerat upp hur uppsatsprocessen kan se ut, och viktiga delar att tänka på under uppsatsprocessen gång. Tack för lärorika och givande workshops.

Vi vill också rikta ett stort tack till våra familjer för att ni ställt upp och stöttat oss praktiskt och känslomässigt under uppsatsprocessens gång, det har underlättat mycket för oss att under den här perioden få avlastning för att kunna fokusera på studierna.

Till sist vill vi inte glömma att tacka det viktigaste, varandra, för samarbetet, författarskapet, drivandet och bollandet av tankar. Att ha någon att dela processen med i vått och torrt har varit otroligt roligt och lärorikt. Det har varit fantastiskt givande att ha fått göra det här tillsammans och vara två som rott denna båt i hamn. Tack!

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Syfte	2
1.2 Frågeställningar	2
1.3 Begreppsanvändning och begreppsförklaring	3
2. Bakgrund	5
2.1 Former och aktörer gällande sex mot ersättning i svensk kontext	5
2.2 Straffrättslig och socialpolitisk diskurs av sex mot ersättning	6
2.2.1 Kort historisk tillbakablick fram till idag	6
2.2.2 Repressiva åtgärder	8
2.2.3 Sociala interventioner för att förebygga efterfrågan	9
2.2.4 Spänningsfält mellan dominerande diskurser	10
3. Tidigare forskning	11
3.1 Hur personer med erfarenhet av sexköp kommunicerar på internet	11
3.2 Orsaker och funktioner av sexköp	14
3.3 Personer som köper sex upplevelser av och syn på regleringen av sex mot ersättning	15
3.4 Normalisering av sexköp som ett svar på stigmatisering	17
4. Metod och metodologiska överväganden	20
4.1 Epistemologiska utgångspunkter	20
4.2 Abduktiv ansats	20
4.3 Författarnas förståelse	21
4.4 Författarnas uppdelning, upplägg och samarbete	22
4.5 Metodval	22
4.5.1 Arkivdata	23
4.6 Urval	24
4.7 Datainsamling	25
4.8 Analysmetod	27
4.8.1 Frånvaro och närvaro av kroppen på internet	28
4.8.2 Narrativ analys	28
4.8.3 Forskning om små berättelser	29
4.8.4 Analysverktyg för att studera små berättelser	30
4.9 Metoddiskussion	31
4.10 Etiska överväganden	34
5. Teori	37
5.1 Narrativ teori och narrativ identitet	37
5.2 Goffmans dramaturgiska teori	39
5.2.1 Stigmatisering och normalisering	40
5.3 Makt och makttekniker enligt Foucault	41
6. Resultat och analys	44
6.1 Det sociala digitala rummet	44
6.1.1 Den undersökta platsen	44
6.1.2 Spam	45

6.1.3 Formella regler och normerande riktlinjer på forumet	46
6.1.4 En plats för att skapa en gemenskap och normalisera sexköp	47
<i>6.2 Sexköpets funktioner - quickfix kontra bot mot ensamhet</i>	<i>50</i>
6.2.1 Quickfix/en snabb lösning	50
6.2.2 Bot mot ensamhet	54
6.2.3 Sammanfattande analys av temat	55
<i>6.3 Utanförskap och en längtan efter samhörighet och gemenskap</i>	<i>56</i>
6.3.1 Stolthet och samhörighet	57
6.3.2 Tomhet och utanförskap, skuld och skam	60
6.3.3 Sammanfattande analys av temat	63
<i>6.4 Tema sex som handelsvara på en marknad</i>	<i>65</i>
6.4.1 Att likställa sex med vilken vara och tjänst som helst	65
6.4.2 När köpare säger nej till köp	67
6.4.3 Sammanfattande analys av temat	70
<i>6.5 Tema det fria valet - samtycke</i>	<i>71</i>
6.5.1 Att ta avstånd från människohandel och tvång	71
6.5.2 Känslor av orättvisa	72
6.5.3 Säljarens fria val	73
6.5.4 Betalt samtycke	75
6.5.5 Sammanfattande analys av temat	77
7. Avslutande diskussion	79
8. Referenslista	83
Bilaga 1	89
Bilaga 2	90

1. Inledning

Sexhandel är en samhällelig företeelse som har förekommit i århundraden och idag utgör ett omdiskuterat samhällsproblem (Olsson, 2021a). Internet bidrar till att det finns fler former av sex mot ersättning, till exempel webcamsex som inte kräver ett fysiskt möte (ibid). Villkoren för sexhandeln har förändrats i takt med internets framväxt och möjligheten det bjuder för köpare som säljare att kommunicera med varandra anonymt (Olsson, 2021a; Scaramuzzino, 2014).

Sex mot ersättning är ett kriminaliserat och stigmatiserat fenomen som i stort försiggår i det fördolda, vilket gör det svårt att med säkerhet uttala sig om i vilken omfattning det förekommer. I en omfattningskartläggning av prostitution och människohandel framkommer det att andelen i prostitution har ökat under covid-19 pandemin, med anledning att fler människor blivit av med sina arbeten, blivit hemlösa, fått sämre ekonomi och därmed sökt sig till sex mot ersättning som försörjningsstrategi (de Cabo & Hall, 2021). Många har dessutom suttit i långvarig karantän och/eller arbetat hemifrån, något som Scaramuzzino (2014) redan 2014 hävdade skulle leda till en ökad efterfrågan på sexuella tjänster.

Historiskt sett har forskning och reglering av prostitution riktats mot de som säljer sex, där säljare i samhälleliga diskurser konstruerats som ansvariga för de problematiska konsekvenser som sexhandeln medför på individuell och samhällelig nivå (Olsson, 2021a). På 1970-talet kom detta ensidiga fokus att kritiserats utifrån ett feministiskt perspektiv, vilket medförde att den köpande partens roll och efterfrågan på sexuella tjänster började lyftas (ibid). Den förändrade diskursen kring sex mot ersättning kom att resultera i förändringar i lagstiftningen, och år 1999 blev köp av sexuella tjänster kriminaliserat i Sverige samtidigt som det är lagligt att sälja sex (SFS 1998:408). Sexköpslagen ämnar bekämpa och minska efterfrågan på sexköp genom repressiva åtgärder mot köparen, samtidigt som den socialpolitiska diskursen kring sex mot ersättning kommit att utvecklas till att framhålla behovet av sociala behandlings- och stödåtgärder till köpare och säljare (Olsson 2021a). I den straffrättsliga diskursen om sex mot ersättning konstrueras *sexköparen* som en förövare som bör straffas för att lära sig av sina handlingar (ibid). I den socialpolitiska diskursen konstrueras köparen snarare som en person med ett tvångsmässigt sexuellt beteende eller offer för omständigheter som gör att vederbörande är i behov av sociala insatser för att kunna förändra sitt beteende (ibid). Mellan de två diskurserna finns ett spänningsförhållande som kan medföra en ambivalens vad gäller vilka åtgärder som ska vidtas rörande personer som köper sex.

I offentliga samtal om sex mot ersättning riktas oftast hat och fientlighet mot personer som köper sex (Olsson, 2021a). Personer som köper sex benämns ofta som *torskar*, *våldtäktsmän*, *sexmissbrukare* och porträtteras som *våldsutövande förövare* som utnyttjar kvinnor i sårbara positioner för egen njutnings skull (ibid). Grönvall (2021b) och Olsson (2021a) påvisar att personer som köper sex ofta upplever skam utifrån moraliska, relationella och straffrättsliga aspekter och därför döljer sina handlingar för omgivningen. Internetforum kan således fungera som virtuella mötesplatser för personer som upplever stigma eller engagerar sig i olagliga företeelser och de kan utgöra mötesplatser för likasinnade och ett undantag för att betraktas som den kriminella *sexköparen* (Sterling & van der Meulen, 2018).

På grund av kriminaliseringen och stigmatiseringen av sexköp är det svårt att få personer som köper sex att delta i forskning (Grönvall, 2021b). Vidare finns det ett underskott på forskning om målgruppen (Jämställdhetsmyndigheten, 2021). Genom att studera interaktioner på ett internetforum bland personer som köper sex ämnar studien att ge ett inifrånperspektiv på hur personerna begripliggör sina erfarenheter och hur de förhåller sig till rådande socialpolitiska och straffrättsliga diskurser om sex mot ersättning. Fördjupad förståelse av hur personer som köper sex själva resonerar är en viktig del i att vidga perspektiven för att kunna utveckla det förebyggande arbetet mot sex mot ersättning och adekvata insatser för personerna.

1.1 Syfte

Att undersöka hur personer som köper sex problematiserar och rättfärdigar sina sexköp i relation till dominerande samhällsliga diskurser¹ om sex mot ersättning och sexköpare.

1.2 Frågeställningar

Hur framställer forumanvändare anledningar till att köpa sex och vilka funktioner ser de att sexköpet fyller?

Hur resonerar forumanvändarna kring sina erfarenheter av att köpa sex och vilka funktioner kan delandet av erfarenheter på forumet fylla för dem?

¹Med uttrycket *dominerande samhällsliga diskurser* hänvisar vi till de straffrättsliga och socialpolitiska diskurserna kring personer som köper sex i Sverige. I bakgrundskapitlet förklaras hur dessa växt fram utifrån en svensk kontext och spänningsfältet dem emellan beskrivs genom forskning av bland andra Olsson (2021a).

Vilka dominerande samhälleliga diskurser om sexköp aktualiseras i forumanvändares narrativ?

Vilka dominerande narrativ framkommer utifrån forumanvändares berättelser?

1.3 Begreppsanvändning och begreppsförklaring

Begreppet *diskurs* används i linje med Johanssons (2005:32) beskrivning: "...en uppsättning utsagor, talade, skrivna, i ett bestämt socialt sammanhang, liksom de mer eller mindre uttalade regler som reglerar vad som "kan" och "inte kan" sägas eller skrivas i detta sammanhang". I diskursbegreppet betonas språkets betydelse av analys för social organisation, makt, social och kulturell mening (ibid).

I studien används begreppet *prostitution* med följande definition: "När minst två parter köper eller säljer sexuella tjänster mot ersättning (vanligen ekonomisk); vilken utgör en förutsättning för den sexuella tjänsten" (SOU 1995:15). *Prostitution* kommer användas när vi syftar till det sociala samhällsfenomenet i stort eller när vi refererar till forskning som använder begreppet prostitution.

Enligt Socialstyrelsen (2015) spelar begreppsanvändningen en viktig roll i arbetet med och bemötandet av personer med erfarenheter av sex mot ersättning. Begrepp som prostitution och sexarbetare riskerar att väcka stereotypa föreställningar, och felaktiga associationer hos omgivningen riskerar att försvåra upptäckandet av, och förståelsen för, personer som behöver hjälp och stöd i sin situation (Socialstyrelsen, 2015). Genom att i stället använda begreppen *sex mot ersättning* kan perspektiven vidgas genom att det inte är laddat med samma associationer (ibid). De Cabo y Moreda, Holmström och Kuosmanen (2021) menar att användningen av begreppet sex mot ersättning kan bidra till att framställa sexhandel som ett samhälleligt och socialt problem vars skadeverkningar är angeläget att åtgärda, i högre utsträckning än enbart begreppet prostitution.

Vi kommer att använda terminologin *personer med erfarenheter av att köpa sex* eller *personer som köper sex* för att benämna de personer studien rör. Begreppen *sexköpare* och *sexsäljare* används när vi vill medvetandegöra de sociala, diskursiva kategorierna och hur personerna själva förhåller sig till samhällsdiskurserna.

Begreppet *narrativ* kan definieras olika beroende på utgångspunkt. Enligt Ricoeur, (1980:176, citerad i Davis, 2013) är narrativ ett sätt för berättaren att få fram sin mening och resonemang kring saker, eller att dela sina tankar och erfarenheter på olika sätt. I studien utgår vi från

Squires (2013) öppna definition där narrativ ses som berättelser om erfarenheter. Narrativ kan utifrån den definitionen bestå av flera episoder av händelser, likväl som upplevelser, föreställningar och i tolkningen av dessa erfarenhetsberättelser är kontexten - både i meningen den omgivande miljön och i meningen personens identitet - en viktig komponent att beakta (ibid).

2. Bakgrund

Kapitlet innehåller en kort redogörelse av förekomst och former av sex mot ersättning i en svensk kontext och en beskrivning av framväxten av de nu dominerande samhälleliga diskurserna kring sex mot ersättning; de straffrättsliga och socialpolitiska, och spänningsfältet dem emellan.

2.1 Former och aktörer gällande sex mot ersättning i svensk kontext

Vikten av att skifta fokus från den sexsäljande parten till efterfrågan på sexköp framhålls ofta i det offentliga samtalet. I en befolkningsstudie utförd av Folkhälsomyndigheten hösten 2017, riktad till ett representativt urval av Sveriges befolkning mellan 16 - 84 år, uppgav knappt 1 av 10 (9,4 %) av männen och 0,5 % av kvinnorna att de någon gång hade gett ersättning för sexuella tjänster (Folkhälsomyndigheten, 2019). Bland män blev vanligare att ha gett ersättning för sex med stigande ålder. Fler HBTQ-män uppgav att de hade gett ersättning för sex än heterosexuella män (knappt 15 % jämfört med knappt 10 %) (de Cabo & Hall, 2021:13).

Internet kan som tidigare nämnts erbjuda anonymitet och förenklar interaktion mellan personer som vill undgå att riskera identifiering, vilket gäller både de som köper sex och de som säljer (Scaramuzzino, 2014). Många av respondenterna från de Cabo och Halls (2021) omfattningskartläggning uttryckte att digitaliseringen har lett till att större delen av vardagen sker online och på så sätt har även majoriteten av köp och försäljning av sexuella tjänster övergått till att ske via internet genom olika webbsidor, sociala medier och appar. Köpen sker över hela Sverige även om de flesta annonser på internet rör storstadsområdena (ibid). I kartläggningen angav 68 % av respondenterna att annonser på internet var den vanligaste kontaktvägen för köp av sexuella tjänster, det näst vanligaste, 20 %, var att kontakten tagits via sociala medier (de Cabo & Hall, 2021:95). Kontakten sker i syfte att på ett diskret sätt komma överens om en säker plats där sexet ska ske, vilket oftast blir på hotell, hemma hos säljaren eller i andrahandslägenheter (ibid).

Andra former av sex mot ersättning som ökar och som är svårare för polis att hitta bevis för är *Sugardating*². Sexförsäljning kan även ske på gatan, inom kroppsvårdsverksamheter, i bilar eller på platser där människor inte uppehåller sig ofta, även om gatuprostitutionen idag endast

² *Sugardating* innebär enligt de Cabo och Hall (2021) att en person på olika sätt betalar för intimitet och sex, genom till exempel restauranger, middagar, resor, kläder, smycken eller pengar.

utgör en ytterst liten del av sexhandeln (Socialdepartementet, 2018). Ofta är gruppen som säljer på gatan mer sårbar genom att de till exempel är hemlösa, missbrukare eller migranter (de Cabo & Hall, 2021). Bland gruppen av personer som säljer sex finns ett samband med att vara i missbruk, men också att sälja sex som ett sätt att skada sig själv på grund av tidigare utsatthet för trauma (Jämställdhetsmyndigheten, 2021). Det finns även ett samband mellan att sälja sex och fattigdom när andra försörjningsalternativ saknas, vilket sammantaget belyser att personer som säljer sex på olika sätt utgör en sårbar grupp i samhället (ibid).

I den offentliga diskursen kring *den svenske typiske sexköparen*, tillskrivs mannen ofta attribut som *vanlig*, gift, medelålders och medelklass (Dodillet, 2008:326) alternativt en singelman som haft svårt att skapa intima relationer med kvinnor (Olsson, 2021a). De flesta polisingripanden mot personer som köper sex sker i de tre största städerna i Sverige, där majoriteten av gripandena skedde på de så kallade öppna arenorna som på hotell eller på gatan (ibid). De gripna var i stor utsträckning män med lägre medelinkomster och majoriteten hade utländskt medborgarskap (ibid). Detta ställs i kontrast med forskning som indikerar att män som köper sex har olika socioekonomisk status och bakgrund (Grönvall, 2021a). Enligt de Cabo & Hall (2021) är gruppen som köper sex heterogen, utgörs av företrädesvis män i olika åldrar, med olika klassbakgrund, utbildningsnivå och etnicitet. I en intervju med en socialarbetare verksam på en mottagning som vänder sig till personer som köper sex, framkommer att personerna de möter oftast är välintegrerade män mellan 35 och 55 år, som har arbete, familj och barn (Socialstyrelsen, 2015). Den gemensamma faktorn är att de genom att bli gripna och hänvisade till KAST-mottagningen (akronym för Köpare Av Sexuella Tjänster) beskriver att de hamnat i en "... existentiellt laddad situation där de tvingas erkänna sina mörkare sidor samtidigt som de slåss för att bevara ansiktet" (Socialstyrelsen, 2015: 45). Det indikerar att de personer som gripits inte är representativa för gruppen som helhet, vilket skulle kunna bero på att de som ofta grips sällan är erfarna *sexköpare* (Grönvall, 2021a). Samma studie visar att mer välbeställda köpare oftare har råd att använda dolda arenor, som hotell eller sommarstugor, och de som är erfarna sexköpare har fler strategier att tillgå för att undvika rättsliga påföljder (ibid).

2.2 Straffrättslig och socialpolitisk diskurs av sex mot ersättning

2.2.1 Kort historisk tillbakablick fram till idag

Synen personer som köper sex har förändrats över tid. I Sverige reglerades prostitution för första gången i lagen vid 1800-talets mitt (Olsson, 2021a). Att köpa sex sågs då som ett naturligt uttryck för mäns sexuella behov, samtidigt som det medförde ett samhällsproblem

eftersom männen riskerade att smittas av könssjukdomar av de kvinnliga sexsäljarna (ibid). Att sälja sex kopplades samman med fattigdom, social oordning och ett avvikande beteende. Under början av 1900-talet började lagen diskuteras utifrån att synen på säljarna förändrades till att handla om psykiatriska förklaringsmodeller, men det var först 1964 som Lösdrivarlagen ersattes av lag om asocialt beteende (ibid). Närmare 1970-talet färgades konstruktionen av prostitutionsproblematiken ytterligare av liberala idéer om sexuell frigörelse vilka senare utmanades av ett radikalfeministiskt perspektiv, där patriarkala normer utgjorde en förklaringsmodell till sex mot ersättning (ibid). Med radikalfeminismens genomslag började sexköp ses som relaterat till mäns våld mot kvinnor och ett uttryck för en förtryckande ojämn maktbalans som motverkar jämställdhet mellan könen (Socialdepartementet, 2016; 2018; Hulusjö, 2013).

Diskursen kring att sex mot ersättning är ett uttryck för manligt förtryck mot kvinnor och bidrar till maktobalans mellan könen präglar den straffrättsliga diskursen än idag (Socialdepartementet, 2016; 2018). I förarbeten till nuvarande lagstiftning *Lagen om förbud mot köp av sexuella tjänster* (SFS 1998:408) framkommer att en ensidig kriminalisering är tänkt att skydda personer som säljer sex från kriminalisering och stigmatisering, vilket syftar till att skifta fokus från säljaren till personer som köper sex. Genom att enbart kriminalisera och straffa den köpande parten påvisas att sexköp avviker från samhällsnormen. Eftersom lagstiftningen är formulerad med utgångspunkt i att sexköpet är en gemensam överenskommelse mellan parterna, även om det juridiska ansvaret ligger på sexköparen, betyder det att sexsäljaren juridiskt sett, inte betraktas som ett brottsoffer (Olsson, 2021a; 2021b). I stället är den kriminella handlingen att köpa sex formulerat som ett brott mot den allmänna ordningen och mot samhällets utgångspunkt att sex inte är en handelsvara (ibid). Johansson och Östergren (2021:71f) beskriver det som: "Den brottsliga handlingen begås därmed mot samhället, inte mot en person, och brottet förutsätter att personen som säljer sex ger sitt samtycke". Säljaren blir därmed enbart ett symboliskt brottsoffer utan möjlighet att föra talan som målsägande. Det leder till att polisens position i stället får den avgörande bärigheten på ärendet eftersom det är deras arbete, misstankar och observationer som leder till gripanden av personer som köper sex (Olsson, 2021b). Sammantaget kan den normativa indiciebevisningen från polisens beskrivning av händelseförloppet och säljarens försvagade juridiska position därmed förstärka det stigma som omger sexköpare som sexsäljare under rättsprocessen (ibid).

Enligt Olsson (2021b: 96) har det sedan 1999 när Lagen om förbud mot köp av sexuella tjänster (SFS 1998:408) tillkom blivit svårare att döma för sexköpsbrott. Det beror till stor del på den teknologiska utvecklingen som smartphones, webcams och ökad tillgång till internet. När sexköpen sker via exempelvis tillfälliga internetsidor, via kameror eller telefon blir det svårigheter i tillämpningen och gränsdragningen av lagen och leda till brister på bevis att köpet ägt rum enligt Olsson (2021b). Den teknologiska utvecklingen har således bidragit till att köparen kan handla i det dolda och därmed öka sin chans att undkomma straffrättsliga konsekvenser (Olsson, 2021b; Scaramuzzino, 2014).

2.2.2 Repressiva åtgärder

År 2008 genomfördes en undersökning som visade att en majoritet av svenskarna vill att sexköp ska vara fortsatt kriminaliserat även om tilltron till att lagen i sig skulle minska utbudet eller efterfrågan på sexuella tjänster inte är särskilt hög (Kuosmanen, 2011). En majoritet av studiens deltagare, i synnerhet kvinnorna, ville förbjuda försäljning av sex (ibid). Det finns således stöd från vissa håll att kriminalisera även försäljning av sexuella tjänster, vilket tyder på att allmänheten har ett främre fokus på repressiva åtgärder nu än tidigare (Grönvall, 2021a). Ett exempel på hur detta fått genomslag i den straffrättsliga debatten är att det år 2018 diskuterades ett lagförslag som avsåg att göra det straffbart för svenska medborgare att köpa sex även utomlands (Justitieutskottets betänkande 2018/19: JuU11). Ett annat exempel är att det från och med augusti 2022 har påföljden för köp av sexuell tjänst skärpts genom att böter är borttaget ut straffskalan till att i stället bli fängelse i högst ett år i enlighet med 6 kapitlet 11 § i Brottsbalk, (SFS 1962:700). Sexualbrottslagstiftningen skärptes år 2018 (Lag om ändring i brottsbalken, SFS 2018:618) och kom att i högre utsträckning än tidigare betona vikten av att sexuella handlingar mellan personer ska ske med samtycke (Grönvall, 2021a; Olsson, 2021b). Lagförändringen gjorde det möjligt att döma en person för 'oaktsam våldtäkt', vilket innebär att man kan dömas för brott om man haft vetskapen om att personen som sålde sex gjorde det under tvång och man ändå utförde en sexuell handling med denne (ibid). Om det finns skäl att anta att det föreligger påtryckningar eller människohandel bakom säljandet, finns det alltså en öppning kring att betrakta säljaren som brottsoffer i juridisk mening (Olsson, 2021b). Personen som köper sex riskerar då att fällas för sexualbrott enligt Brottsbalkens (SFS 1962:700) sjätte kapitel, vari rubriceringar såsom våldtäkt och sexuella övergrepp återfinns. Eftersom personer som köper sex ofta är rädda att de själva ska gripas och straffas, kan en oönskad effekt av den nya brottsrubriceringen vara att det blir svårare för köpare att våga polisanmäla misstankar om människohandel eller att personen säljer under tvång (Grönvall 2021a; b).

En annan typ av repressiv åtgärd har genomförts av Umeå Kommun, som år 2019 började att driva frågan om att polisen rutinmässigt ska inkomma med orosanmälningar till socialtjänsten när föräldrar med minderåriga barn gripits för sexköp. Sedan dess har det arbetssättet fått spridning i samhällsdebatten och argumenteras för att det ska implementeras på en nationell nivå (Olsson, 2021a; Feministiskt initiativ, 2020).

2.2.3 Sociala interventioner för att förebygga efterfrågan

Det straffrättsliga bekämpandet av prostitution utgör enbart en del av den svenska prostitutionspolicymodellen och den andra delen består av socialpolitiska insatser. Sexköpslagen var främst tänkt att fungera som ett komplement till sociala insatser rörande prostitution (Olsson, 2021a). I regeringens handlingsplan mot prostitution och personer som köper sex framhålls vikten av att minska efterfrågan på köp av sex genom en rad förebyggande socialpolitiska insatser, som exempelvis att skolan redan i tidiga åldrar undervisar om människors lika värde och motverkar traditionella könsroller och kränkningar (Socialdepartementet, 2018). Länsstyrelserna har i uppdrag att ge kompetenshöjande insatser till idéorganisationer och kommunala verksamheter som erbjuder stöd och förebyggande åtgärder till personer som köper och säljer sex, men även att möjliggöra samverkansformer på regional nivå med socialtjänst, polis, Migrationsverket, Åklagarmyndigheten, hälso- och sjukvården och de kommunala stödverksamheterna som Mika och KAST (Jämställdhetsmyndigheten, 2021).

År 1997 startades KAST-mottagningen i Göteborg som ett projekt efter att en undersökning om mäns sexualitet, värderingar och familjesituation presenterats i boken *Könsköparna: varför går män egentligen till prostituerade? djupanalys av män som köper sex* av Kuosmanen, Larsson, Pettersson och Sandell (1996). Deras djupintervjuer med 40 män som köpt sex påvisade att många av respondenterna upplevde köpen som problematiska och önskade hjälp för att förändra sitt beteende (ibid). Studiens resultat väckte idén om att minska och motverka prostitution genom att erbjuda psykosocialt stöd till personer som köper sex (Göteborgsregionen, 2021:12). När projektiden löpte ut sågs en efterfrågan hos personer med erfarenheter att köpa sex att kommunen beslutade att permanenta KAST-verksamheten (ibid).

Sedan 1997 har det startat ytterligare KAST-verksamheter i Sverige som med tiden fått en central och permanent roll i samhället i att möta personer med tankar på att köpa sex, sluta köpa sex eller blivit gripna av polis och hänvisats dit (Jämställdhetsmyndigheten, 2021).

Behandlare på KAST-mottagningar runt om i landet anser att köparna behöver ges möjlighet till behandling för att förebygga återfall och minska antal sexköp (Göteborgsregionen Fou i Väst, 2021). På grund av att få KAST-klienter deltagit i utvärderingar saknas det underlag för att slutsatser om KAST-modellens effektivitet över tid. Utöver KAST-verksamheten är ett annat socialpolitiskt åtgärdsförslag som diskuteras för att minska efterfrågan på sexuella tjänster att starta en telefonlinje där personerna kan få anonym hjälp (Socialdepartementet, 2018).

2.2.4 Spänningsfält mellan dominerande diskurser

Som ovan nämnts har diskurserna kring prostitution i en svensk kontext historiskt sett skiftat vad gäller synen på vem som bär ansvar för de problem som sexhandel medför. Idag ligger fokus på *sexköparen* och efterfrågan förväntas minska genom kriminaliseringen av köp av sexuell tjänst. Samtidigt finns det en idé om att straffrättsliga och socialpolitiska åtgärder behöver samverka för att förändra samhällseliga normer via vilka sexköp legitimeras. Olsson (2021a) menar att psykosocial hjälp behöver erbjudas till de som köper och säljer sex för att ta sig ur sexhandeln. Det finns ett tydligt spänningsfält mellan den förståelsen av sexköp som präglar det straffrättsliga reglerandet av prostitution och den förståelse som dominerar de socialpolitiska insatserna på området. Lagstiftningen har hittills uppmärksammats mer än KASTs arbete vilket tyder på att det finns en sorts obalans när det gäller allmänhetens medvetenhet och den förståelse som dominerar (Olsson, 2021a). Det har inte bara gett potentiella konsekvenser för arbetet i form av offentlig uppmärksamhet och offentlig finansiering, utan det fortsätter reproducera den nuvarande samhällsdiskursen som konstruerar personer som köper sex som gärningsmän och säljarna som symboliska offer. Denna offentliga uppmärksamhet och diskurs bidrar till att styra prostitutionspolitiken att fokusera på straff snarare än den typ av hjälp som KAST tillhandahåller. Det väcker frågor om hur socialt arbete och straffrättsligt arbete kan komplettera varandra när de har olika utgångspunkter. En lösning menar Olsson (2021a) kan vara att betona vikten av att kombinera straffrättsligt arbete och socialt arbete som riktar sig till individer med erfarenhet av att köpa sexuella tjänster i syfte att minska antalet sexköp. Det kan göras genom att ge resurser till KAST att kunna utveckla sitt arbete (ibid).

3. Tidigare forskning

Studier om personer som köper sex utgör ett växande internationellt forskningsfält. Under sökningarna efter tidigare forskning var vi särskilt intresserade av studier med fokus på diskurser om sexköp och hur personer som själva köper sex själva resonerar kring sina erfarenheter. Vår första sökning gjordes via databasen *Social collection proquest* med sökorden “buying sex” AND “discourses” vilket resulterade i 54 sökträffar. När diskursbegreppet inkluderades gav det 13 träffar. I dessa 13 artiklar återkom ett par artiklar som återkommande referenser, vilka vi undersökte och bedömde matchade studiens syfte. Två studier användes därefter som utgångspunkt för vidare sökningar via databasen Scopus för att samla in ytterligare kompletterande forskning på området. Även på Scopus användes sökorden “buying sex” AND discourse, vilket gav 7 resultat. Sökningar på bara “buying sex” OR “sexbuyer” OR “purchasing sex” gav 97 resultat. Vi har också sökt forskningsunderlag genom att gå igenom referenslistorna i de valda studierna och kompletterat med forskning där narrativ från personer med erfarenheter av sexköp lyfts fram.

Nedan beskrivs kunskapsläget rörande *hur personer med erfarenhet av sexköp kommunicerar på internet*, därefter följer avsnitt om *orsaker och funktioner till sexköp*, ett avsnitt om *personer som köper sex upplevelser av* och *syn på regleringen av sex mot ersättning*, och slutligen ett avsnitt om *normalisering av sexköp som ett svar på stigmatisering*.

3.1 Hur personer med erfarenhet av sexköp kommunicerar på internet

Sanders, Brents och Wakefield (2020) har i deras bok *Paying for sex in a digital age* redovisat flera omfattande, tvärkulturella studier som genomförts kring personer med erfarenhet av sexköp världen över. Boken är en av de första som tar ett helhetsgrepp kring den dynamiska sexhandelsmarknaden, och i den beskrivs flertalet funktioner av att köpa sex och mönster kring efterfrågan av sexuella tjänster på internet (ibid). Sanders med flera (2020) presenterar två egna empiriska undersökningar som bygger på stora kvantitativa enkätundersökningar riktade till personer i Storbritannien respektive USA som har erfarenhet av att köpa sex. Studien i Storbritannien genomfördes 2016 och 1323 personers svar inkluderades, medan den amerikanska studien där data inhämtades 2015-2017 baserades på svar från 1468 personer (ibid:236-239). Sanders med fleras (2020) undersökningar visar liksom forskning i tidigare kapitel att digitalisering blivit en del av människors vardag och därigenom har försäljning av sex mot ersättning vidgats via digitala arenor. Genom att nya hemsidor hastigt kan startas och stängas blir den ökade sexhandeln mer rörlig och svårare att nå med straffrättsliga insatser (Sanders m.fl., 2020:75f). I den brittiska studien rapporterade 67,2 % att de använt internet

minst en gång för att köpa sex medan motsvarande siffra i den amerikanska undersökningen var 64,9 % (ibid).

Sanders med fleras (2020) resultat befäster bilden av att internet kan utgöra en mötesplats för de som upplever stigma eller engagerar sig i olagliga företeelser som sexhandel. Internet lockar eftersom det gör det möjligt att kunna hålla köp av sexuella tjänster privat bland annat genom att konton och enheter kan kopplas till lösenord (ibid). Eftersom telefoner och laptops är mobila kan personer fortsätta med sina vardagsliv samtidigt som de sköter sina sexköpsaffärer var de än befinner sig. Nästan hälften av respondenterna i undersökningen var i en relation och dolde sexköpen för sin partner (ibid). Internet beskrivs ha bidragit till att fler kan kolla runt online, få information om sexbranchen, få recensioner och fönstershoppa (ibid).

Bounds, Delaney och Julion (2017) belyser att 1 av 3 amerikanska köpare använder internet för att underlätta sexköp. Inläggen fyller även en funktion för köparna som utbyte av information, kollegialitet och inbjudande till en känsla av intimitet fast de aldrig träffats (ibid). Det finns flera fördelar för både sexköpare och sexsäljare att använda internet, det genererar bättre vinster, innebär lägre risk för våld och bättre chanser att undvika rättsliga påföljder (ibid).

Forskning rörande kommunikationen mellan personer som köper och säljer sex på internet visar att 91,7 % av interaktionen rörde fysiska karaktärsdrag och geografiskt läge hos den som sålde sex (Sanders m.fl., 2020; 192). I 64,2 % av fallen diskuterades vilka tjänster som erbjuds och av 63,2 % diskuterades pris för den sexuella tjänsten (ibid). 44 % kommunicerade på internet i syfte att skriva recensioner (ibid:199f). Recensionerna online kan till exempel handla om ifall en specifik säljare levde upp till köparens förväntningar och om säljaren rekommenderas eller inte. Förutom att recensioner kan bidra till att hjälpa köpare att välja vilken säljare de ska kontakta nästa gång de ska köpa sex, kan recensionsskrivandet och utbytet mellan köp bli en del i att skapa gemenskap med andra likasinnade i en omgivning som annars ofta stigmatiserar sexköpare (Sanders m.fl., 2020:203f). Undersökningen visar att 67,5 % av de som läser recensioner bidrar också med att skriva egna (ibid:205). Författarna lyfter dock att negativa recensioner av sexsäljare skrivna med ett sexistiskt, rasistiskt och misogynt språk var vanligt förekommande (ibid). Liknande resultat återfinns i australisk forskning som intresserat sig för hur sexköpare kommunicerar med varandra på online forum genom att recensera säljare (Jovanovski & Tyler, 2018). Forskarna fann att *sexköparna* konstruerade och reproducerade narrativ som normaliserar sexuellt våld i ett kontinuum som

sträcker sig från sexuell objektivering och trakasserier till våldtäkt. I samma studie uttryckte personerna sig normaliserande snarare än minimerande kring skadliga konsekvenser för kvinnor som säljer sex (ibid). Enligt Vaughn (2019) tenderar avpersonifieringen av säljaren och maktkänslan som följer av det att göra det lättare för köparen att använda våld för att uppnå önskat resultat.

Enligt Lahav-Raz (2019) kan en gemensamhetskänsla mellan köpare av sexuella tjänster skapas genom att dela erfarenheter av sexköp på online forum, samtidigt som det även kan bidra till rivalitet och hierarkier inom gruppen. Det är i linje med Bounds med fleras (2017) studie som visar hur forumets regler resulterade i en social hierarki. Medlemmar kunde till exempel få seniormedlemskap om de hade mer erfarenhet, och mer erfarenhet resulterade i mer makt och kontroll på forumet. Ju bättre information som postades ju närmare kom man målet att uppnå seniormedlemskap (ibid).

Enligt Sanders med flera (2020) genomför personer med erfarenheter av sexköp inte sexköp vid misstanke att säljaren utsatts för exploatering, trafficking eller på annat sätt far illa. Generellt svarade respondenterna de undviker att köpa sex från minderåriga (ibid). Detsamma gäller i svensk kontext där personer som köper sex ofta framställer sig i media, offentliga samtal och intervjuer som *goda köpare*, exempelvis genom att uttrycka att de bara köper sex av personer som samtycker (Grönvall, 2021b).

Att få en bild av hur personer som köper sex kommunicerar på internet är relevant i relation till studiens frågeställningar om vilka dominerande narrativ som framkommer från personerna samt för att förstå vilka funktioner som kan delandet av erfarenheter på internet kan fylla för gruppen. Ovanstående avsnitt har gett svar som att dominerande narrativ ofta rör säljarens fysiska karaktärsdrag, objektiverande recensioner om densamma. Det påvisas också att personer som köper sex konstruerar och reproducerar narrativ på internet som normaliserar olika former av sexuellt våld. I avsnittet blir det påtagligt att den ökade digitaliseringen påverkar marknaden för personer som köper sexuella tjänster och att det lämnar möjligheter till större diskretion än förut, men också att internet ger utökade möjligheter till möten och gruppgemenskap sexköpare emellan.

3.2 Orsaker och funktioner av sexköp

I tidigare forskning om sexköp ligger fokus ofta på orsaker till att män köper sexuella tjänster och vilka funktioner sexköpet fyller (Olsson, 2021a). Vanliga kopplingar i forskning är de mellan sexköp, maskulinitet och sexualitet (ibid).

Olsson (2021a:38) refererar till Atchison, Fraser och Lowman (1998) kanadensiska studie där forskarna identifierar sex orsaker till att män köper sexuella tjänster. De första två orsakerna handlar om mannens fysiska eller sociala oattraktiva egenskaper som utgör ett hinder för att hitta en "vanlig" partner, vilket leder till att han *måste* köpa sexuella tjänster. Den tredje orsaken till att männen köpte sex förklarades av Olsson (2021a: 38) som: "en individuell psykopatologisk fråga med rötter i de tidiga faserna av mäns sexuella utveckling". De tre sista orsakerna kopplades till den hegemoniska uppfattningen om manlig sexualitet, som innebär att männen måste leva upp till en viss förväntning på manlig könsroll eller att motsätta sig ett könsrollsansvar (ibid). Atchinson med fleras (1998) slutsats i studien är att idéerna om manlig sexualitet dominerar vid köp av sexuella tjänster (Olsson, 2021a).

I Sanders med fleras (2020) studie kunde deltagarna välja flera svarsalternativ på frågan om varför de köpte sex. De vanligaste anledningarna som uppgavs var sexuell tillfredsställelse (95,9 %), för spänningens skull (84,9 %), för avkopplings skull (80,9 %) och för att fly eller distrahera sig från något (72,4 %) (Sanders m.fl., 2020: 190f). För 66,5 % var syftet med sexköp att få emotionell närhet, 56,9 % att få nya sexuella erfarenheter och 54,2 % kunde genom sexköp agera ut sin sexuella fantasi/fetisch. 14,2 % av de som köpte sex gjorde det med anledning av att vilja ha känslan av kontroll och makt (ibid).

Forskning om orsaker till att män köper sex har även bedrivits i en svensk kontext.

Kuosmanen med flera (1996) hävdar att det inte finns en typisk köpare men kategoriserar personer som köpt sex i fem typologier baserat på olika anledningar till att de köpt sex. Den första typen är *Allkonsumenten* som beskrivs som leva sexualiserade liv och verkar ha ett grundläggande behov av att deras mansideal bekräftas. Allkonsumenten upplever sig ofta i överläge gentemot kvinnor och har ett sexuellt nätverk bestående av en sambo eller en fru och av utomstående sexuella partners vid sidan om. Typ nummer två är *relationsundvikaren* som undviker nära relationer och har endast tillfälliga sexuella partners varav några är köpta sexuella tjänster. Den tredje beskrivs som *kompletteringsköparen* som har ett stabilt förhållande men som inte är tillfredsställda med denna och vill ha mer eller annat nytt sex.

Kompletteringsköparen upplever en avsaknad av lust i livet och känner inte nog med bekräftelse, attraktion, glädje och ömsesidighet från sin stabila partner. Genom sexköp kan kompletteringsköparen få sitt sexuella behov tillgodosett utan känslomässig bindning. Den fjärde typen - *relationssökaren* - är en man med lågt självförtroende och längtar efter ett stabilt förhållande och att sluta köpa sex. Relationssökaren är en romantiker och önskar gemenskap med en partner. Den sista beskrivna typen är *den refuserade* som har gjort sin sexdebut genom sexköp. Den refuserade är ofta ung, har inte hunnit upprätta partnerrelationer än, och har ofta låg självuppfattning av sig själv då de tror att dem inte kan få en partner att tycka om en (ibid).

Avsnittet har tagit upp orsaker och funktioner av sexköp i nationell som internationell kontext, vilket relaterar till studiens frågeställning om hur personer med erfarenhet av att köpa sex framställer anledningar till sexköp. Bland annat framkommer flera typologier som på olika sätt rättfärdigar till att köpa sex och förklarar att sexköp kan fylla funktioner såsom att slippa vara ensam, att få emotionell närhet, spänning och få sexuell tillfredsställelse med mera. I avsnittet berörs även hur samhällsdiskurser och samhällskonstruktioner kring karaktären *sexköparen* ständigt (re)produceras genom hur personer som köper sex betraktas och vilka förklaringsmodeller som finns till att köpa sex.

3.3 Personer som köper sex upplevelser av och syn på regleringen av sex mot ersättning

I Sanders, Brents och Wakefield (2020) tidigare nämnda bok framgår att det i Storbritannien och USA pågår en hård debatt om regleringen av sex mot ersättning. Även i dessa länder diskuteras sociala insatser för de som köper sex för att få bukt med prostitutionsfrågan. Liksom i Sverige finns dominerande diskurser synliga, som å ena sidan rör normer kring sexualitet och individuella sexuella friheter och som å andra sidan talar för en mer repressiv hållning då det finns en opinion för att straffa personer som köper sex (Sanders m.fl., 2020). Prostitution som fenomen anses vara männens fel, och därför måste männen straffas och rehabiliteras till specifika straffrättsliga behandlingsprogram såsom John schools³ i Amerika.

Sanders med flera (2020) påvisar att brittiska respondenter med erfarenhet av att köpa sex ansåg att kriminalisering av prostitution och sexköp skulle främja mer stigma kring sexhandel

³ John school är en skola som har behandlingsprogram för de personer som gripits för sexköpsbrott och därmed dömts till i syfte att lära sig om säljares utsatta position (Saewyc, Miller, Rivers, Matthews, Hilario & Hirakata, 2013).

för båda parter. Vidare framkom att endast 17,7 % av respondenterna hade slutat köpa sex om det hade blivit olagligt, medan 35,5 % uppgav att de definitivt inte hade slutat köpa (ibid:55). Majoriteten av köparna hade övervägt huruvida de skulle sluta eller inte om det blev kriminaliserat i Storbritannien. Bland de som köpte sex enbart på internet skulle 81,6 % sluta köpa sex om de inte hade tillgång till internet (ibid). Det står i kontrast till att enbart 33,6 % som uppgav att de köper sex från flera olika platser inklusive från internet, vilka menade att de skulle sluta köpa sex ifall de inte längre hade tillgång till internet (ibid). Enligt Sanders med flera (2020) finns det således en osäkerhet kring om en sexköpslag bidrar till en minskning av efterfrågan. Mer än hälften av de personer som besvarade enkäten skulle inte vara oroliga för att åka fast om det skulle vara olagligt att köpa sex och mindre än hälften (42,9 %) uppgav att de skulle ändra sitt beteende hur de köpte sex (ibid). Enligt den statistiken påverkar inte en sexköpslagstiftning över hälften av de som köper sex till att sluta köpa. En tredjedel skulle ges en begränsad effekt då de skulle vända sig till andra sexmarknader för att få sitt behov av sex tillgodosedd, som till exempel resa till länder där det är lagligt att köpa eller köpa sex på internet via en webbcam, eller fortsätta sitt beteende i smyg (ibid).

Sanders med flera (2020: 54) refererar till en undersökning från Nordirland 2016 av Huschcke och Schbatz (2016) där 445 personer fått svara på vad som fått dem att sluta köpa sex. Majoriteten trodde att ett statligt förbud av sexköp skulle leda till högre osäkerhet för sexsäljarna (57 %) och de skulle bara köpa sex av eskorter som de litade på (42 %) (ibid). Andra skulle bara vara mer försiktiga vid köp av sex om det kriminaliserades (38 %), medan vissa skulle sluta köpa sex om de var i en relation (35 %) eller om de kunde få sex utan att betala (27 %). Andra skulle köpa sex i länder där det var lagligt (15 %), färre skulle fortsätta köpa sex om det blev olagligt (13 %) och endast 7 % skulle sluta köpa sex om sexköp förbjöds. Efter att sexköp 2016 förbjöds på Nordirland rapporterades det från gräsrotsorganisationer som hjälper sexsäljare att fler hade utsatts våld och hatbrott efter att sexköpslagen instiftades (ibid). Personer som köper sex var ofta oroliga för sin egen säkerhet, för exploatering och att bli utnyttjade av andra, för organiserad brottslighet, våld, rån och för sin sexuella hälsa (ibid:54f). Vidare fanns en oro för polisingripanden och att känna skam och skuld (Sanders m.fl., 2020).

I Sanders med fleras (2020) enkätstudie från Storbritannien och USA uttryckte respondenterna att kriminalisering av sexköp endast leder till mer våld och kriminalitet. Respondenterna ansåg att sexköp ska ses som något som sker med samtycke mellan två vuxna och ska legaliseras, samtidigt som straffen kring sexhandel med barn ska höjas. De menade

även att straffen bör skärpas vid brott som exploaterar utsatta personer, vid trafficking och misshandel. Vidare var den generella åsikten att sexsäljare ska få det hälsomässiga och sociala stöd de behöver i form av hälsokontroller, stödsamtal, skydd för att blir överfallna et cetera. Kontroller av säljarna hade kunnat fungera som ett säkerhetsskydd, men också för barn som är exponeras för sexhandelns konsekvenser (ibid). Sanders med flera (2020) menar att beslutsfattarna ofta saknar kunskap kring hur personer som köper sex kan skydda sexsäljare som de ser fara illa genom att fungera som whistleblowers.

Internationell forskning visar att majoriteten av de som köper sex tycker att det är jobbigt att föreställa sig sexsäljarna i en utsatt situation och risk för exploatering (Sanders m.fl., 2020). Samtidigt beskrev många som köper sex en rädsla att anmäla oro för trafficking eller exploatering hos säljare till polis då de upplever att det finns ett utbrett hat och en fientlighet mot de som sexköpare hos såväl rättsväsendet som hos allmänheten i stort (ibid). Därav hade många som köper sex en rädsla att själva drabbas av straffrättsliga påföljder om de skulle kontakta polis, men också en oro över att drabbas av sociala konsekvenser som stigmatisering eller rädsla för att själva utsättas för brott om de skulle bli känt för omgivningen att de har erfarenhet av att köpa sex (ibid).

I avsnittet presenteras internationell forskning av hur personer som köper sex kan resonera kring regleringen av sex mot ersättning, vilket är relevant i förhållande till studiens frågeställning rörande vilka dominerande samhällsliga diskurser som framkommer bland målgruppen. I synnerhet förs hårda resonemang kring hur sex mot ersättning bör regleras straffrättsligt, med motsättningar mellan personer som köper sex och företrädare för samhällsliga diskurser som anser att sexköp bör bestraffas.

3.4 Normalisering av sexköp som ett svar på stigmatisering

Ett sätt att skydda sitt samvete från det stigma som erfarenhet av att köpa sex innebär, är enligt Bounds, Delaney och Julion (2017) att ta avstånd och distansera sig från sexköpet. Därmed underlättas att bortse från eget ansvar för de eventuella negativa konsekvenser sexhandeln leder till. Distans till sexköp och de negativa konsekvenserna med sexhandeln kan uppnås genom ett metaforiskt språk där handlingarna liknas vid en jakt (ibid). Ett annat sätt att skapa distans är att upprätta en *vi-mot-dem* mentalitet, där vi är gruppen personer som köper sex, och dem är de som följer samhällets normer om vad som är socialt accepterat. Personerna i forumen ignorerar dessa samhällsnormer och skapar, samt systematiserar en uppsättning av regler, roller och förväntningar som att de konsumerar icke-mänskliga produkter snarare än sårbara säljare. I studien visar Bounds med flera (2017) hur

internetforumerna skapar övertygelser, relationer och praxis. Bounds med flera (2017) menar att idéerna och idealen om hur kvinnor som säljer sex konstrueras på forumen har potential att forma framtida beteenden för även den som bara läser forumen. Det kan medföra att sådana synsätt blir normaliserade och att kvinnor ses som en produkt, vilket förstärker objektifiering av säljaren som icke-mänsklig (Bounds m.fl., 2017). Forumen kan ge personerna en känsla av att tillhöra något större, en gemenskap av jägare som måste undvika att falla ett offer för dem som motsätter sig sexköp - det vill säga kvinnorna de jagar och samhällets lagstiftning och brottsrubricering (ibid).

Även i Lahav-Raz (2019) israeliska studie ses jakt som metafor för sexköp. Israel har ingen jägarhistoria, i stället är manlighet ofta förknippad med militären, den maskulina soldaten eller krigaren Halutz (ibid). Militär träning där pojkar ska bli män och där egenskaper som mod, uthållighet och självsäkerhet värderas högt är en del av konstruktionen av den hegemoniska maskuliniteten i Israel. Dessa krigardiskurser är dock inte del av de skript som identifieras bland *sexköparna* på online forumen i Lahav-Raz (2019). Här är det i stället skript som rymmer aspekter av jägaren som identitet, vilka innefattar andra värden för hegemonisk maskulinitet (ibid). Lahav-Raz (2019) menar att detta fyller en funktion då militär bakgrund eller andra makthierarkier som etnisk och religiös tillhörighet inte är relevanta för att kunna vara en del av gemenskapen online. Genom jakten får *sexköparna* tillträde till en värld skild från deras vardag och därmed ett känslomässigt utbyte, både från säljaren och i utbyte av jägarhistorier med andra män på online-forumerna. På forumet kan de framställa sig själva på ett hypermaskulint sätt som inte nödvändigtvis behöver vara överensstämmande med hur det ser ut i deras vardagliga liv (Lahav-Raz, 2019). Till skillnad från köpare av sex inomhus, beskriver israeliska män som köper sex på gatan sig som jägare som har en förutbestämd plan för hur de ska gå till väga för att hitta en passande säljare. Självkontroll, självupppoffring, och riskmedvetenhet ses som en del av en jägares strategier och jägartänket hjälper dem att minska risken att bli avslöjade och därmed försättas i skamfyllda situationer i sina nära relationer. Processen som leder fram till köp innefattar känslor av spänning, upphetsning, förväntan och att överkomma rädsla och jakten kan i sig vara mer tillfredsställande än själva sexakten (ibid). Det metaforiska språket på online forumen och att sexköparna kopplar an till sina förfäders jägarinstinkt är en hjälp för dem att sätta sig själva i ett sammanhang kring hegemonisk manlighet, med en biologiskt stark sexualdrift som behöver regelbunden och snabb tillfredsställelse. Denna framställan blir en hjälp i att rättfärdiga och legitimera sexköp.

Lahav-Raz (2021) använder sig i studien av Gagnon och Simons (1984) teori om sexuella script som utgår från att sexuella beteenden formas av relationella och individuella referensramar i form av metaforiska manus. I studien är det dominerande sexuella scriptet för personer som köper sex i Israel *the addict sexual script*, där de undersökta personerna själva identifierade sig som *addicts* (sexmissbrukare). The addict sexual script ger en förklaring till överaktivt sexuellt beteende och är ett sätt för personerna som köper sex att uttrycka sin "rätt" att bli erkända för sitt lidande i sexköpsprocessen. Det blir en copingstrategi och gör samtidigt att sexköpet blir ett socialt avvikande beteende där även *sexköparna* är offer och far illa. Köparna hamnar då i en position där de kan utmana och förhandla med maskulina ideal, och skapar sig därigenom en starkare ställning som aktör inom sexhandeln (ibid).

I förhållande till studiens syfte om hur personer som köper sex problematiserar och rättfärdigar sina sexköp i relation till dominerande samhälleliga diskurser om sex mot ersättning och sexköpare, har avsnittet berört hur normalisering av sexköp utgör ett svar på samhällets stigmatisering av personer som köper sex. Rättfärdigande av sexköp kan handla om att på olika sätt distansera sig från sexköpet för att skydda sitt samvete, eller att personerna som köpt sex själva kategoriserar sig som sexmissbrukare som inte kan rå över sina handlingar och därmed ser sig själva som offer för omständigheterna.

4. Metod och metodologiska överväganden

I kapitlet beskrivs valda utgångspunkter för kunskap och kunskapsproduktion för att kunna förklara vilka tillvägagångssätt som använts för att få svar på studiens syfte och frågeställningar. Därefter följer ett avsnitt om författarnas förståelse och hur den kan ha påverkat uppsatsprocessen. Där tydliggörs även hur författarnas arbetsfördelning, upplägg och samarbete sett ut. Till sist motiveras och beskrivs metodval inkluderat datainsamling, tillvägagångssätt samt analysmetod.

4.1 Epistemologiska utgångspunkter

Studien är av kvalitativ art och har som syfte att bidra till att skapa fördjupad förståelse av sexköp genom att undersöka *sexköparens* olika perspektiv och erfarenheter av sexköp. Med utgångspunkt att studera subjektiva upplevelser och narrativ, gör vi ett epistemologiskt antagande om att det finns möjliga flera sätt att tolka världen snarare än en objektiv sanning som ser olika ut beroende på sammanhang och kontext. Mer specifikt har vi valt att utgå ifrån ett socialkonstruktionistiskt perspektiv där forskaren är kritisk till att det finns en självklar kunskap utan i stället utgår ifrån ett synsätt om att det finns flera versioner av kunskap (Johansson, 2005). Inom socialkonstruktionismen har synen och produktionen av kunskap ett samband med sociala handlingar och processer (Johansson, 2005). Människors kunskaper ses vara konstruerade och formade av vissa kategorier och perspektiv (ibid). Kategorier som man – kvinna, heterosexuell – homosexuell, svensk – utlänning, arbetarklass – medelklass och vuxen – barn, utgör olika sociala hierarkier och ger olika maktpositioner i samhället (ibid). Vissa kategoriseringar är mer dominerande än andra och får större betydelse i samhällets olika sociala institutioner och i människors vardagsliv. Synen på kunskap formas utifrån kontextuella och historiska faktorer och dess utveckling över tid. Verkligheten och kunskapen om den blir med andra ord socialt konstruerad, det vill säga en subjektiv produkt och upplevelse av kollektivt handlande och mellanmänsklig interaktion enligt en konstruktionistisk ansats (Payne, 2005).

4.2 Abduktiv ansats

Vi har valt att kombinera en induktiv och deduktiv metod i en så kallad abduktiv ansats, vilket innebär en rörelse och pendling mellan teori och empiri under studiens gång (Larsson, 2005). Datan tolkas och analyseras utifrån teoretiska grundantaganden om vissa huvudsakliga mönster men samtidigt som det teoretiska ramverket kan revideras under processen. Abduktiv metod är relevant i studier där forskare kan tänkas komma att upptäcka mönster som inte

framkommer genom en rent induktiv eller deduktiv metod (ibid; Kozinets, 2020). Vi ser nyttan med att kunna utgå från kunskap i tidigare forskning och praktik rörande diskurserna som berör personer som köper sex, för att sedan backa tillbaka och göra datainsamlingen utan att vara bundna av hypoteser om målgruppens erfarenheter och hur de framställs.

4.3 Författarnas förförståelse

Studiens författare är kvinnor och yrkesverksamma socionomer sedan flera år. Vi är uppväxta i en miljö där det finns ideal om jämställdhet och lika rättigheter mellan könen. I våra yrkesverksamma år har vi kommit i kontakt med personer med erfarenheter av våld mot i nära relation, personer med erfarenhet att sälja sex och sett hur det påverkat deras livssituation på ett negativt sätt. Vi har personligen inte kommit i kontakt med någon som säljer sex som beskrivit att det varit en positiv upplevelse. Vi har även kunnat se hur svårt det är att komma ur en negativ spiral när man är i en sårbar situation som till exempel i missbruk, hemlöshet eller har begränsad/obefintlig ekonomi. Generellt är kategorin kvinnor på gruppnivå i samhället underordnad gruppen män, vilket är den grupp där majoriteten av personerna som köper sex återfinns. De faktorerna påverkar oss till att medvetet ha kvinnornas eller sexsäljarnas sårbarhet i fokus när vi tar del av narrativ från personer med erfarenhet att köpa sex.

En viktig aspekt av forskningsstudier är anpassningsbarhet, det vill säga att forskaren förhåller sig objektivt till materialet i bemärkelsen inte låter dennes värderingar påverka undersökningen på något avgörande eller skevt sätt (Bryman, 2018). Vi märkte att vi påverkades känslomässigt av att fördjupa oss i forum där många likasinnade möttes eftersom vi gradvis började bli mindre ifrågasättande kring det vi läste. Vid dessa tillfällen har vi diskuterat det med varandra och med vår handledare och kritiskt reflekterat över det för att skapa distans, vilket gjorde att vi kunde hantera datan mer objektivt med återtaget fokus på studiens syfte. Därigenom kunde vi betrakta interaktionen på internetforumet som en del av den sociala kontext som personerna som köper sex kan befinna sig. Vi har kontinuerligt diskuterat vår förförståelse för att långt som möjligt undvika att den ska påverka och färga hur vi tar del av narrativen, för att i stället rikta uppmärksamheten mot att belysa personernas perspektiv och erfarenheter. Slutligen kan vi konstatera att det inte går att bortse från att förförståelsen kring sexhandel som fenomen spelar in i hur vi uppfattar det som skrivs på forumet, vilka känslor det väcker och hur vi väljer att formulera oss. Därför är det av vikt att som läsare se att studien som helhet, inklusive tidigare forskning, det empiriska underlaget och resultat, kan analyseras i olika ljus beroende på intresse, förförståelse för sexköp och

prostitutionsfrågan. Metodval, teori, tillvägagångssätt och vilka delar av materialet som lyfts som relevanta analyser hade kunnat bli annorlunda eller tolkas på andra sätt om någon annan med en helt annan förståelse hade genomfört en liknande studie.

4.4 Författarnas uppdelning, upplägg och samarbete

Vi har inte delat upp arbetsuppgifterna, i den mån vi har fördelat något har det varit mindre upplägg som till exempel att vi läst olika kapitel i en bok eller deltagit på olika workshops på institutionen. I de fallen har vi varit noggranna med att sammanfatta den viktigaste informationen och dela den med varandra. Under processen då vi inte suttit tillsammans har vi skrivit i gemensamma Google-dokument och på det sättet kunnat mötas i det virtuella rummet och kunnat flika in med kommentarer eller frågetecken till varandra. Båda har därigenom samarbetat, gått igenom all text under processens gång och båda har letat material, tolkat, gått igenom, diskuterat och analyserat samtligt material och empiri.

4.5 Metodval

Idag har drygt tre miljarder människor tillgång till internet och det finns fler än en miljard webbplatser där människor kan umgås (Berg, 2015). Sterling och van der Meulen (2018: 294) menar att: "Mångfalden och överflödet av online-gemenskaper återspeglar en nästan oändlig variation av sociala intressen. Onlinegemenskaper "bildar eller manifesterar kulturer, de lärda övertygelser, värderingar och seder som tjänar till att ordna, vägleda och styra ett visst samhälles eller gruppens beteende". Davis (2013) hävdar att narrativ i nya medier som sociala forum är ett annorlunda sätt för internetanvändarna att rama in sina erfarenheter och sitt tänkande. Dels kan narrativ skalas ned i små narrativa uttryck, dels kan mindre händelser sättas i ett större narrativt sammanhang på internet (ibid). Med nya kommunikationskanaler som tillkommit på internet öppnas möjligheter att forska om hur narrativ tar form, organiseras och struktureras i olika virtuella miljöer, men också hur vissa gruppers villkor och förutsättningar för möten skapas (Davis, 2013). I studien är forskningsobjektet sexköp och studieobjektet är personer med erfarenheter att köpa sex som är aktiva på ett av Sveriges mest populära diskussionsforum, med hänsyn till konfidentialitetskriteriet har vi valt att inte benämna forumets namn, se *Etiska överväganden*.

Vi har valt att använda en netnografisk metod vilket innebär observationer av interaktioner och företeelser på internet (Berg, 2015). Att använda data från ett internetforum har många fördelar i relation till vårt studieobjekt, då vi är intresserade av användarnas narrativ och interaktion sinsemellan (ibid). Därför hade det varit mindre lämpligt att använda en

datainsamlingsmetod som riktas direkt till enskilda personer, exempelvis intervjuer eller enkäter med förutbestämda svarsalternativ. Netnografisk metod kan vara ett verktyg för att fånga en mångfald och heterogenitet av personers interaktion och erfarenheter i digitala miljöer (Berg, 2015). Det gör det möjligt att belysa hur kulturen på forumet ser ut, studera hur berättelser tar form och under vilka villkor detta sker, för vilka erfarenheterna berättas och vad som blir resultatet av deltagarnas föreställningsvärldar (Berg, 2015; Kozinets, 2011). En annan fördel med netnografi är att deltagarnas anonymitet på internetforumet kan leda till att de kan diskutera mer öppet utan samma risk för utpekande som en intervju kan medföra (Berg, 2015). Materialet är dessutom naturligt förekommande och genuint (Kozinets, 2015) då det inte har påverkats av till exempel intervjuareffekt eller bortfall som annars är vanligt förekommande vid studier som riktas till personer som köper sex, då denna målgrupp ofta inte vill framträda i forskning på grund av skam och stigma (de Cabo & Hall, 2021). Därför menar vi att det hade varit en utmaning att få tag i ett tillräckligt många respondenter för att kunna använda fokusgrupper, och att möjligheten att studera anonyma interaktioner hade gått förlorad med fokusgrupper eller annan typ av öppen metod.

I netnografiska studier behöver forskaren ta ställning till hur interaktioner på internet betraktas; om de förstås som en integrerad del av människors vardag eller som skilda från individens övriga liv (Berg, 2015). Vår utgångspunkt är att narrativen behöver ses i ljuset av att interaktion och umgänge på internet kommit att bli ett självklart inslag i vardagen för många människor och en integrerad del av det sociala livet. Det kan i viss mån göra gränserna mellan individers sammanhang online och offline suddiga (ibid). Som nämnts, i *bakgrundskapitlet*, bidrar anonymiteten som finns på internet till en ökad möjlighet för människor att uttrycka sig på ett friare sätt i jämförelse med hur de kanske väljer att uttrycka sig i andra sammanhang. Vi menar däremot att det som sker online inte kan ses som frångående från individens hela sociala sammanhang.

4.5.1 Arkivdata

Vi har valt att använda en arkivarisk netnografisk datainsamlingsmetod, även kallad arkivdata som innebär undersökning av material på internet som redan finns tillgängligt (Kozinets, 2011). Det betyder att foruminlägg valdes utan att vi har skapat eller medverkat i trådarna. En fördel med att använda redan skrivet material är att vi kunde göra en filtrering och sortering av materialet i syfte lyfta fram delar som var av relevans för studiens frågeställningar.

Anledningen till att inte själva göra inlägg på forumet var för att inte påverka diskussionerna och riskera att hämma konstruktionen av de diskurser och narrativ som förekommer, vilket en

synlig eller deltagande observation ofrånkomligen skulle medföra. Eftersom vi genom det metodvalet tar bort möjligheten att stämma av huruvida vår tolkning av narrativen överensstämmer med vad de själva tycker, finns en risk att studien utmynnar i en flyktig förståelse av kulturen bland personer som köper sex än vad den skulle kunna göra ifall vi hade validerat våra tolkningar av empirin med forumanvändarna. Fördelen med arkivdata är dock att en stor mängd samtalsdata kan samlas in, vilket bidrar till att det ofta går att få en tydligare mättnad⁴ än vid enkäter med risk för bortfall eller ett mindre antal kvalitativa intervjuer (ibid). Den stora mängden empiriskt material kan reducera risken för en flyktig förståelse (ibid).

4.6 Urval

I studien används ett målinriktat urval vilket innebär att forskningsdeltagare och platserna som studeras har valts ut på ett strategiskt sätt för att de har relevans för studiens syfte (Bryman 2011).

Vi valde att i ett tidigt skede koncentrera sökningarna på forumet till en specifik diskussionskategori som innehöll trådar rörande moral och politik kopplat till sex mot ersättning. Relevanta sökord som sex, sedelära, moral, sexköpslagen, erfarenheter, anledningar och sexköpets funktioner användes. Vid netnografiska undersökningar är det ofta svårt att vid en första anblick upptäcka eventuella nättroll (Berg, 2015), alltså personer som enbart skriver för att skapa debatt, i syfte att provocera eller sprida hat. Under tiden datainsamlingen pågick har det gått att urskilja användare som är återkommande i flera trådar där de skriver om egna erfarenheter. Därmed har vi bekantat oss med forumanvändarna och kunnat sortera bort de som bara ville diskutera och de som uttryckte att de inte hade egna erfarenheter av att köpa sex. Genom sökningar på forumanvändarnamnen gick det att utvidga datainsamlingen till att inkludera fler relevanta trådar kring köp av sexuella tjänster, vilket ledde till ett fylligare material. Det har således varit möjligt att vidga empirin med ett så kallat snöbollsurval som innebär att en ingång till ämnet leder fram till nya vägar/personer som kan inkluderas i materialet (Bryman, 2011). Det slutgiltiga urvalet i datainsamlingen bestod av 33 olika diskussionstrådar med 297 inlägg från cirka 90 återkommande forumanvändare med erfarenhet av sexköp.

Inga avgränsningar har gjorts i urvalsprocessen med avseende vad gäller typ av sexköp, ålder, kön eller etnicitet hos användarna.

⁴ Mättnad i sin data innebär att inga nya åsikter/ kunskap kommer fram vilket är en fördel för att empiriska slutsatser ska kunna dras (Bryman, 2018)

4.7 Datainsamling

Datainsamlingen pågick under perioden 220318 - 220418 då vi kunde urskilja en mättnad i materialet. Att avgränsa insamlingsperioden medför en möjlighet till översikt av empirin och att kunna fokusera på innebörden och utveckla en förståelse, snarare än att skapa underlag för kvantitativa analyser (Berg, 2015).

Enligt Kozinets (2020) och Berg (2015) är det viktigt i en netnografisk studie att tydligt visa hur forskaren gått tillväga eftersom metoden till stor del utformas efter forskarens syfte och kan se olika ut. Att vara tydliggöra tillvägagångssätt, bearbetning och analysförfarande ökar studiens validitet och kvalitet genom att det ger läsaren insyn kring processen och ökar underlaget för att kunna bedöma studiens tillförlitlighet (Berg, 2015; Kozinets, 2020). Processen följer Kozinets (2020) fem steg för netnografisk datainsamling.

Steg 1 Frågeställningar och frågeguide definieras

De första stegen är att välja forskningsämne och problemformulering samt sociala kontexter som ska undersökas (Berg, 2015; Kozinets, 2011). Stegen ska fungera som riktlinjer och inte bestämma netnografens tillvägagångssätt, vilket går i linje med ett abduktivt förhållningssätt där empirin tillåts att forma teman (ibid). I det första steget bröts studiens frågeställningar ned till möjliga sökord och fraser (Kozinets, 2020). Vi hittade den valda forumsidan genom att använda sökorden på *Googles sökfunktion* där personer diskuterade ämnen som berörde studiens intresseområde.

För att inte mista studiens syfte vid datainsamlingen, är en hjälpsam metafor sagan om *Hans och Greta* och hur de lämnar ett spår av brödsmulor för att hitta hem (Berg, 2015). I datainsamlingen användes samma tanke sätt genom att på förhand definiera relevanta områden för att inte komma ifrån studiens syfte och frågeställningar. Med utgångspunkt i dessa gjordes likt en frågeguide, se *Bilaga 1*, som har funnits med under datainsamlingen.

Steg 2 Nätgemenskaper/diskussionsforum väljs ut.

Andra steget handlar om att använda sökorden för att kunna välja varifrån data ska inhämtas (Kozinets, 2020). Vi valde forum, relevant underforum och trådar med sökorden sex, sedelära, moral, sexköpslagen, erfarenheter, anledningar och sexköpets funktioner.

Vid insamlingen är det nödvändigt att forskaren bekantar sig med kontexten där data ska samlas in och för att kunna planera en strukturerad datainhämtning (Berg, 2015; Kozinets, 2011). Datainsamlingen påbörjades med att gå in på forumet, klicka vidare till sex och sexköp, och vidare till underkategorin som handlar om etiska ställningstaganden kring sexköp. Samtliga diskussionstrådar och inlägg på forumet är öppna för offentligheten men för att skriva inlägg måste man vara medlem. Till en början spenderades ett par dagar för att bli bekant med hemsidan, forumen, trådarna, vilka förhållningsregler som fanns och hur medlemskapet fungerade. Trådarna sorterades i datumordning efter när senaste inlägget gjorts, alltså så att de trådar som nyligen publicerades hamnade överst på sidan. Det som avgör var i listan tråden hamnar är när det nyaste inlägget i tråden publicerades, vilket innebär att exempelvis trådar som startades 1999 kan hamna överst bland trådarna om en medlem nyligen gjort ett nytt inlägg i den. Inne på forumet gick det att utläsa antalet inlägg i respektive tråd, hur många som läst och när det första inlägget skrevs. När datainsamlingen påbörjades fanns totalt 824 trådar om ämnet.

Steg 3 Observation och insamlande av data från diskussionstrådarna.

I tredje steget undersöks materialet som sökningarna i föregående steg genererat i för att kunna smalna av sökområdet (Kozinets, 2020). De trådar som vid en första översikt upplevdes ha inlägg med resonemang som rörde studiens intresseområden samlades i en lista för mer djupgående genomgång, sortering och observation. Samtliga diskussionstrådar var öppna, men ett fåtal avslutades under tiden av en moderator⁵ då det redan fanns liknande resonemang i en annan tråd. Vi avgränsade datainsamlingen genom att utesluta inlägg som publicerades före hösten 2020 för att få så nytt material som möjligt. Därefter valdes de trådar som var relevanta för vår frågeguide och de trådar som hade flest antal visningar ut.

Rubrikerna på trådarna tittades igenom och de som föreföll vara mest relevanta utifrån

⁵ Moderatörer granskar inlägg som postas och ansvarar för att de hamnar under den tråd där diskussionen hör hemma. Moderatören raderar de inlägg som bryter mot forumets riktlinjer och kan vid upprepade eller grova regelöverträdelser stänga av en medlem under en tidsperiod. Moderatörer gör inlägg då de ändrar något som till exempel en kategoris rubrik eller om de sammankopplar trådar/inlägg som berör samma sak.

studiens syfte och frågeställningar gicks igenom mer noggrant. Totalt 17 A4-sidor av inlägg från olika trådar samlades in och sorterades utifrån vår frågeguide.

Steg 4 att smalna av och välja ut material.

I detta steg väljer forskaren vilka delar av empirin som ska ingå i studien för vidare analys (Kozinets, 2020). Efter två veckor av datainsamling kunde tydliga mönster urskiljas i vilka medlemmar som hade erfarenhet av att köpa sex och därifrån blev det möjligt att vidga sökningen i det övergripande forum som berörde allmänna frågor om prostitution och sexköp, i syfte för att uppnå en empirisk mättnad. I denna andra grundligare genomsökning av inläggen sparades trådar och inlägg som var relevanta för användarnas erfarenheter och narrativ om sexköp. Samtliga trådar som observerades var öppna och parallellt med insamlandet skrevs fältanteckningar rörande de observationer som gjordes, för att få vidare förståelse inför analysen. I detta steg var vi uppdaterade på nytillkomna inlägg i de utvalda trådarna för att inte missa viktiga inlägg.

Steg 5 spara data

I femte steget sparas den utvalda empirin ner för att kunna analyseras och sorteras (Kozinets, 2020). En diskussionstråd åt gången gicks igenom och inlägg som hade ett resonemang som rörde vår frågeguide sparades i ett separat dokument. Inläggen i respektive tråd hölls ihop i syfte att kunna följa användarnas diskussioner. För att kunna analysera mönster i empirin, sparades information rörande antal inlägg i respektive tråd och hur många visningar de hade. Trådarna numrerades från 1- 33 och användarnamn anonymiserades genom att tilldelas en bokstav i alfabetisk ordning. Detta gjorde det enklare och mer överskådligt att hitta lämpliga citat till kommande analys och för att se vilka användare som återkom i materialet.

4.8 Analysmetod

I analysprocessen har vi valt att kombinera Kozinets (2015) fem steg med en narrativ ansats där fokus läggs på att undersöka narrativets funktioner, varför något sägs, vad som sägs, hur och när något berättas och av vem något berättas (Hall & Matarese, 2014). De fem steg i analysförfarandet enligt Kozinets (2015) som vi följt har sammanställts i en matris, se *Bilaga 2*.

4.8.1 Frånvaro och närvaro av kroppen på internet

Vid narrativa analyser av netografiskt material är det av vikt att diskutera frånvaro och närvaro av kroppen på internet (Scaramuzzino, 2014). Sociologen Riessman Kohler (2008) som har ett narrativt förhållningssätt har belyst en reflexivitet som förknippas med transkriberingspraktik; att sättet att transkribera materialet har betydelse för hur berättelsen förstås (ibid). I stället för att se sig som återberättare av verkligheten, bör man se sig som en tolkare av andra människors tolkningar. Det blir en fråga om hur forskare framställer dessa tolkningar, vi blev berättarna, och hade ett etiskt ansvar för att framställa data på ett rättvist sätt som möjligt utan att förvanska eller förvränga dessa (ibid). Frånvaron av kroppsspråk på internet är påtaglig och viktig att nämna i netnografiska studier (Berg, 2015). Då vi inte har med oss kroppen används andra sätt i skrivandet för att göra oss förstådda vilket gör det angeläget att inkludera icke-textuella data, som siffror, styckesindelningar, punkter, utropstecken, frågetecken, länkar, videoklipp och emojis med mera i analysunderlaget. Dessa blir ett sätt att läsa av ansiktsmimik, känslouttryck och gester (Kozinets 2011; Johansson, 2005). Även skiljetecken, styckesindelningar, understruken eller text med fetstil innefattas då dessa betyder att personen som skrivit vill markera något. Teknologiska metoder som länkar, bilder, metaforer och videoklipp som förstärker den digitala kommunikationen behöver också uppmärksammas (ibid). De mest förekommande emojisarna hos de användare vi undersökt var: 🤔, 🤔, ☐, ☐, ☐, ☐, ☐, ☐, ☐, ☐, ☐, ☐, ☐.

4.8.2 Narrativ analys

Vi har diskuterat om en narrativ analys eller diskursanalys var mest lämpligt att använda för studien. Eftersom det är vanligare att diskursanalys baseras på en grundlig och detaljerad läsning av ett fåtal texter och inte en systematisk studie av många texter (Fahlgren, 1999), bedömdes det lämpligt med en narrativ analysmetod eftersom vårt material innefattar många texter. Genom en narrativ analysmetod kan möjligheten ökas att förstå andra människor, i detta fall personer med erfarenhet av sexköp, och lyfta upp kollektiva berättelser och deras perspektiv. En narrativ analys belyser vilka historier som människor använder för att beskriva händelser, hur de begripliggör och tolkar sin livsvärld (Andrews, Squire & Tamboukou, 2013), och används med fördel vid studier av personer och grupper som upplever stigma enligt Bryman (2018). Analysmetoden bidrar även till att frambringa flera tolkningar och perspektiv av en sak (ibid). Andrews med flera (2013) förklarar att förmågan att berätta är det främsta verktyget för förståelse och det är det som gör oss till människor. Vald analysmetod förklarar vår data på ett lämpligt sätt utifrån studiens frågeställningar och syfte, samt går i

linje med strävan att belysa diskurser som forumanvändarna deltar i och reproducerar genom beskrivna uppfattningar av händelser och upplevda situationer (Bryman, 2011).

Eftersom studiens syfte är kopplat till att undersöka personers erfarenheter och hur de framställer sig själva används Rosenwald och Ochberg (1992) citat (refererade i Riessman Kohler, 1993: 2) för att tydliggöra vår definition av berättelser: "How individuals recount their histories— what they emphasize and omit, their stance as protagonists or victims, the relationship the story establishes between teller and audience— all shape what individuals can claim of their own lives. Personal stories are not merely a way of telling someone (or oneself) about one's life; they are the means by which identities may be fashioned."

Att berätta om saker som hänt är en universell mänsklig aktivitet och det är något av den första formen av diskurs som vi människor lär oss i barndomen (Riessman Kohler, 1993). Berättandet är så naturligt för oss människor att det blir en impuls och något som görs hela livet i en rad olika kontexter oavsett social status eller bakgrund. Med andra ord kan vi genom att sätta ord på tankar, samla dem, strukturera och formulera en berättelse, och därigenom kan vi hitta en lösning till problemet att göra *knowing into telling*. Riessman Kohler (1993) menar att berättande blir en del av en persons identitetsskapande och något som påverkar ens tankevärld. Begreppet narrativ används i kombination med en persons specifika berättelse utifrån sin förförståelse och referensram.

4.8.3 Forskning om små berättelser

Ett vanligt sätt att definiera en berättelse på är genom en språklig form som innehåller en början, en mitt och ett slut (Riessman Kohler, 1993). Berättelser är något som växer fram i mellanmänskliga interaktioner. Sociolinguister framhöll redan på 1960-talet att det är värt att studera narrativ, eller berättelser, i olika kontexter (Georgakopoulou, 2015). Med förankring i den bakgrunden utvidgade Georgakopoulou (2015) betydelsen av narrativ genom att mynta begreppet *small stories*, *små berättelser* (vår översättning). I små berättelser ligger fokus på språk och identiteter, där allt berättande påverkas av kontexten det utspelar sig i och språket är ett sätt att agera i specifika situationer (ibid).

Med små berättelser kan så kallade *neglected stories* lyftas fram i forskning, det vill säga berättelser som annars sällan belyses i vetenskapliga sammanhang och som inte alltid har en början, mitten och ett slut (Georgakopoulou, 2015). Små berättelser som analysmodell kan således användas för att belysa ett brett spektrum av underrepresenterade och atypiska

narrativa aktiviteter eller hypotetiska händelser. Det kan även innefatta anspelningar på berättande, ett uppskjutande av berättande eller en vägran att berätta. Forskning om små berättelser är en gynnsammare analysmodell för texter som inte består av en autonom berättare, som ett internetforum med flera berättare där texterna istället växer fram i samskapande mellan två och flera parter (ibid). Ett område där små berättelser med fördel används är alltså vid etnografiska studier och forskning baserad på berättelser som utspelar sig på sociala medier eftersom modellen möjliggör att gå steget längre i analysen än vad som vanligtvis görs med de berättelser som utspelar sig i en linjär sekvens som görs i exempelvis en narrativ analys som utgår från Laboviansk metod (ibid).

Utgångspunkten för en narrativ analys på sociala medier bör vara erkännandet av att sådana berättelser kännetecknas av att de kan ge inblick i händelser i realtid med minutvisa uppdateringar, vilka kan användas och spridas på flera plattformar. Det kan handla om material som kan ses i både online- och offlinemiljöer av och skrivas av flera författare riktat till flera publikationer och grupper av läsare. Små berättelser i forskning är tänkt som ett hjälpmedel snarare än en strikt metod, och kan därför betraktas som medelväg mellan modeller med strikta kriterier för tillvägagångssätt och inga kriterier alls, detta i syfte att undvika recept och istället anamma en flexibilitet och relativitet. Forskning om små berättelser innebär till skillnad från andra analysmodeller en modell *för* och inte en modell *av* och blir därigenom en mindre rigid form av narrativ analys. Modellen passar vår empiri eftersom många av våra berättelser är stökiga och inte alltid lätta att identifiera med en början och ett slut.

4.8.4 Analysverktyg för att studera små berättelser

I analysen används tre separata men sammanvävda begrepp som hjälp för att utforska och analysera materialet. Dessa tre är *Ways of telling*, *sites* och *tellers* (Georgakopoulou, 2015:258f).

1. *Ways of telling*, (Sätt att berätta på) syftar till det kommunikativa hur:et, den sociokulturella formen eller/och verbala valen i berättandet. Likaså ingår analys av hur man interagerar sammanvävt med de sociala praktikerna och hur det väcker förväntningar på den pågående aktiviteten eller verksamheten. Här förklaras händelseförlopp och upplevelser och vilka typer av narrativa strategier som används.
2. *Sites* (Platsen) är det sociala eller fysiska utrymme där de narrativa aktiviteterna förekommer, de situationella och kontextuella faktorerna som spelar in i berättandet.

Platsen är en heterogen zon som tillåter ett visst språk och interaktionsval och inte andra. Sites låter oss utforska vikten av sociala platser som påverkar aktivitet här och nu men även inverkar på deltagarnas berättelser.

3. Tellers (Berättaren) innebär fokus på berättaren. En studie av små berättelser och identiteter är ofullständig utan detta. Det kan gälla vilken roll, vilket deltagande eller karaktär berättaren tar i sina berättelser, men även om deltagarnas sociala och kulturella grupptillhörighet, individuella egenskaper och deras biografier, vanor, övertygelser, förhoppningar, önskningar och rädslor (ibid).

De tre begreppen utgör grundläggande beståndsdelar i narrativitet och är det som gör en berättelse (Georgakopoulou, 2015). Begreppen går att använda för att utforska hur en berättelse tar form, för begripliggöra någons perspektiv, emotioner, tankar, handlingar och händelseförlopp.

4.9 Metoddiskussion

Metodvalen grundar sig i vad vi bedömt lämpar sig utifrån studiens frågeställningar och syfte. De metodologiska och teoretiska val som gjorts under uppsatsens gång har påverkat med vilka glasögon vi sett på det empiriska materialet. Exempelvis hade det analytiska tillvägagångssättet sett annorlunda ut vid användningen av en specifik könsteori och en deduktiv metod i stället.

Genom att diskutera på internetforum har användarna möjlighet att posta inlägg när det passar dem själva, och att komma och gå ifrån diskussionen som de känner för. Det blir därigenom en skillnad mot hur diskussioner som sker öga mot öga utformas, där en dialog kräver ett ömsesidigt kontinuerligt och aktivt deltagande. På internet finns större möjligheter att formulera sig genom att de själva väljer när eller om de ska svara. Det ger mer tid att vässa sina argument för att skriva fram dem på ett sätt som gör att andra kan ta till sig budskapet och öppnar möjligheter att välja hur stor plats de vill ta. Å andra sidan är en annan skillnad vid diskussioner på internet jämfört mot diskussioner som förs genom dialog, att många fler kan välja att hoppa in i en diskussion och posta inlägg, vilket gör att trådarna stundvis kan bli röriga att följa och att det är svårare att få raka svar på föregående inlägg. Det kan dessutom uppstå flera parallella diskussioner i samma tråd. Det stundvis höga tempot när flera medlemmar är aktiva i samma tråd och postar inlägg med korta mellanrum verkar driva användare till att i vissa fall fatta sig kortare varpå inläggen tenderar att bli mer i dialogform. I sådana lägen blir inläggen med de mer utvecklade resonemangen kring trådens egentliga

diskussionsämne mer utspridda inom tråden och utmanande att följa. Samtidigt finns det användare som skriver långa utförliga inlägg och bara verkar vilja ha bekräftelse utan motargument.

Onlinerecensioner ska inte läsas som objektiva redogörelser och därmed kan narrativ analys med fördel användas för att fånga subjektiva upplevelser (Pettinger, 2011). Kontextens betydelse för narrativ empiri belyses även av Jovanovski och Tyler (2018) som studerat onlineforum där köpare kommunicerar med varandra genom att recensera säljare på bordeller i Australien. Jovanovski och Tyler (2018) menar att köparnas redogörelser måste ses i ljuset av att de befinner sig i ett sammanhang där de har gemenskap med likasinnade. Därför finns det en risk för gruppprocesser som gör att de över- eller underdriver sina beskrivningar, vilket behöver tas i beaktande vid tolkning av resultaten. Vi kan bara anta att användarnas beskrivningar av sina erfarenheter är faktiska företeelser och inte bara är fantasier för gemenskapens skull. En viktig aspekt eftersom studien är en netnografi baserad på arkivdata är att det inte med säkerhet går att veta om användarna har faktiska erfarenheter av sexköp eller om de bara har tankar eller önskningar om detta. Vi kan däremot argumentera för att inläggen oavsett vilket är en narrativ spegling av personernas tankar och något som därmed inverkar på identitetsutvecklingen enligt Somers (1994) teori, se vidare utveckling i *teorikapitlet*.

För att öka validiteten och kvaliteten i en netnografisk studie behöver forskare väva samman tidigare forskning med empiri på internet och relatera resultatet till ett bredare samhällsligt och kulturellt sammanhang (Berg, 2015:72). Bryman (2018) delar in validitet i intern och extern validitet. Intern validitet innebär att det ska finnas en överensstämmelse mellan forskarens observationer och teorierna som forskaren har utvecklat (Bryman, 2018). Extern validitet handlar om resultaten kan generaliseras till andra liknande kontexter och situationer (Bryman 2018). Genom att inkludera tidigare forskning med det som sker online och se det ur ett bredare perspektiv med de samhällsliga diskurserna i studien kan högre komplexitet och bredd fångas i analyserna, vilket bidrar till att öka studiens tillförlitlighet och trovärdighet. Trovärdighet är ett samlingsnamn för kvalitet i kvalitativa studier och innebär hur troliga resultaten är (Bryman, 2018). För att öka kvaliteten och validiteten har vi i bakgrundsavsnittet gjort en framställning av samhällskontexten, framväxten av de olika samhällsliga diskurserna samt konstruktionen av *sexköparen*. Detta har kompletterats med tidigare forskning ur med ett diskursanalytiskt perspektiv och från internationell kontext för att fånga in olika diskurser kring *sexköparen*.

Ett kvalitetskriterium för narrativ analys är övertygelse, som handlar om att empirin och tillhörande analys genomförs på ett gediget sätt och redovisas på ett transparent sätt, så att man kan avgöra om det dragits rimliga och möjliga slutsatser av data (Johansson, 2015). Att den narrativa analysen är övertygande är ett kriterium för en studies validitet, vilket främjas av att flera citat redovisas i analysen och att forskaren skriver fram alternativa tolkningar av materialet (Johansson, 2015). Vi har förhållit oss till kvalitetskriterierna övertygelse och transparens genom att presentera flera olika exempel på forskningsanvändarnas egna sätt att uttrycka sig och belysa flera möjliga tolkningar av det empiriska underlaget. Vi har försökt att vara transparenta med utgångspunkten att samma text kan analyseras i olika ljus beroende på intresse, förståelse och vald kunskapsram. Datamaterial och analys är dessutom genomläst flertal gånger för att fördjupa förståelsen och inta perspektiv av hur data kan tolkas. Därigenom förhåller vi oss till kvalitetskriteriet insiktsfullhet som handlar om hur originellt och uppfinningsrikt analysen presenteras (Johansson, 2015).

Data har samlats in tills en informationsmättnad uppnåtts, vilket innebär att det gått att urskilja en grund för en (ny) kunskap i ett visst tema och få en bekräftelse på temats tyngd (Bryman, 2018). Det är en förutsättning för studiens jämförbarhet, trovärdighet och validitet (ibid). Samma form av mättnadstänk gäller under hela uppsatsprocessen, till exempel i sökandet av bakgrundkunskap och tidigare forskning. Att som forskare skaffa sig förkunskap om området som studeras och att göra metodologiska förberedelser är exempel på hur studiens validitet, reliabilitet och generaliserbarhet kan öka, vilket är viktiga aspekter att ta i beaktande redan vid studiens start (Johansson, 2005). Inför datainsamlingen skaffade vi kunskap om tillvägagångssätt utifrån aktuella metodval vilket gav oss bättre förutsättningar att kunna ta oss an det empiriska materialet på ett strukturerat och systematiskt sätt. Samtidigt är det viktigt att ha en balans i att inte direkt i inledningsskedet av datainsamlingen skapa föreställningar av vad man kommer hitta eller sätta färdiga kategorier och teman, då det kan finnas en risk att för snabbt förgivetta och missa intressanta infallsvinklar och empiriskt underlag (Berg, 2015).

En studies reliabilitet eller pålitlighet avgörs av hur väl studiens genomförande och analys går ihop med studiens syfte och om det empiriska materialet är ett trovärdigt underlag för att besvara studiens frågeställningar. I förlängningen innefattar detta om samma resultat skulle uppnås vid ett annat tillfälle (Bryman, 2018). Det är därför av vikt att hålla en röd tråd genom studiens gång och att återknyta till studiens syfte genom processen, vilket vi genom en

abduktiv ansats kontinuerligt behövt förhålla oss till. Överförbarhet innebär om hur resultaten kan tillämpas i andra kontexter (Bryman, 2018). Eftersom studien omfattar ett relativt litet empiriskt material kan vi utifrån generaliserbarhetsfaktorn inte uttala oss kring hur hela gruppen personer med erfarenhet att köpa sex skriver på internetforum om sexköp. Resultatet är således begränsat till hur upplevelserna kan vara hos personer med erfarenhet av sexköp som interagerar på internetforum.

4.10 Etiska överväganden

Nedan följer forskningsetiska krav i relation till studiens forskningsdesign.

Etiken kring internetforskning ett omtvistat territorium (Pettinger, 2011). Enligt *öppenhetskravet* ska forskaren informera om sin verksamhet och efterfråga samtycke i etiskt känsliga situationer (Bryman, 2018). Däremot finns det enligt Bryman (2018) ibland anledningar till att bedriva studier med dolda metoder, exempelvis i situationer då forskningsdeltagare med stor sannolikhet ändrar sitt beteende för att de är medvetna om att de observeras. Dolda metoder som icke-deltagande observationer kan därmed göras på offentliga platser utan att forskningsdeltagarna är medvetna om studien om det bedöms vara att omöjligt att använda andra metoder för att få fram viktiga data (ibid). *Självbestämmandekravet* innebär att de som medverkar i undersökningen ska ha rätt att bestämma om och hur länge de vill medverka (Bryman, 2018). Vidare innebär kravet att deltagarna ska även vara medvetna om sin rätt att avbryta sin medverkan närhelst de vill och att beroendeförhållande mellan forskare och deltagare ska undvikas (ibid).

Studier som baseras på empiri från internet medför andra etiska överväganden gällande informerat samtycke än vid konventionella metoder. Forskare som bedriver studier på internet har förhållit sig olika till detta, ett sätt att förhålla sig till *konfidentialitetskravet* kan vara att fokusera på att ta bort namn och detaljer som ger ledtrådar om vem som ligger bakom ett inlägg om det inte bedöms vara möjligt att efterfråga informerat samtycke (Franzke, Bechmann, Zimmer, Ess & the Association of Internet Researchers, 2020). Det vanligast förekommande tillvägagångssättet är att använda pseudonymer och att noggrant motivera val kring hur känsliga uppgifter hanterats avseende lagring och framställning i studien (ibid). Vidare menar Bassett och O'Riordan (2002) att detta inte ska få förhindra att internetforskning sker då många viktiga fynd kan upptäckas på detta sätt eftersom internet har blivit en stor del av människors vardagsliv.

Autonomikravet innebär att insamlade uppgifter om enskilda personer endast får användas för forskningsändamålet (Bryman, 2018). Forskare får således inte lämna ut uppgifter som insamlats för undersökningen till andra sammanhang. Vi sparar endast inlägg från de trådar och resonemang som är relevanta intresseområden för studien, vilket är att föredra enligt Kozinets (2011), i och med det beaktas anonymitetskravet. Materialet sparas i filer som kräver inloggning för åtkomst, och efter analysarbetet raderas dessa på ett skyndsamt och säkert sätt för att förhindra att utomstående tar del av det och för att materialet inte ska kunna användas för andra syften än det tilltänkta i studien.

Vid privata interaktioner, det vill säga om lösenord eller registrering krävs för att kunna ta del av det skriva materialet, krävs det ofta ett *informerat samtycke* för att detta ska kunna användas i forskning (Westberg, 2012:69–70; Sveningsson Elm, 2009:70,73). Sker interaktionen däremot på en offentlig plats på internet och är öppet för vem som helst att läsa, kan det betraktas som ett samtycke i sig (ibid). Materialet kan då citeras som om det vore en tidning eller ett tv-program (ibid). Detta hävdar även Pace och Livingston (2005:39 refererade i Bryman, 2018) och lägger till att elektronisk kommunikation får användas utan samtycke om materialet inte är känsligt och att det inte finns någon policy eller regler på internetsidan som förbjuder användningen av materialet. Vi har därmed försäkrat att det inte finns några restriktioner vad gäller inhämtande av inlägg i forskning eller liknande på forumet vi hämtat datan ifrån. Vidare refererar Bryman (2018) till Kozinets (2010) som menar att material som finns offentligt på internet får användas om forskaren inte avslöjar deltagarnas identitet och att forskaren lätt och lagligt kan få tillgång till materialet. Bassett och O’Riordan (2002) påvisar att det är nästintill omöjligt att införskaffa samtycke i onlinestudier där ett stort antal deltagare ingår, eftersom användarna ofta ändrar inloggningsuppgifter, lösenord, mailadress och så vidare vilket ökar svårigheten att kontakta dem. Om uppgifter som hämtas från offentliga forum kan läsas av alla som är intresserade, är det nödvändigt att reflektera kring den etiska frågan angående forskarens makt att välja texter, analysera och tolka den (Basset & O’Riordan, 2002). Eftersom forumanvändarna i studien inte har möjligheten att validera våra tolkningar av deras narrativ, då de är anonyma även för oss, intar vi tolkningsföreträde i analysförfarandet. I stället fungerar den tidigare forskning som presenterats och citat från användarna som sätt att öka transparensen för de tolkningar som vi gjort i analysen, vilket ökar studiens trovärdighet (Johansson, 2005). Vi har övervägt att i efterhand informera forumanvändarna om studien, men då användarna är anonyma och med tanke på materialets omfattning bedömde vi att det inte kommer vara möjligt att nå ut till samtliga.

I vissa fall kan det vara befogat att bryta mot principen om ett välgrundat samtycke, om nyttan med en *dold metod* överväger eventuell skada den riskerar att medföra till följd av uteblivet samtycke och öppenhet (Franzke, m.fl., 2020). Vi har i samråd med handledare gjort bedömningen att det är befogat för oss att bryta mot de traditionella forskningsetiska krav på öppenhet, självbestämmande och välgrundat samtycke, då kunskapen studien genererar behövs utifrån Jämställhetsmyndighetens (2021) mening om att forskning kring personer som köper sex till stor del saknas.

Samtidigt som vi behöver förhålla oss till *konfidentialitetskravet* genom att inte röja användarnas namn eller från vilket forum datan hämtats ifrån, behöver redovisningen av materialet göras utan att förvanskas eller förvrängas i enlighet med värden om transparens, trovärdighet och övertygelse (Bryman, 2011). En viktig del är att det vid kodning och tematisering finns risk att tappa bort bitar av den sociala situationen och sammanhanget om narrativen bryts ned till mindre beståndsdelar (ibid). Därför är det viktigt att kodningsprocessen sker systematiskt, att det i analysarbetet finns reflektion över hur materialet tolkas och relateras till en teoretisk nivå (ibid), vilket vi redogör för i *Metodkapitlet*.

5. Teori

I kapitlet kommer studiens teoretiska ramverk att motiveras, förklaras och tydliggöras. Teorier och begrepp har valts med utgångspunkt i studiens syfte att undersöka hur personer som köper sex problematiserar eller rättfärdigar sina erfarenheter i relation till dominerande diskurser om sex mot ersättning och sexköpare. Teorivalet består av narrativ teori, mer specifikt begreppen ontologiska narrativ och narrativ identitet, Goffmans dramaturgiska teori, begreppen normalisering och stigma och Foucaults teoretisering av makt. Eftersom en abduktiv ansats använts har det teoretiska ramverket utvecklats löpande vartefter det i empirin urskilts mönster i narrativen rörande de samhällsliga diskurserna, former av makttekniker och använda begrepp.

I Sverige är könsteoretiska analyser av sexköp dominerande (Olsson, 2019a). Alla män köper inte sex och alla som köper sex är inte män, utan studiens fokus ligger på vilka funktioner köpet fyller för personen och belysa andra aspekter av deras livssituation. Somers (1994) framhåller att vissa feminister kritiserar feministiska teorier som bara fokuserar på kön. Somers (1994:611) anser att det blir en förenklad förklaring av kvinnor respektive mäns situation eftersom kön bara är en av flera andra grundläggande faktorer som påverkar identiteten, som till exempel klass, etnicitet, ras, sexuell identitet och ålder. Vi kommer därför inte att använda oss av kön som primär analytisk kategori. Detta har också att göra med att det i empirin i många fall inte går att utläsa vilket kön som inläggsförfattaren har utifrån anonymiteten på forumet. Kön är fokus i stora delar av tidigare forskning på fältet (se exempelvis Lahav-Raz, 2019; Grönvall, 2021b; Kuosmanen m.fl., 1996; Atchison, Fraser & Lowman, 1998 refererade i Olsson, 2021a). Vi vill låta studiens huvudsakliga fokus ligga på att nyansera och lyfta fram fler perspektiv på personers berättelser och anledningar till sexköp.

5.1 Narrativ teori och narrativ identitet

Då intresseområdet för studien är personers erfarenheter av sexköp och villkoren för berättelserna har vi valt att använda en narrativ teoretisk utgångspunkt. Narrativ teori har som syfte att förklara eller belysa olika sätt att uppfatta, minnas, att redogöra för händelseförlopp, hur berättelser tar form och vad som utmärker dem (Johansson, 2005).

Berättande är en organiserande princip för mänskligt handlande. Med en narrativ teoretisk ansats eftersöks samband mellan händelser- till exempel händelser som sexköpen i sig och sambandet mellan kollektiva händelser som leder till bestämmelser, normer och lagstiftning.

Utifrån narrativ teori kan vi undersöka hur berättandet kan skapa sammanhang (ibid) och belysa hur de personer som ingår i studien berättar om och rättfärdigar sexköpen. Sociologen och antropologen Erving Goffman har bidragit till narrativ teori genom sin definition av berättelser som social interaktion och självpresentation (Johansson, 2005). Genom berättandet beskrivs inte enbart ett händelseförlopp utan historien är också ett sätt för individen att presentera sig och inta en roll i sociala sammanhang (ibid).

Enligt Somers (1994:613f) är det sociala livet en självberättelse och således är berättelsen ett ontologiskt villkor för det sociala livet. Den *ontologiska dimensionen* som tillägg i narrativa studier bidrar till social handling och narrativ belysas även ur historiska, tidsmässiga, relationella, kulturella, institutionella, materiella och makrostrukturella perspektiv. Ontologisk narrativitet ger möjlighet att studera identitetsbildning med ett relationellt och historiskt förhållningssätt som undviker statiska kategorier. Genom att tolka identitet på det viset öppnas möjlighet att studera dess inbäddning i olika sociala kontexter (Somers, 1994), som exempelvis på internetforum med likasinnade eller oliktänkande, motargument eller olika vi- och dem-grupperingar.

Somers (1994:618f) delar in narrativ i fyra dimensioner:

1. ontologiska
2. offentliga
3. konceptionella
4. metanarrativ

Den ontologiska dimensionen, den som vi i första hand kommer använda till hjälp för att förstå empirin och få svar på studiens frågeställningar, kännetecknas av att sociala aktörer berättar för att begripliggöra sina erfarenheter och forma sina identiteter. Den ontologiska dimensionen av berättande innebär att människor använde berättande för att definiera vilka de är, vilket i sin tur präglar ageranden. Därigenom påverkas narrativet och människans varande ömsesidigt varandra. De ontologiska narrativen kan vara en förutsättning för att veta vad någon ska göra vilket skapar nya handlingar hos berättaren. Ontologiska narrativ skapar därigenom identiteter och självet. Dessa identiteter kan innehålla flera tvetydigheter och vara tillfälliga. Det är vad Somers (1994) menar är narrativ identitet. Människor agerar, eller inte agerar, utefter hur de förstår deras plats i en given berättelse, hur ofullständig och motsägelsefullt berättandet än är (ibid). På så sätt konstitueras en *ontologisk narrativ identitet* som är självets sätt att reflektera över sig själv (ibid). Det är även ett sätt att skapa kontinuitet

genom att berättelser sammankopplas över tid och rum. Begreppet narrativ identitet är kopplad till ontologiska narrativ, även om dessa också relaterar till offentliga, konceptionella och metanarrativ som också påverkar individen. Att studera socialt handlande genom narrativ med stöd av Somers (1994) begrepp social ontologi och narrativ identitet kan bidra till perspektivet breddas och analysen fördjupas jämfört med till exempel om vi enbart hade återgett vad forumanvändarna har skrivit. Somers (1994) menar att till skillnad från en syn på identiteten som fast och given av de sociala kategorier en person tillskrivs, är den narrativa identiteten föränderlig och relationellt formad. Den sociala kontexten påverkar hur identiteten tar form genom hur berättelser uppstår i olika sammanhang. Olika och ibland motstridiga identiteter kan samexistera (ibid), som exempelvis att personens identitet är på ett sätt när personen ifråga samtalar på sitt arbete och på ett annat i samtal med sexsäljare eller på forumet där likasinnade samlas. Samtidigt innehåller den narrativa identiteten en dimension av hur individen navigerar som samhällsaktör i olika kategoriseringar. Exempelvis påverkar olika sociala kategorier hur man navigerar och (re)konstruerar sin narrativa identitet (ibid).

De offentliga narrativen är offentliga berättelser som härrör från kulturella och institutionella formationer som är större än den enskilda individen. Det kan till exempel röra sig om berättelser om familjen, yrkeslivet, kyrkan, regeringen eller nationen (Somers, 1994). Den tredje dimensionen är *de konceptionella narrativen* som handlar om hur vi som forskare teoretiserar kring och begripliggör narrativ och denna narrativa dimension av den mänskliga identiteten. Konceptionella narrativ faller utanför vår studies syfte. *Metanarrativ* definieras av Somers (1994) som de stora berättelser som präglar vår samtid. Det kan exempelvis vara framstegsberättelser, upplysning, kommunism, marxism eller liberalism. I narrativ identitet inkorporeras metanarrativ med individens egna erfarenheter för att vi ska kunna belysa de rådande samhällsdiskursernas inverkan på de personliga erfarenhetsberättelserna.

5.2 Goffmans dramaturgiska teori

Sociologen Erving Goffman (2014) har utformat en dramaturgisk teori, vari människor beskrivs har en förmåga att sätta på en situationsanpassad mask efter vilka föreställningar om vad som förväntas i ett visst socialt sammanhang. Det gör att vi anpassar oss efter omgivningen - publikens - reaktioner och samtidigt kan bekräfta andras förväntningar på oss. I de bakre kulisserna, utanför det sociala sammanhanget, kan vi göra en känslomässig reflektion över vårt framträdande i gruppen, hur vi kan förbättra vår roll. Om vi misslyckats med rollen kan det leda till skuld och skam vilket hänger samman med det mänskliga behovet av att upprätthålla en bild av sig själv och inte tappa ansiktet, vilket är vad Goffman (2014)

kallar *facework*. Goffman (2014) vill inte generalisera gällande mänskligt beteende genom personlighet, utan mer kring hur vi genom erfarenheter lär oss om hur vi bör agera och så vis kan anpassa oss efter situationen och i nya sammanhang.

5.2.1 Stigmatisering och normalisering

Enligt Goffman (2020:23) innebär stigma att "...benämna kroppsliga tecken avsedda att påvisa något ovanligt och ofördelaktigt i en persons moraliska status (...) en fläckad, rituellt oren person som man måste undvika, särskilt på offentliga platser". Ett nödvändigt villkor för det sociala livet är att alla människor har en viss uppsättning gemensamma normativa förväntningar som delvis vidmakthålls via internalisering (Goffman 2020). Samhället avgör vilka medel som kommer användas för att dela in människor i kategorier och vilka egenskaper som ses som önskade inom varje kategori eller grupp. Dessa antaganden omdefinieras till *normativa förväntningar* och det blir ett krav att förhålla sig till dessa *identitetsnormer* för att vara normal (Goffman, 2020). De som inte avviker från de särskilda normativa förväntningarna betraktas som normala, medan personer som inte förhåller sig till dem upplever stigma som är förknippat med känslor av *skuld och skam* och att inte tillhöra gruppen/samhället (ibid). Ett förhållningssätt till stigma är att den som inte kan vidmakthålla en viss identitetsnorm avskiljer sig från gemenskapen undviker att skapa en bindning till denna. Det ger den stigmatiserade individen en möjlighet att betrakta sig själv som fullt normal medan omgivningen inte är riktigt mänskliga. Den som inte tillhör normen blir *den andra* och tillhör inte oss vilket blir ett *vi-och-dem skapande* (Goffman, 2020). Samtidigt menar Goffman (2020) att människor alltid har en inneboende önskan att med god vilja hålla sig inom normens ramar, anpassa sig och göra rätt. Det kan i vår studie relateras till att personer som köper sex oftast vill vara anonyma och inte röja sin identitet i sina nära familjerelationer och för polisen. Fortsatt hävdar Goffman (2020) att det ger direkta effekter på individens psykiska integritet om denne kan hålla sig till normerna eller ej. Kan personen inte hålla sig till normen finns en hög risk att personen sänker sin psykiska integritet. Utifrån begrepp som stigmatisering och normalisering kan vi få teoretiska verktyg till att på ett adekvat sätt belysa erfarenheter av sexköp.

Enligt Goffman (2020) finns det även bland de som är mest gynnade och normala sannolikt dolda brister, och det finns alltid någon social kontext där bristen får betydelse och leder till skamdiskrepans mellan den verkliga sociala identiteten och den skenbara. Således kan personer med en obetydlig olikhet känna sig stigmatiserade och ofullständiga. När en regel

bryts sätts åtgärder in som exempelvis straffrättsliga eller sociala åtgärder som behandlingsprogram för att upprätthålla de normativa förväntningarna som finns.

Goffman (2020) är inte en narrativ teoretiker men belyser olika typer av berättelser genom begreppen *framgångsberättelser* och *tragiska berättelser*. Det förstnämnda är en berättelse som rör hur positiva personliga egenskaper har lett fram till ett lyckosamt hanterande av motgångar och en gynnsam framtid. Tragiska berättelser handlar om hur yttre omständigheter drabbat personen och lett till svårigheter (Johansson, 2005:90). Begreppen framgångsberättelser och tragiska berättelser kan ge ytterligare teoretiska verktyg till studiens analys.

5.3 Makt och makttekniker enligt Foucault

För en ökad förståelse hur personer som köper sex rättfärdigar och begripliggör handlingarna kommer vi utgå från främst Foucaults teoretisering av makt, makttekniker och diskurser.

Den franske filosofen Michel Foucault blev känd genom sina teorier om *makt och diskurser* och sina idéer om hur makt, exkludering och kontroll skapas (Börjesson & Rehn, 2009). Foucault hävdade att regler och strukturer skapas och konstitueras inom ramen för sin tids antaganden och men menade även att spår av gamla strukturer kan leva vidare. Foucaults syn på makt och diskurser utgick från att alla människor är fångade i olika strukturer och kontexter av makt (Börjesson & Rehn, 2009), där maktförhållanden utgör relationer som kan förändras och röra sig utan att det finns en hierarkisk högsta punkt för makten. Börjesson och Rehn (2009:45) citerar Foucaults verk i vilket makt beskrivs som en produktiv kraft: “What makes power hold good, what makes it accepted, is simply the fact that it doesn’t only weigh on us as a force that say no, but that it traverses and produces things, it induces pleasure, forms of knowledge, produces discourse. I need to be considered as a productive network that runs through the whole social body, much more than as a negative instance whose function is represented. “

Enligt Foucault är makt ett samlingsnamn på hur samhället producerar effekter - både negativa och positiva (Börjesson & Rehn, 2009), som till exempel hur man betar sig på ett internetforum, hur rättssystemet är uppbyggt utifrån vissa diskurser och vilka straffrättsliga konsekvenser som finns för att förhindra och minska brott. Vidare hävdar Foucault att det i alla sociala kontexter ingår en rad processer som disciplinerar hur personerna ska agera och handla i den specifika kontexten, till exempel hur *sexköparen* betalar säljaren och hur polisen

hanterar en misstänkt sexköpare. Därmed skapas och reproduceras diskurser och makt i samhället (Börjesson & Rehn, 2009), och en syn på hur personer i olika sammanhang ska bemötas och så vidare.

Ett av Foucaults kändaste begrepp är makt/kunskap (Börjesson & Rehn, 2009). Nilsson (2008:84) refererar till en intervju med Foucault som förklarar: "Det är inte möjligt att utöva makt utan kunskap, det är omöjligt för kunskapen att inte framkalla makt". Kunskap och makt är förutsättningar för varandra och begreppen ska därför ses som sammankopplade. Makt/kunskap påverkar vad vi i en tid ser som sant, till exempel dominerande samhällsdiskurser. Det kan handla om att vetenskaplig kunskap om effekterna av sexköp och synen på sexköp som ett brott är sanktionerad i politiken. Exempelvis är den rådande straffrättsliga diskursen (kunskap) sanktionerad av politiken (makten) i samhället. Genom olika disciplinära åtgärder på individnivå såsom polisingripande vid sexköp, kan personer med andra former av kunskap och erfarenheter än de som går i linje med rådande diskurser tystas ned.

Den dominerande diskursen och makten som är knuten till den har inflytande över våra handlingar och vår praktik (Börjesson & Rehn, 2009). Människor lärns in i olika socialiseringsprocesser sprungna ur dominerande diskurser, exempelvis hur vi ska uppföra oss för att följa normen i olika sociala kontexter och gruppammansättningar. Diskurser kan ge en förförståelse om hur vi ska agera i olika situationer, samtidigt som olika grupper är influerade av olika diskurser. Det gör att vi också påverkas av de olika kretsar vi rör oss i, som till exempel sexköpare som rättfärdigar sexköp eller poliser som jobbar utifrån lagstiftningen. Genom att det internalisera regelverket inklusive dess maktförhållanden som råder i den sociala kontext vi befinner oss i, belönas vi när vi uppför oss enligt förväntan och därigenom skaffar vi oss makt (Nilsson, 2008).

Enligt Foucault sätter makten ramarna för vilken kunskap som får betydelse och ska premieras, något som får betydelse för samhälleliga beslut och bestämmelser (Börjesson & Rehn, 2009). Makten styr vad vi kan studera och har ett begär efter kunskap, medan kunskapen som genereras kan i sin tur påverka makten. Alla människor deltar i maktmässiga förhållanden och (re)producerar makt, kunskap och diskurser (Börjesson & Rehn, 2009). Om en diskurs blir dominerande, tenderar kunskapen den vilar på att bli vedertagen kunskap eller ses som *sunt förnuft* enligt Foucault (ibid). Enligt Foucault finns inte hierarkiska top-down maktpositioner, utan makten ses i stället som rörlig och som något som alla har i olika

utsträckning (ibid). Däremot påverkar olika diskurser att vissa egenskaper är mer accepterade och normaliserade än andra, samtidigt som de som faller utanför en diskurs å sin sida har makt att göra motstånd mot rådande diskurs (Börjesson & Rehn, 2009).

Ett annat begrepp som Foucault använder är *motmakt*, som finns i alla former av makt (Börjesson & Rehn, 2009). Motmakt är när någon gör motstånd mot den befintliga makten. Det kan gälla dem som på något sätt känner sig underkastade makten, upplever orättvisa eller känner sig maktlösa (ibid). För att få gehör för sina motmaktstrategier behöver personen på ett övertygande sätt framställa sig själv som ett offer för en orättvisa eller förtryckande makt (ibid). För att göra det behöver personen alltså visa att den själv inte är orsaken till hur dennes situation ser ut och att den inte har ansvar för de konsekvenser som förtrycket leder till. Samtidigt har olika personer olika stora möjligheter att tillskansa sig en sådan offerstatus som gör att motmaktstrategier får genomslag på ett bredare plan (ibid).

6. Resultat och analys

I kapitlet presenteras resultat som framkommit vid bearbetning av studiens empiriska material. Genom utgångspunkt i Georgakopoulos (2015) teoretisering av små berättelser tolkas och analyseras empirin utifrån narrativ teori, begreppet narrativ identitet, Goffmans (2020) dramaturgiska teori, teoretisering av stigma och en Foucauldiansk förståelse av makt, motstånd och begreppsparat makt/kunskap. Vi kommer inledande utifrån Georgakopoulos teoretisering av platsens betydelse för berättande analysera det sociala digitala rum i vilket berättelserna tar form. Därefter presenteras empirin utifrån fyra övergripande teman som svarar mot syftet att undersöka hur personer som köper sex problematiserar och rättfärdigar sina sexköp i relation till dominerande diskurser om sex mot ersättning och *sexköpare*. Dessa teman är *quickfix/en snabb lösning*, *samhörighet kontra utanförskap*, *sex som handelsvara på en marknad* och *det fria valet-samtycke*. I kapitlet används de svenska översättningarna av Georgakopoulos (2015) begrepp *sätt att berätta på/ways of telling*, *berättaren/tellers* och *platsen/sites* där det berättas, dessa markeras med kursivering.

6.1 Det sociala digitala rummet

I följande avsnitt presenteras det sociala digitala rummet som en del i att förstå *platsen* och därmed den narrativa kontexten vari forumanvändarna befinner sig då de skriver.

6.1.1 Den undersökta platsen

I analysen av användarnas narrativ är det som nämnts av Georgakopoulos (2015) viktigt att inkludera i vilken social kontext narrativen berättas för att förstå dess innebörd. Empirin är hämtad från ett av Sveriges största diskussionsforum där medlemmar erbjuds att öppet diskutera allsköns ämnen under anonymitet. Forumet är offentligt och öppet för vem som helst att läsa och är uppdelat i olika kategorier beroende på diskussionsämne. Personer på forumet kan själva skapa diskussionstrådar under respektive kategori, däremot behövs ett användarnamn och lösenord för att kunna skapa en tråd eller skriva/svara på inlägg. I berörda diskussionstrådar belyses ämnena *etiska perspektiv på sexförsäljning, politik och lagstiftning kring sexhandel både nationellt och internationellt, trafficking och anledningar till att köpa och sälja sex*. Under varje kategori i de olika delforumen finns tydliga hänvisningar till vilka diskussioner som ska tas under respektive kategori. Exempelvis finns en uppdelning mellan sextips och etiska ställningstaganden i prostitutionsfrågan. Innan ett diskussionsinlägg görs i en diskussionstråd behöver varje medlem registrera sig med ett valfritt användarnamn.

Därefter kan de välja att lägga till en profilbild. Namnet och bilden blir offentliga på forumet, därtill finns uppgift om hur länge personen i fråga varit registrerad, om personen är avstängd

som medlem och antal inlägg som medlemmen ifråga har lagt upp på forumet. Användarens val av användarnamn och profilbild kan tänkas påverka hur de uppfattas av andra på forumet, då namn och bild kan vara allt från humoristiska, innehålla anspelningar på sex eller provokationer, vara bilder på högt uppsatta politiker med starka värderingar till att vara mer vanligt förekommande *Svensson-namn* med för-och efternamn. Forumet är öppet för vem som helst att läsa även om man inte är registrerad medlem. Goffman (2020) hävdar att människor har en förmåga att sätta på en situationsanpassad mask efter vilka förutfattade meningar vi har om vad som förväntas i ett visst socialt sammanhang. Om vi känner oss bekväma i en grupp kan vi agera på ett sätt, i ett okänt sammanhang på ett annat utefter vår föreställning av vad som kommer förväntas av oss i den givna situationen. På forumet kan detta ta sig uttryck i att det ger medlemmen en ökad chans att spela med i samma dramaturgi och att sätta på sig en liknande mask som andra medlemmar på forumet har, och att viss mån upprätthålla sitt *facework* och skydda sig mot att tappa ansiktet (Goffman, 2020). Det framgår inte hur personerna som ingår i studien identifierar sig utifrån kön men att det finns skäl att anta att flera är män baserat på statistik som redovisats i studiens *bakgrundskapitel*. För att ändå få en ungefärlig uppfattning om vilka som har erfarenhet att köpa sex på forumet kan vi redovisa en undersökning som publicerats på forumet där totalt $\approx 53,59\%$ (motsvarande 164) av männen som svarade på enkäten att de någon gång köpt sex. Av de kvinnor som svarade hade 6 av totalt 22 kvinnor någon gång köpt sex. I undersökningen fanns inget tillämpligt svarsalternativ för de som inte identifierar sig som man eller kvinna. Eftersom det inte går att veta huruvida personerna som gör inlägg på forumet identifierar sig som man eller kvinna såvida det inte framgår av deras formuleringar, samt med aspekten av att studiens syfte är att undersöka hur - snarare än varför- sexköp problematiseras och rättfärdigas av personer som köper sex, har vi valt att använda det könsneutrala begreppet användaren vid efterföljande analyser av de citat som redovisas, i de fall kön inte framgår.

6.1.2 Spam

Spam är en stor del av nätgemenskap men kan inte anses vara detsamma som medlemmarnas kommunikation med varandra (Kozinets, 2011; 2015). Reklamannonserna fanns såväl på fasta reklamplatser på hemsidan som pop-up-annonser som kommer mellan inläggen och på högersidan av inläggen då vi läser i utvalda trådar. Det finns olika sätt att hantera spam i netnografiska studier (ibid). Vi började att utforska annonserna/spamen och såg snabbt skillnader om vi gick in på forumets trådar som handlade om exempelvis bilar och båtar, där spamen i stället handlade om försäljning av reservdelar och tillbehör till fordon och liknande ämnesrelaterad reklam. Under respektive delforum med trådar rörande prostitution, sexhandel

och etiska frågor kring sexhandel var samtliga spam uppmuntrande till köp av sexleksaker och sexuella tjänster med riktade reklamannonser med fokus på dejtingsidor, sextelefonlinjer, försäljning av sexdockor, följaktligen var ingen reklam problematiserade till sexhandel eller hänvisade till möjlighet att få hjälp eller rådgivning att sluta sälja och köpa sex. En reflektion väcktes angående hur användarna på forumet kan tänkas påverkas av att befinna sig i en miljö där konsumtion av sex uppmuntras utan alternativ för de som vill sluta handla med sex, har ett sexmissbruk eller är kritiska mot sexhandel. Via annonser och liknande förmedlas att sexindustrin och sexhandel är något som sker öppet, är positivt och andra meningar kan tänkas uppfattas som avvikande. Vi menar att sammanhanget på forumet därför kanske skulle kunna locka personer med liknande åsikter och som är positiva till sådana budskap som spamen förmedlar. Efter denna reflektion valde vi att bortse från spam i datainsamlingen, något Kozinets (2011) menar att många forskare gör för att bidra till en lättare läsning. Vår reflektion kring spam är dock relevant utifrån Georgakopolous (2015) begrepp *sites, platsen där berättelsen formas*, där en kontext tillåter ett visst språk, vissa interaktioner och inte andra.

6.1.3 Formella regler och normerande riktlinjer på forumet

På forumet finns tydliga riktlinjer om att inte använda sig av forumet för att söka resekompisar till sexturistmål eller lämna kontaktuppgifter och personuppgifter till sexsäljare. Det är inte heller tillåtet att marknadsföra enskilda sexsäljares hemsidor. Görs detta tas inlägget omedelbart bort av moderatorer eftersom det finns risk att det bryter mot kopplerilagen, och moderatorer kan stänga av en medlem en tidsperiod vid regelbrott. Användarna får fråga någon som sålt sex om de fortfarande är verksamma, dock utan att skriva ut namn eller kontaktuppgifter. Det är tillåtet att tipsa om allmänna sidor där diskussioner om sexförsäljning pågår. Att inläggen granskas av moderatorer tror vi kan påverka hur användarna skriver för att inte riskera att bli avstängda eller att deras inlägg tas bort, med tanke på att människor enligt Goffman (2020) vanligen har en drivkraft att hålla sig inom de *normativa förväntningarna* som finns i den sociala kontext de befinner sig. Samtidigt finns inlägg från avstängda medlemmar kvar i diskussionstrådarna, med undantag av de inlägg som innehåller överträdelser. Användarens åsikter får då fortfarande spridning på forumet. Att det står på en medlemsprofil och inlägg om denne är avstängd, kan tänkas påverka hur andra läser och tolkar inläggen. Det påverkade oss genom att vi började fundera över hur inlägg och användare var gränsöverskridare. Vi började dessutom fundera på vad personen skrivit som gjort att den blivit avstängd då det för oss verkar vara högt i tak på forumet överlag. Kanske går vissa av dessa avstängningar att förstå i ljuset av idén om *den goda sexköparen* som bara köper sex av personer som frivilligt säljer och inte av personer som är i en utsatt eller sårbar situation. Att många *sexköpare* i en svensk kontext

positionerar sig på detta sätt är något som framkommit i tidigare forskning (Grönvall, 2021a). Goffman (2020) menar att det ger direkta effekter på individens känsla av värdighet och dennes sociala status om individen ifråga inte kan uppfylla de normativa förväntningar som finns i det aktuella sammanhanget. Vi kunde urskilja mönster i hur platsen och miljön på de olika trådarna påverkade köpare att infoga sig i en kontext där likasinnade träffas och uttrycker sina åsikter och gör motstånd mot samhällsnormer där sexköp fördöms. Detta beskrivs mer utförligt under kommande teman.

Önskan att inte utmärka sig på ett negativt sätt från kontextens normer för att inte riskera att bli stigmatiserad, menar vi kan vara ett skäl till att de personer som köper sex oftast vill vara anonyma, inte röja sin identitet och upprätthålla sitt *facework* som en värdig medlem i gruppen. Om personen i fråga känner sig underlägsen, eller upplever *skuld och skam*, kan det leda till att individen känner ett behov av att försvara sig eller bli offensiv (Goffman, 2020). Med utgångspunkt i Somers (1994) teoretisering av berättandets *ontologiska dimension* kan användarnas berättelser ses som konstitutiva för deras identiteter. Användarnas narrativ är berättelser om dem själva, handling och narrativ framställning påverkar ömsesidigt varandra. Därmed påverkas såväl användarnas identitet som identiteten hos de som läser och svarar på inläggen av hur användarna framställer sig själva genom sina berättelser på forumet. Det kan påverka den vidare interaktionen och kommunikationen på forumet beroende på vad användarna får för bekräftelse, exempelvis kan de uppleva att de normaliseras om de får medhåll och om de möter motstånd kan de uppleva de en starkare grad av stigma eftersom även de som förväntas vara den egna gruppen tar avstånd från dem (Goffman, 2020). En observation som gjordes var att användare ofta gör hårda, vulgära och arga kommentarer när de inte får medhåll. Det verkar finnas ett underliggande behov av att vilja hävda sig inför andra användare i gruppen. Detta kan även ta sig uttryck i att flera användare hänvisar till tidningsartiklar, Youtube länkar eller annan kunskap eller fakta som stärker deras tes om att sexköp borde vara lagligt eller avkriminaliseras. En annan reaktion vi observerat som visar viljan att upprätthålla *facework* är att den användare som inte fått medhåll lämnar tråden och/eller återkommer i en annan tråd för att söka bekräftelse någon annanstans.

6.1.4 En plats för att skapa en gemenskap och normalisera sexköp

Enligt Georgakopoulou (2015) är den sociala platsen en viktig del när man undersöker berättelser eftersom de påverkar hur berättelser kommer att (re)konstrueras. I avsnittet lyfts svar på delfrågeställningen *vilken funktion delandet av erfarenheter kan fylla på forumet*. Vi kan se likheter med tidigare forskning kring hur personerna kommunicerar på forumet för

utbyte av information, kollegialitet och inbjudande till en känsla av intimitet fast de aldrig träffats (Bounds m.fl., 2017). Likaså kan vi i likhet med tidigare forskning av Lahav-Raz (2019) se att dela erfarenheter av sexköp kan leda till att en känsla av samhörighet mellan likasinnade skapas, samtidigt som det kan leda till rivalitet och hierarkier. Enligt Goffman (2020) är de som inte tillhör normen *de andra* och tillhör inte oss. En dominerande narrativ strategi i de undersökta trådarna är att användarna använder sig av retoriska grepp som *vi och dem* i sina inlägg, vilket delandet skapar en funktion då de undersökta personerna kan ges möjlighet att betrakta sig som fullt normala medan det är resten av samhället, vänsterpolitiker eller feministerna inte är normala. De förstärker känslan i sina narrativ genom att uttrycka sig generaliserande om de dominerande narrativen kring sexköp, att “det är de där feministernas fel”, “att Sverige är radikalfeministiskt” och “vi är goda”. Sådana resonemang går i linje med tidigare forskning att personer som köper sex tenderar att positionera sig mot gruppen kvinnor, mot samhället i stort och mot straffrättslig reglering som förbjuder sexköp (Bounds m.fl., 2017).

“[...] Vänsterpartiet vill nu införa att alla misstänkta sexköpare topsas. Detta för att dom i sin fördomsfulla verklighetsuppfattning tror att de då skulle få fast fler

våldtäktsm än! Sexköpare är personer som betalar för sig. Våldtäktsmän är personer som olovligen tar något [...]"

(Användare AS, tråd 18)

“[...] att jag aldrig köpt sex i Sverige eller ens funderat på att göra det. så vad finns att polisanmäla? sexköp är faktiskt lagligt i större delen av världen. [...]"

(Användare L, tråd 24)

Ett vanligt framträdande narrativ på forumet är att feminister bidragit till ett samhällsklimat där fördömande av sexköp är normen. En känsla av att stigmatiseras av samhällets majoritet blir tätt förknippat med känslor av *skuld och skam* och att inte tillhöra gruppen och samhället. *Vi och dem*-skapandet kan därför ses fylla en funktion av att upprätthålla en form av gemenskap och därmed en normalitet med andra som köper sex, men även fungera som ett sätt att fjärma sig mot omgivningens stigma genom att avskilja sig från den dominerande normen att det är fel att köpa sex. En funktion delandet av inläggen är att de ofta skrivs tips och råd till varandra, likt nedanstående citat, och sättet att beskriva sina vanor blir ett sätt att ta plats i gruppen.

“Åk till Danmark. Lagligt och båda två är med på det. Citygirls.”

(Användare DO, tråd 1)

“Vänta förhelvete åtminstone tills du kan ta dig till danmark.. det ödelägger hela din framtida karriär om du torskar. Kolla paulo roberto☹”

(Användare DP, tråd 1)

“[...] Jag träffar bara tjejer utomlands, ofta under affärsresor. Då är det underbart att det kommer en eller två unga sexig tjej till hotellrummet [...] Det gäller bara att vara noga med bevismaterialet 😊”

(Användare CM, tråd 2)

Modalitet innebär vilken grad av säkerhet som används i berättandet (Johansson, 2005). Den *dominerande narrativa* strategin användarna på forumet tillämpar är att skriva med en hög grad av modalitet. Oavsett vilken funktion delandet fyller hos den enskilde användaren går det att urskilja ett mönster i att de flesta inläggen skrivs med uttryck för stark övertygelse och ger lite utrymme för tvetydigheter. Enligt Somers (1994) begrepp narrativ identitet kan uttrycka sig på ett övertygande sätt bidra till att användarna upplever en starkare identitet. Vidare kan den höga graden av modalitet leda till att läsaren lättare kan anta samma ståndpunkt som inläggsförfattaren om läsaren är ambivalent till om sexköp är rätt eller fel. Det kan då bidra till att denne påverkas i köparens riktning åsiktsmässigt för att senare eventuellt inkorporera sina egna erfarenheter av att köpa sex i sin identitet med eventuellt samma rättfärdigande.

Somers (1994) begrepp narrativ identitet inkorporerar metanarrativ med individens egna erfarenheter med fokus på en samhällsnivå. *Sexköparna* vi undersökt relaterar sina personliga erfarenheter och upplevelser till politiska diskurser, värderingar om feminism och jämställdhet samt vetenskap. Således (re)producerar användarna sina identiteter genom att framhålla sina erfarenheter på forumet och relatera dem till bland annat rådande straffrättslig diskurs där personer som köper sex är den part i sexhandeln som drabbas av straffrättsliga påföljder. Användarna uttrycker återkommande motstånd mot lagens utformning och de sociala normer som omgärdar ämnet sexhandel, och vill inte reduceras till att ses som fördömda *sexköpare* av omgivningen. De förefaller genom sina narrativ på forumet försöka rättfärdiga sexköp för sig själva och andra användare genom att framhålla positiva effekter av sexköp och i många fall få själv själva att framstå som goda sexköpare. Att de ofta vill

framställa sig som en god köpare i meningen att enbart köpa sex på frivilliga premisser och de inte utnyttjar säljare i sårbara och utsatta positioner går i linje med Grönvalls (2021b) forskning.

6.2 Sexköpets funktioner - quickfix kontra bot mot ensamhet

Ett första tema vi kunde urskilja i empirin kopplat till frågeställningen om hur köpare framställer anledningar till att köpa sex och vilka funktioner de själva ser att sexköpet fyller är quickfixes och bot mot ensamhet. Sexköpet kan dels fungera som en quickfix – en snabb lösning på användarnas sexuella behov och som ett enkelt sätt att tillgodose deras sexuella fantasier frikopplat från romantiska känslor. Den andra funktionen med att genomföra sexköp var att undkomma ensamhet. De användare vi studerat framhöll ett behov av att köpa sex för att få sexuell kontakt och fysisk närhet då de kände att de inte kunde få sex utan betalning. Många av dem menade att det berodde på att de antingen hade en funktionsnedsättning eller ansåg sig vara för fula eller av andra orsaker oförmögna att få en partner.

6.2.1 Quickfix/en snabb lösning

En användare som såg sexköpet som en quickfix till sexuell tillfredsställelse uttryckte sig så här:

“[...] Man köper sex för att man kan och är kåt för stunden.”

(Användare A, tråd 1)

Användaren ger uttryck för att sexköp är ett enkelt sätt att tillfredsställa sexuella begär. Om vi analyserar citatet med fokus på Georgakopolous (2015) begrepp *sätt att berätta på* blir det tydligt att användare A skriver kortfattat utan krusiduller, och att genom att skriva “man” i stället för ”jag”, görs påståendet mer generellt för gruppen sexköpare och tar bort fokus från sig själv. Det blir i stället ett Vi. Även om citatet på det sättet är skrivet på ett mindre personligt sätt med mer avstånd till påståendet, använder användaren en hög grad av säkerhet genom att vara kortfattad och inte lämna utrymme för någon otydlighet. *Berättaren* framstår som en ärlig och övertygad person som är rakt på sak. Användaren ger uttryck för att veta sanningen bakom varför personer köper sex genom att på ett koncist sätt förklara att “så här är det”. Detta är ett av flera liknande inlägg där användare beskriver orsaker till sexköp med en hög grad av säkerhet utan utrymme för tvetydigheter.

Användare D är inne på ett liknande spår, om att sexköp är en snabb och smidig lösning:

“Att få ligg av en icke prostituerad kräver ju så mycket mer”

(Användare D, tråd 3)

Berättaren anser att det krävs mycket för att få sex av någon utan ersättning och framhåller att köpa sex därför blir en enklare och snabbare lösning på ens sexuella begär. *Sättet att berätta på* indikerar att det är självupplevt eftersom ordvalen inte innefattar hänvisning till gruppen personer som köper sex över lag. Detta och tidigare citat i temat visar ett återkommande tankesätt bland användarna om att tillgång till sex är något som köps för att slippa allt som tillkommer i en parrelation, till exempel middagar, uppvaktning, dejter och så vidare.

Användare D ger likt användare A uttryck för att det är bekvämt att köpa sex och snabbare än att dejta för att hitta en parrelation. Användare D har ett *sätt att berätta på* som ger uttryck för att det inte krävs någon ömsesidighet i en sexuell situation, utan ser istället på sex som något man kan köpa och då få tillgång till. Användaren ger även uttryck för underlägsenhet i förhållande till att kunna “få ligg” utan att betalning är inblandat, och uttrycker därigenom en känsla av osäkerhet. Med fokus på *berättaren* verkar D vara en person där bekvämlighet och lätthet styr.

Liknande anledningar och funktion till sexköp återfinns hos användare B som har ett mer utvecklat resonemang:

“Av olika skäl kommer det alltid finnas tillfälle i livet (tjejen bortrest, arbetsresa, man är singel men har inte lust att "ragga" för tillfället, med mera, med mera ...) där man känner behov av sex men har inte någon partner lätt tillgänglig och då jag inte har några betänkligheter vad gäller sexköp så har jag aldrig kommit att sluta.”

(Användare B, tråd 2)

Användare B försöker genom sitt *sätt att berätta* att rättfärdiga sexköp genom att uppge olika anledningar till att köpa sex. Sexköp beskrivs som en quickfix till att få sex utan att behöva jobba för det. Användaren gör ett tydligt försök att rationalisera och normalisera sina handlingar. *Berättaren* upplevs vara övertygad om att den allmänna bilden av sexhandel är felaktig med sin egen moraliska kompass om vad som är rätt och fel. Genom sin övertygelse intar köparen kontroll och makt över sin situation men inte på ett sätt som socialt accepterat eller normaliserat utifrån rådande straffrättsliga och socialpolitiska diskurser.

Användare C förnekar direkt att sexköp handlar om någon form av maktutövning för denne:

“För mig har det aldrig handlat om nån slags maktutövning genom betalning. Jag drogs till det förbjudna, tabubelagda, anonymiteten... Och visst, vissa aspekter av det kan man tillfredsställa utan att behöva betala, men det blir mer omständigt. Behöver man en ”fix” nu, på en gång, då är det lättast att betala. Varför köper du kläder när du skulle kunna sy själv?

(Användare C, tråd 23)

Användaren ger uttryck för att vilja ha en snabb lösning till att tillfredsställa sitt sexuella behov. Utifrån *sätt att berätta på* lyfter köpare C den dominerande straffrättsliga diskursen och förnekar ett maktmotiv till sexköp. För *berättaren* förefaller sexköpet istället fylla andra funktioner såsom spänning och att bryta mot det tabu det innebär att bryta mot lagen. Att C beskriver en dragning till det förbjudna tyder på att *berättaren* är en spänningssökare, vilket är ett vanligt motiv för sexköp enligt Lahav-Raz (2019). Inlägget att tolka som en positionering mot dominerande narrativ i vilka personer som köper sex framställs som förövre. Å andra sidan skriver användaren om en lockelse till det förbjudna och tabubelagda, vilket innebär att användaren är beredd att bryta mot samhällsnormer för att uppnå sitt syfte. Eftersom inlägget är formulerat med flera anledningar verkar användaren ha ägnat tid åt att fundera igenom sina motiv till att köpa sex. Resonemanget är intressant genom att användaren mer eller mindre ger uttryck för att makt inte är inblandat vid sexköpsituationen. Här går köpare Cs resonemang i linje med resultatet av Sanders, Brents och Wakefield (2020) studie där en minoritet av sexköparna själva uppgav att de köpte sex för att uppnå känslan av makt och kontroll. Enligt Foucault är vi alla fångade i olika kontexter och strukturer av makt som finns i alla mellanmänniska relationer och är något som fördelas mellan parterna beroende på olika faktorer (Börjesson & Rehn, 2009). Foucaults teoretiska grundantagande om att det inte är möjligt att agera utanför makten (ibid) går därför emot köpare Cs bild av att maktaspekten kan vara frikopplad från sexköpsituationen.

En användare som har en helt annan motivering till att köpa sex än föregående användare är användare K som menar att makten som köpet innebär är den stora behållningen av köpet:

“Ömsesidigt avtal så makten är väl delad men säkert ojämnt beroende på läge. Däremot får jag känslan av att ha makt. Den makt mina pengar ger mig är makten att få vackra tjejer att klä av sig och låta mig använda deras kroppar som min egen privata lekpark. Det är en skön känsla av makt. Att tjejen sen lämnar mig med fylld plånbok ger säkert henne känslor också men dessa känslor intresserar inte mig. Jag

fick min maktkick och är nöjd.”

(Användare K, tråd 14)

Redan i inledande mening öppnar *berättaren* för att det kan finnas en ojämn maktbalans vid sexköp, även om köpet betraktas av köparen som ett ömsesidigt avtal. Utifrån användarens *sätt att berätta på* tolkas det som att det är själva känslan av makt och hur han kan använda säljarens kropp som “sin egen privata lekpark” som är den huvudsakliga anledningen till sexköp. Användaren resonerar om att båda parter gynnas av köpet, där den som köper får en tjänst utförd och den som säljer får en viss summa pengar. *Berättaren* skriver utifrån egna erfarenheter och övertygelser som innefattar samtycke från båda håll men öppnar samtidigt med formuleringen att tjejen (säljaren) säkert har känslor när hon lämnar köparen, en tvetydighet för om användaren anar att säljaren inte är där på samma villkor som denne.

Enligt Foucault är makt ett samlingsnamn på hur en rad processer samverkar för att disciplinera hur personerna i viss social kontext ska agera och handla i det specifika sammanhanget, vilket gör att diskurser skapas och reproduceras (Börjesson & Rehn, 2009). Makten ses som produktiv då den producerar diskurser, begär och identiteter, snarare än är repressiv, bestraffande och hindrande (ibid). Utöver att köparen enkom genom att köpa sex bryter mot lagen och därmed även mot dominerande samhällsnormer om att sexköp är ett oönskat beteende, visar köparen med sitt resonemang att säljarens känslor i situationen är oviktiga. Det som kan tolkas som en form av misogyni. Användare K uttrycker ett begär efter maktkänslan som uppnås i samband med sexköp, vilket tyder på att en motivator för *berättaren* är känslan av att bestämma över sexköpsituationen och att ta kontroll över en annan människa i stunden. Detta narrativ kan ses strida mot dominerande samhällsdiskurser och ideal om jämställdhet och vikten av att stärka kvinnors rättigheter och sociala status i förhållande till män utifrån de patriarkala strukturer som finns i samhället. Med utgångspunkt i Foucaults syn på makt kan motsättningen mellan köparens narrativ och dominerande samhällsdiskurser utgöra ett exempel på hur individen positionerar sig mot straffrättslig såväl som socialpolitisk diskurs och istället skapar en grund för en sexköpardiskurs där köparens behov står i centrum. Inlägget kan också utgöra argument för köparens rätt att få sina sexuella begär uppfylla såvida säljaren får betalt. Därmed blir också inlägg som dessa en del i att skapa *normativa förväntningar* kring sexköp, det vill säga kring köparens skyldighet att betala för sig samtidigt som säljaren behöver uppfylla sin del av avtalet genom att klä av sig och tillhandahålla sin kropp för köparen.

6.2.2 Bot mot ensamhet

Ett annat återkommande motiv till sexköp är att undkomma ensamhet. Ett exempel på detta är användare DJ:

“Att män köper sex av olika anledningar vet vi. En del är incels medans andra kan vara gifta med familj och ha ett socialt liv. Rika och fattiga. Jag är en så kallad incel och jag köper bara sex av den anledningen att kvinnor inte attraheras av mig då jag är dålig på att ragga och att tjejer inte gillar korta män. [...]

(Användare DJ, tråd 2)

Utifrån det narrativa analysverktyget *sätta att berätta på* framstår användarens anledningar till sexköp som logiska och rationella, eftersom köparen skriver med en hög grad av säkerhet. DJ uttrycker det som att det är självklart att män köper sex av olika anledningar. *Berättaren* verkar sannolikt vara en man som köper sex av kvinnor då denne skriver “jag är dålig på att ragga tjejer och att tjejer inte gillar korta män”. Vidare legitimerar användaren sina sexköp dels med att det behövs eftersom han är dålig på att ragga, dels att det behövs eftersom han är kort och inte lever upp till de normativa föreställningar som finns kring vad kvinnor attraheras av gällande längd. Han framställer som en incel⁶ som längtar efter närhet och bekräftelse av en kvinna. Citatet från användare DJ blir ett exempel på en tragisk berättelse enligt Goffman (2020), vilket innebär att personen i fråga väljer att förklara sin svåra situation med andra orsaker än att personen själv är ansvarig och kan förändra den. Att vara dålig på att ragga är ett exempel på något som personen i fråga själv kan ta ansvar för och förändra, medan omständigheten att vara kort är en yttre faktor som kan användas som förklaring till att själv inte vara ansvarig för de konsekvenser det medför. Såvida inte DJ upplever att tjejers preferenser för mäns längd förändras, kommer det med resonemanget från DJ alltid finnas ett skäl att köpa sex. Inför att inlägget skrivs verkar *berättaren* ha funderat över deltagandet i tråden och vad som ska tillföras den. Hur inlägget formuleras är något som också kommer påverka användarens identitet. Att användaren lägger fram anledningen till sina sexköp som en tragisk berättelse kan inlägget i sig vara en del i att befästa användarens möjliga känsla av hopplöshet att ta sig ur incelkategorin och att kunna skapa en sexuell relation utan att betalning krävs. Därtill kan andra läsa respons på inlägget bidra till att användarens självbild bekräftas eller utmanas, beroende på om bemötandet blir bekräftande och igenkänning eller om det uttrycks motstånd mot DJs uppfattning. Även uteblivna svar på

⁶ Begreppet incel syftar på en person som lever i ofrivilligt celibat (Krakowski, 2021).

inlägg kan påverka användarens känsla för sig själv och tänkas förstärka en redan befintlig ensamhetskänsla. Därigenom kan inlägget leda till att användarens identitet utvecklas i samma linje och reproduceras med fler nyanser i framtida inlägg där användaren berättar om sina erfarenheter (Somers, 1994).

I en annan tråd där användare diskuterar anledningar till att köpa sex, återfinns ytterligare exempel på ensamhet:

“De vanligaste svaren kommer bli "jag kan inte hitta en tjej"”.

(Användare H, tråd 1)

Utifrån *sätt att berätta på* tolkas användare Hs beskrivning som en tragisk berättelse där användaren skriver som att det är synd om de som är ensamma och inte kan få en tjej. Det är inte tydligt huruvida inlägget direkt syftar på något självupplevt eller om det är en mer generell beskrivning av gruppen personer som köper sex. Oavsett vilket, rättfärdigar användaren sexköp med att det är synd om personer som inte kan få sex på annat sätt. Användaren framställer detta som en generell anledning till sexköp.

Användare Z som är känd på forumet ifrån flera av de observerade trådarna beskriver sina anledningar till sexköp:

“Köper för att jag inte kan få på vanligt sätt. Köpt några gånger i Sverige men valt att lägga det på hyllan och bara göra det utomlands för risken att åka fast. Känns bra för stunden och en bit efteråt. Siktar dock hellre på att få ett förhållande.”

(Användare Z, tråd 3)

Många användare med Z har ett *sätt att berätta på* som lyfter erfarenheter av att köpa sex i länder där det är lagligt. I Zs fall tycks sexköpen dock inte kunna kompensera för längtan efter en relation och även här kan en känsla av ensamhet skönjas som anledning till att köpa sex.

6.2.3 Sammanfattande analys av temat

Vi har valt att benämna sexköpets anledningar och funktion för quickfix kontra bot mot ensamhet eftersom det är de två *dominerande narrativ* som framkommer bland personerna vi studerat. Empirin som framhålls i temat går i mångt och mycket i linje med tidigare forskning av Sanders, Brents och Wakefield (2020) trots den är utförd i en annan nationell kontext. Deras resultat påvisade att majoriteten av personerna köpte sex för sexuell tillfredsställelse

skull, att de kände sig ensamma eller att de inte kunde få en sexuell partner på ett annat sätt. I tillägg till detta finns en maktaspekt som personerna själva tar upp som en anledning till att de köper sex, att det blir spännande med både jakten och makten. Detta påminner om tidigare forskning att köparna framställer sig som själva som ledare för en spännande jakt på sexsäljare (Lahav-Raz, 2019). Jakten hävdar Lahav-Raz blir som ett maktspel, en eggande lek, både i stunden av förberedelse, i screeningen av utbud och i köpet och vid delande av erfarenheter med andra köpare på online-forumen. Att framställan av anledningarna till sexköp är komplexa och kan överlappa går i linje med tidigare forskning av Sanders med flera (2020). Motståndet mot den straffrättsliga dominerande diskursen som främst urskiljs bland användarna är att de inte menar att sexköpet handlar om maktutövning genom betalning. De flesta ger uttryck för att lagen är utformad fel då personer som köper sex blir stigmatiserade för att ha sex, vilket många anser är en normal del av livet. Många framställer anledningarna med en känsla av orättvisa att inte sexsäljaren får något straff när de som köper bestraffas socialt och rättsligt. Detta är något som återkommer mer ingående i kommande tema. Oavsett vilken funktion sexköpen framställs att fylla kan vi urskilja ett mönster av att de flesta inlägg även i detta tema innehar en hög grad av modalitet vilket ger lite utrymme för tvetydigheter. Utifrån Somers (1994) begrepp narrativ identitet leder den höga graden av modalitet i citaten till att läsaren lättare kan anta samma ståndpunkt som författaren om läsaren själv tvivlar kring om sexköp är rätt eller fel.

6.3 Utanförskap och en längtan efter samhörighet och gemenskap

Det andra övergripande temat rör frågeställningen om hur användarna resonerar kring sina erfarenheter av att köpa sex. Upplevelser av utanförskap kunde vi urskilja spår av i samtliga teman. Om inte direkt uttalat i narrativen kunde vi i många inlägg utläsa det i form av att användarna söker gemenskap med likasinnade. Samhörighet inryms i temat i bemärkelsen då flera användare uttrycker behov av gemenskap i sina åsikter som de annars verkar känna sig ensamma och stigmatiserade på grund av i sina vardagliga liv. Detta ses i uttryck av att vara i underläge och inte bli förstådd och accepterad i förhållande till *straffrättsliga* och *socialpolitiska diskurser*. Samhörighet innefattar en eftersträvan av att känna sig delaktig och stolt. En del resonerar kring en känsla av utanförskap och en önskan om samhörighet att vilja ha en sexpartner för att sex är en normal del av livet och/ eller att det gynnar ens status och identitet.

6.3.1 Stolthet och samhörighet

Empirin visar att samma användare har varit aktiva på forumet under lång tid och återkommande gör inlägg i trådar som berör frågor om sexköp och prostitution på olika sätt. Det verkar säga något om hur ämnet är viktigt för dessa användare.

Användare O försöker normalisera sexköp och vinna samhörighet med andra användare genom följande inlägg:

“[...] Det är alltså en allmän uppfattning att sexköparen är en dålig människa. Detta är en uppfattning som har hamrats in i våra medvetanden sedan barnsben. Det har också hamrats in att den rätta vägen att gå för att nå lycka är att ingå äktenskap osv. [...] Vi, svenskarna i allmänhet och männen i synnerhet, är indoktrinerade att ogilla sexköp. Ivrigt påhejade av feministiska strömningar och värderingar. Men mannen är ju som bekant inte skapad på det sättet.”

(Användare O, tråd 7)

I empirin blir en dominerande diskurs synlig, i form av att samhället genom både straffrättsliga och socialpolitiska åtgärder vill förhindra sexköp. Med denna diskurs följer att det offentliga budskapet och därmed normen att sex är något som ska ske mellan individer utan att någon form av ersättning förekommer. Användaren menar att män förväntas ogilla sexköp för att vara bra män och att en allmän uppfattning är att sexköparen är en dålig människa. Användaren gör motstånd mot den dominerande diskursen genom att resonera kring att det är en biologisk drift att ha en sexuellt aktiv livsstil - i synnerhet hos män - och därigenom rättfärdigas sexköp. Användaren uttrycker sig på ett sätt som kan tolkas som att personen i fråga tycker det är orättfärdigt att politiken och normerna ser ut som de gör. Utifrån Georgakopolous (2015) begrepp *berättaren*, upplevs köparen som en analytisk person som funderat igenom saken och har utvecklade resonemang inom ämnet. Detta ger ett intryck av Foucaults sammankopplade begrepp makt/kunskap, det vill säga att makt och kunskap ömsesidigt inverkar på varandra och därför inte kan särskiljas (Börjesson & Rehn, 2009). Användare O lyfter nämligen att den dominerande samhällsdiskursen och kunskapsregimen påverkar hur människor ser på och förstår sexköp och *sexköpare*. Kunskapen som den dominerande samhällsdiskursen vilar på är sanktionerad av den rådande politiken. Användarens beskriver detta som inhamrande av en viss uppfattning. De dominerande diskursernas makt/kunskap som samhället enligt Foucaults (refererad i Börjesson & Rehn, 2009) terminologi indoktrineras i, gör att ett motstånd ofta framkallas hos användarna som

studeras. Här exemplifieras det av användare O som upplever att sexköpdiskursen tystas ned av samhället i form av restriktioner, stigma och lagstiftning. Genom sitt motstånd gör O ett försök att skapa en annan kunskapsregim med förhoppningen att denna ska kunna vinna gehör gentemot samhällets indoktrinerade syn på att *sexköpare* är dåliga människor.

En annan användare som också gör motstånd mot dominerande samhällsdiskurser och använder starka känslomässiga uttryck i *sitt sätt att berätta* på är användare P:

“Problemet är att engångsligget från Tinder har en jävla makt över dig. Blir hon sur åker du för våldtäkt ifall hon vill. Svensk lagstiftning är inte som amerikansk. Vi styrs av manshatande kärringar vars sexuella utlopp antingen sker via lesbianism eller i Gambia. Därför ser lagstiftningen ut som den gör. Ifall man då har lite mer volatila känslor i samband med viss sorts sex så är det inget alternativ att ragga upp någon undersköterska från Eksjö och ta ut sina aggressioner på henne. Då kan icke-svensktalande tjejer från något östland vara en utväg. Köpesex är inte skamligt eller ett bevis på att man inte ”kan få gratisfitta”. Ibland är det bara den enklaste och snabbaste vägen till att tömma.”

(Användare P, tråd 12)

Vad gäller *sätt att berätta på* använder P sig av ett starkt och nedsättande språk där kvinnor figurerar som “engångsligg”, “manshatande kärringar” och som någon att “ta ut sina aggressioner på”. *Berättaren* upplevs göra motstånd mot de dominerande samhällsdiskurserna då användaren uttrycker sig vara i maktunderläge jämfört med singeltjejer som kan välja när, och med vem de vill ligga. Genom att uttrycka sig som han gör ger uttryck för ett slags motstånd (Börjesson & Rehn, 2009). P berättar på ett sätt som verkar försöka syfta till att framställa sig som trovärdig och visa sin kunskap genom att göra internationella jämförelser, använda *svåra* ord och har ett mer utvecklat känslostarkt resonemang för att kunna få medhåll från gruppen. P använder sig av den på forumet vanligt förekommande narrativet att stigmatiseringen av sexköp har sina rötter i manshat och att den nuvarande straffrättsliga regleringen har drivits på av feministiska värderingar som fått ett stort genomslag i den offentliga makten. Genom att kunna argumentera och dra internationella jämförelser kan köparen på detta sätt kombinera viljan att visa sig kunnig och gör motstånd mot de dominerande socialpolitiska och straffrättsliga samhällsdiskurserna. *Berättaren* uttrycker att han gör som han vill och anser sig ha rätt köpa sex även om det är olagligt.

Många användare tipsar om att åka till Danmark för att köpa sex eftersom det är lagligt där. Detta visar att användare anpassar sitt beteende efter rådande lagstiftning i Sverige även om de inte sympatiserar med den för att undvika att riskera konsekvenser av sina köp. Risken att åka fast upplevs av personerna vara stor om man inte planerar och döljer sina spår noga redan innan sexköpet. Även i Lahav-Raz (2019; 2021) studier framkommer att personer som köper sex behöver inneha strategier för att undvika att bli påkommen. Genom att dela sina strategier med varandra visar användarna förståelse för att de alla har en vilja att undkomma såväl sociala som straffrättsliga konsekvenser av köpen. Detta kan vara ett sätt att stärka samhörigheten på då det sätter ord på det gemensamma målet att kunna fortsätta åtnjuta fördelarna som de ser med att köpa sex.

Ett annat exempel på *sätt att berätta* kring fördelarna av sexköp är:

“Nu avslutar jag berättelsen som var sann. Så här är dom bästa knullen, jag blev av med henne och kunde sen snabbt ta mig hemåt för att ta en iskall i lugn och ro och fokusera på annat. lite synd att jag kanske aldrig kommer att träffa henne igen men ändå så poetiskt att stanna just där, på topp och sen inge mer, inget gnäll ingen svartsjuka, ingen manipulation inga krossade hjärtan, ingen som stör och förstör ens liv. Mina adrenalin och eufori-depåer var också skyhöga (kan ev. bli en backlash dag imorgon...men men det var det väl värt). Kan ett köpsexknall bli bättre än så här?”

(Användare L, tråd 6)

Användare Ls *sätt att berätta på* innehar flera exempel på jakten och spänningen efter det perfekta sexköpet, som också Lahav-Raz (2019; 2021) beskriver. Användaren har likt många en hög grad av övertygelse i sitt *sätt att berätta på*, till exempel genom att skriva att berättelsen är ”sann”. Användaren beskriver att köpet ger en känsla av att vara på topp och att det är en fördel att slippa risk för lidanden som kan komma med kärleksrelationer, som svartsjuka, manipulation, krossat hjärta och att få sitt liv förstört. De positiva effekterna av köpet gör det värt det, även om det dagen efter skulle leda till en viss ångest. *Berättaren* verkar övertygad om hur mycket bättre det kan vara med sexköp jämfört med sex med en partner. *Berättaren* förefaller vara en inbiten sexköpare som skriver utifrån erfarenheter av flera köp, samtidigt som personen verkar vilja ha medhåll i sitt tyckande och därigenom har behov av att skapa samhörighet med de andra i gruppen; rätt att köpa sex. *Berättaren* är dessutom en “kändis” på forumet och medverkar i många av de studerande trådarna för att göra sin röst hörd.

En annan användare som enbart lyfter positiva effekter av sexköp är E:

“[...] Däremot efter ett lyckat horbesök brukar jag vara på riktigt gott humör. Tex i Danmark tar man en god pølse på vägen hem, stannar på Bordershopen och köper en god whisky och några flaskor vin, sjunger med i ngn bra låt i bilen. Som någon klok sa; man betalar inte för själva sexet när man går till en prostituerad, utan för att slippa träffa dem efteråt. Du beskriver livskvalitet då den är som bäst.”

(Användare E, tråd 4)

Användare Es sätt att berätta på kan ses som ett exempel på en framgångsberättelse som innehåller såväl en positiv känsla kopplat till köpet, att vara på gott humör, såväl som en beskrivning av hur det goda humöret och vällusten leder till andra handlingar som sätter guldkant på tillvaron; att handla något gott och att njuta av musik på hemvägen. Användaren beskriver ingen skam eller skuld-känsla utan enbart positiva effekter av sitt köp och här syns till skillnad från föregående inlägg inga tecken på en tomhetskänsla. E uttrycker det till och med själv som livskvalitet, det är inte bara sexköpet i sig utan även känslan efteråt som är tillfredsställande. Användaren har ett sätt att uttrycka sig på som kan tolkas som avhumaniserande gentemot säljaren, med tanke på ordval som “horbesök” och att “slippa” träffa dem efteråt. Säljaren reduceras här till ett redskap för köparens njutning och behov, något som utvecklas vidare under nästkommande övergripande tema - sex som handelsvara. Berättaren upplevs som en person med positiva erfarenheter av sexköp, och att det är något som ligger till grund för att känna förväntan inför framtida sexköp. Berättaren tolkas dessutom uttrycka samhörighet med andra köpare.

6.3.2 Tomhet och utanförskap, skuld och skam

Användare L fortsätter beskriva sina erfarenheter av sexköp både i form av framgångsberättelser och tragiska berättelser i en annan tråd:

“[...] ibland känner jag mig verkligen som en kung och är hur lycklig som helst och ibland kan man känna sig som en loser och undra vad i helvete man håller på med, och sen finns andra känslor som är allt däremellan. Allting beror oftast på hur man mår för tillfället och vem det är man träffar och hur den personen får en att må. [...]”

(Användare L, tråd 3)

Användaren Ls *sätt att berätta på* visar en ambivalens i förhållande till sexköp, ibland berättar han framgångsberättelser och ibland tragiska berättelser. I ovanstående citat växlas mellan att beskriva ångest och ifrågasättande av sitt agerande och att beskriva en känsla av att känna sig mäktig ”som en kung”. Om säljaren inte lyckas med att få köparen att känna sig bekväm och nöjd, ökar sannolikheten att köparen upplever situationen som tragisk och ifrågasätter meningen med köpet. *Berättaren* visar någon form av självreflektion då han resonerar kring hur hans mående vid det specifika sexköpstillfället påverkar upplevelsen. Vidare visar citatet på en viss ambivalens och motstridiga känslor kring att köpa sex. Genom att sitt *sätt att berätta på* ger användare L uttryck för en insikt om att delandet av erfarenheter kan bidra till en bearbetning av ens upplevelser och därmed påverka hur personen tittar tillbaka på sina erfarenheter längre fram. Därav kan identiteten och sättet att beskriva vad sexköpen medfört för känslor i form av framgångs- eller tragiska historier förändras med tidens gång, även om användaren kanske inte skapar sig fler erfarenheter genom ytterligare sexköp.

Även användare G har ett *sätt att berätta* om sexköp på som genererar en tragisk berättelse:

“Jag köpte sex för första gången av en prostituerad. Det gjorde ingen skillnad till mitt liv i övrigt. Det är en stund av eurofori av att få det "gjort" men sen kollar du bankkontot och din lägenhet att din ensamhet fortfarande kommer antagligen fortfarande bestå. Din oskuld är din rädsla, precis som min egen när jag var yngre. Jag trodde att det var det som skulle vara "tröskeln" över till den andra sidan där jag tog tag i livet i övrigt och skapade hälsosamma relationer med motsatt kön men så blev såklart inte fallet.”

(Användare G, tråd 6)

Användare G beskriver ett dåligt mående till följd av att inte haft sex, vilket ledde fram till valet att köpa det i hopp om att därefter börja “ta tag i livet i övrigt och skapa hälsosamma relationer med det motsatta könet”. För användaren blir det en tragedi och besvikelse att köpet inte ledde till önskad förändring av livssituationen. Användaren förlägger ansvaret för att ingen förändring skedde på sig själv, snarare än på yttre omständigheter, vilket skulle kunna vara förknippat med en känsla av både skam och skuld kring den egna identiteten. Användaren har gjort ett aktivt val att köpa sex för att undkomma en känsla av ensamhet och rädsla över att vara utanför som oskuld, men påvisar med sitt narrativ insikt om att köpet inte

ledde till den samhörighet som en intim relation med en annan människa kan ge som personen hade hoppats på. Med tanke på hur inlägget är skrivet kan det tolkas som att användaren inte köpt sex fler gånger efter detta. Att dela denna erfarenhet kan tänkas påverka även det framtida agerandet hos individen genom att forma dennes identitet (Somers, 1994). Å andra sidan går det av citatet inte att dra slutsatser kring ifall användaren faktiskt förlägger hela ansvaret på sig själv, eller om användaren även ser yttre faktorer som bidragande till att den förväntade förändringen efter sexköpet uteblev. Om personen ifråga ser yttre faktorer som bidragande till att inget ändrades, finns här inslag av en tragisk berättelse eftersom det förlägger ansvaret utanför personen själv ifråga. *Berättaren* i citatet verkar inte vara stolt över att ha köpt sex och uttrycker att det var som ett slags "tanklöst experiment". *Berättaren* kopplar skamkänslan dels till hur det skulle påverka personen själv om sexköpet skulle bli känt för omgivningen. Dels ger berättaren uttryck för en önskan om att skapa en annan slags relationer med motsatt kön än vad användaren har idag, vilket kan uppfattas som att användaren känner skam över att inte ha lyckats skapa hälsosamma relationer med personer av motsatt kön.

Ytterligare exempel på tragiska historier är några köpare som berättar att de efter sexet känner ångest och så fort som möjligt vill ta sig därifrån. Det är som att de i stunden efteråt känner avsmak över situationen som de själva valt att försätta sig i. Att de sedan väljer att dela med sig av sina erfarenheter till varandra om att sexköpet medfört en otrevlig känsla tyder på att det är något de tänkt på även efter att de tagit sig bort från sexköpssituationen. Det kan skapa en känsla av samhörighet på forumet, om det är fler i gruppen som har liknande erfarenheter. Vidare blir erfarenheten något som är med och formar användarens självbild och därpå påverkar dennes framtida agerande i att välja att skriva om sin upplevelse (Somers, 1994).

I en tråd skapad av en användare som vill ha tips på hur bäst gå till väga för sitt första sexköp, resonerar en erfaren köpare som också tidigare citerats kring att sexköp inte är en långsiktig lösning på bristande relationer eller självkänsla:

"Ser inga fel i sexköp i sig, om du får chansen i framtiden kanske du ska slå till. Men låt det inte vara "räddningen" av din vardag. En annan lösning kanske skulle vara att testa terapeut för att prata om dina problem, för ditt snack om det "moderna samhället" där kvinnor trycker ner män stämmer inte överens med verkligheten. Det kanske stämmer överens med just din verklighet just nu, men fortsätter du i samma bana så hamnar du exakt där som alla andra losers i gammal ålder som låtsas om

som att deras egna problem egentligen är "samhällets fel". Du är 100% ansvarig för allt som händer till dig. Sex eller inte så är du en värdig människa som betyder mer än vad du själv vill tro på. Du måste bara tro på dig själv först. Och börja ta handlingar för att ta dig ur hålet du grävt ner dig i."

(Användare G, tråd 6)

Enligt *sätt att berätta på* tolkas användaren på olika sätt försöka övertala andra på forumet om att sexköp inte är lösningen på en livssituation och inre tomhetskänsla, utan att det bara är en tillfällig lösning. Användare G försöker problematisera frågeställningen och hjälpa frågeställaren att börja reflektera över sin önskan att börja köpa sex. Användaren visar på alternativ till att köpa sex och verkar försöka att ta ned förväntningarna på vilka positiva effekter sexköp kan ge. Här återkommer det resonemang som föregående citat visat, att det handlar om individens eget ansvar för att bryta ensamhet, bygga självkänsla och att skapa hälsosamma intima förhållanden utan att behöva köpa sex. Användaren motiverar och försöker lyfta hur andra kan tänka för att stärkas för att undvika att köpa sex och hamna i en dålig sits. *Berättaren* upplevs som en övertygad och stöttande person som vill hjälpa andra oerfarna personer att skapa en annan framtid för sig själva i stället för att se sexköp som en quickfix på ett ensamhets- och utanförskapsproblem.

6.3.3 Sammanfattande analys av temat

I temat kan vi urskilja dominerande narrativ som en upplevelse av *utanförskap*, men även ett kollektivt sökande efter en *samhörighet* i att sexköp är okej, naturligt och inte bör ses som skamligt eller stigmatiserande. Ett sätt för användarna att framställa sina erfarenheter på är genom framgångsberättelser eller tragiska berättelser. Vi kan urskilja framgångshistorier med positiva upplevelser av köp där sexköpet beskrivs som det bästa sexet någonsin, men också tragiska berättelser där användarna beskriver att sexköpet ger dem ångest, starkare ensamhets känslor än innan köpet och en känsla av att tillhöra en förtryckt grupp i samhället. Användare som delar med sig av tragiska berättelser beskriver ibland att de redan tillhör marginaliserade grupper, exempelvis att de har någon funktionsvariation, och att de inte har någon värdighet eller social status att förlora på att också köpa sex. Både i föregående och i detta tema kan vi urskilja hur användare skiftar mellan att beskriva framgång och tragiska berättelser. Samma användare kan exempelvis i ett inlägg berätta om sexköpet som framgångsberättelse och i ett annat som en tragedi. Å ena sidan berättar användarna om fördelar med köpet, spänningen, maktövertaget, tillfredsställelse med mera, å andra sidan

finns känslan av utanförskap kvar efter köpet där de kan få ångest och känna skam över att stanna kvar och prata efteråt. De vill ofta snabbt ta sig ifrån sexköpsituationen.

Som tidigare nämnts är narrativ identitet enligt Somers (1994) självets sätt att reflektera över sig själv. Användarnas inlägg är ett sätt för dem att reflektera över sig själva och sin identitet (ibid). Användarna agerar, eller låter bli att agera, utefter hur de förstår deras plats i en given berättelse, vilket innebär att de konstruerar berättelser om sig själva. Samtidigt positionerar sig andra nya läsare i sina kommentarer till inlägget utifrån sina erfarenheter och identiteter. Interaktionen på forumet användare emellan bidrar därmed till narrativ om hur sexköp leder till bra eller dåliga effekter. De flesta användare som ingår i studien söker samhörighet och bekräftelse i att de inte är dåliga människor för att de köper sex. Att en person inte faller inom samhällsnormer eller samhällets normativa förväntningar beror enligt Goffman (2020) inte på personens egen vilja, utan hänger ihop med om individens livsomständigheter och sociala villkor överensstämmer med normen. Därför är det av relevans att sätta användarnas sociala situation i relation till vilka samhällsnormer som finns i övrigt för att skapa en djupare förståelse för deras perspektiv kring sexköp, men även vilken funktion det fyller för dem att skriva på forumet. Känner sig exempelvis personen utanför, ensam och är i behov av närhet, kärlek och inte kan få det på annat sätt än att köpa sex, eller har personen ett behov av att visa att sig sexuellt aktiv, eller har personen ett sexmissbruk? I temat visas att vissa är odelat positiva till sexköp, medan vissa ibland känner ånger eller ifrågasätter sig själva då de köpt sex. Det kan påvisa att personer som köper sex känner en form av stigma kring att de faktiskt är lagöverträdare som köper sex trots att de inte anser att sexköp bör vara olagligt.

På forumet uppfattas att det finns en genomgående längtan efter samhörighet mellan användarna, att skapa en grupp känsla genom att kunna dela erfarenheter och få igenkänning. Det visar sig i deras resonemang genom att de ofta söker efter medhåll och bidrar till att reproducera en vi-känsla utan skam och skuld när framgångshistorier delas. I forumet finns exempel på de *sexköpare* som förefaller vara stolta över att de köper sex och vill framhäva sina erfarenheter. Det kan ha sin förklaring i att de genom att lyfta sina erfarenheter vill bli normaliserade eller tillhöra forumets identitetsnorm om att sexköp är något övervägande positivt. Det finns personer som stolt berättar om alla sina sexköp i Sverige, Norden och runt om i världen, men underliggande bakom även den stoltheten känns det som att de har ett behov av att normalisera sexköp för att minska effekterna av stigmatiseringen som *sexköpare* ofta upplever av omgivningen. Därigenom identifieras både känslor av skam, skuld och stolthet bland personerna som köper sex som studerats.

6.4 Tema sex som handelsvara på en marknad

En av studiens mest framträdande narrativa strategier, och som svarar på syftet hur personer som köper sex problematiserar och rättfärdigar sina sexköp i relation till dominerande samhälleliga diskurser, är att användare direkt eller indirekt beskriver sex som en handelsvara. Sexköp likställs med att köpa och sälja vilken vara och tjänst som helst. De undersökta användarna är i stort överens om att sexhandel är en marknad som inte ska regleras i lag. Ett vanligt rättfärdigande är att *om det finns ett utbud så finns det även en efterfrågan*. Diskussionen kring *om det finns en efterfrågan finns det ett utbud* förekommer däremot inte. Vissa användare uttryckte sig på ett sätt som kan tolkas som att de ser tillgång till sex som en rättighet. Det hänger i många fall samman med ett resonemang om att säljare frivilligt valt att sälja sex och att sexhandel är ett ömsesidigt avtal mellan köpare och säljare som utgår från att båda parter har ett utbyte av det. Detta utvecklas vidare under sista temat: *Det fria valet - samtycke*.

6.4.1 Att likställa sex med vilken vara och tjänst som helst

En användare drar paralleller mellan att köpa sex och tjänster som att betala för att gå på restaurang eller anlita en hantverkare:

“Vill du ha god mat så kan du laga den själv. Du kan hacka, röra och steka själv. Eller så går du på restaurang och betalar ett proffs för att göra det. Vill du ha sex kan du göra det själv. Du kan uppvakta och kurtisera i månader. Eller så går du till ett proffs och betala för det, och får det som du vill.”

(Användare I, tråd 7)

Användarens *sätt att berätta på* innefattar marknadsmetaforer och jämförelser med andra tjänster inom servicebranschen. Användaren I kursiverade ordet “betalar” i meningen som ett sätt att förstärka att hen betalar för en vara/tjänst. Sex framställs som något som kan köpas av ett proffs som gör det möjligt att få det sexet som man vill. *Berättaren* upplevs ha en syn på att betala för sex som en enkel lösning för att få det man vill ha. Genom att argumentera för att betala för sex är som att köpa vilken service som helst, kan användare I förmodligen också minska sitt egenupplevda ansvar i sammanhanget. Användaren behöver på det sättet inte känna någon skam eller det samhälleliga stigma som omgärdar personer som köper sex (Grönvall, 2021b). Användarens *sätt att berätta på* skulle kunna ses som ett sätt att distansera sig själv från de eventuella negativa konsekvenser som köpet för med sig för båda parter.

Därigenom blir de *dominerande straffrättsliga* och *socialpolitiska diskurserna* synliga i användarens narrativ vilket kan belysas utifrån Somers (1994) begrepp om *offentliga narrativ*. Användaren gör motstånd mot det offentliga narrativet om prostitution som mäns våld mot kvinnor.

Användare B är inne på samma spår med marknadsmetaforer, men lägger också till dimensionen av att oavsett säljarens engagemang kan själva sexet vara tillfredsställande:

[...] Men det händer ju också i livsmedelsaffären att man betjänas av en expedit som tydligt visar att hon är uttråkad, betjänas av en servitris som inte är serviceminded på restaurangen eller möter en vrång flygvärdinna under resan. Så sexköp är inget unikt. Det är givetvis bäst upplevelse med en glad och serviceminded expedit/servitris/flygvärdinna, men även när detta inte gäller så kan man bli maten som man köpt/beställt vara mycket god och man kommer fram till resmålet med en sur flygvärdinna. På samma sätt är det med sexköp – jag har haft sköna orgasmer och blivit sexuellt tillfredsställd (jämför mått när det gäller mat) även när tjejen inte varit jätte engagerad och har i gengäld haft helt underbart sex när tjejens engagemang har varit på topp.

(Användare B, tråd 8)

Här liknar användare B sexköp med andra serviceyrken såsom flyg- eller restaurangbranschen. Användarens beskrivning av att ha varit nöjd och mått bra vid sexköp är exempel på en framgångsberättelse enligt Goffmans definition (Johansson, 2005), även mindre bra köp beskrivs som tillfredsställande i någon bemärkelse. Genom att lägga till hur upplevelsen blivit ännu bättre när säljaren dessutom varit engagerad förstärks framgångsberättelsen ytterligare. *Berättaren* verkar vilja ta plats och synas i gruppen på forumet genom att lyfta fram egna erfarenheter, men också genom att på ett övertygande sätt ge flera exempel för att underbygga sina argument.

Användare P ser sexköp som ett sätt att få utlopp för sina aggressioner:

“Ibland har man knepiga aggressioner som blandar sig med andra volatila känslor som sexualdriften och då kan det vara en fördel att ta ut det på prostituerade istället för på sin partner. Tänk på det lite som att du inte är lika rädd om en hyrbil som du är om din egen.”

(Användare P, tråd 12)

Sättet att berätta på är aggressivt genom att användaren beskriver att han uttryckligen kan ta ut sina aggressioner på den prostituerade istället för på sin partner. Detta kan ses som ett sätt att ta makt på genom att höras och synas i gruppen men också som ett normaliserande av kränkningar av sexsäljares fysiska integritet. *Berättaren* verkar ha ett behov av att synas och utmärka sig i diskussionstrådar för att skapa reaktioner. Genom liknelsen att man inte behöver vara lika rädd om en hyrbil/prostituerad som med sin egen bil/partner, uppvisar *berättaren* ett resonemang som tyder på att personen ifråga anser sig ha rätten att agera mer vårdslöst när denne har betalat för att få tillgång till sex eller en tjänst. Narrativet blir härigenom ett exempel på när användare likställer en människa med ett ting.

6.4.2 När köpare säger nej till köp

I en annan tråd som startats i syfte att diskutera när köpare säger nej till att köpa från en viss säljare, återfinns följande inlägg:

“Förutsättningarna för köpet ska kännas ok innan förstås. Man ska ju vilja ha henne och inte tro man blir lurad etc. Annars har jag aldrig backat men några nitlotter har varit förlösande pengar. Då köpet är gjort är det mkt en inställningsfråga om man får valuta för pengarna. Är hon inte inlåst etc. är det meningslöst att fundera över om hon är psykiskt eller ekonomiskt tvingad eller hotad. Kan inte läsa tankar. En snygg oengagerad nittonåring som vill vara någon annanstans är till slut bara en snygg påsatt nittonåring. En sats i ett sött fejs är en sats i ett sött fejs osv. Jag vill få tillgång till hennes kropp och sexuella tillgångar och ibland får man styra upp det så hon levererar. Det gäller ta fasta på det tjejens kropp kan erbjuda och gå all in. I processen gör man henne en tjänst då hon lär sig vad ersättningen kräver av henne.”

(Användare J, tråd 9)

Berättaren i det här exemplet antas vara en man som köper sex av kvinnor, med tanke på sättet att benämna säljare som kvinnor och uttryckssättet “en sats i ett sött fejs”. *Berättaren* uttrycker sig motsägelsefullt om att inte köpa sex när det inte känns okej innan, men har samtidigt köpt “nitlotter” och kastat pengar i sjön. Citatet går i linje med tidigare forskning (Bounds m.fl., 2017) om att sexköpare objektifierar de som säljer sex, tillskriver dem egenskaper som en vara/tjänst, och/eller använder sig av metaforer kring sexköpet för att kunna ta avstånd från det och det faktum att de bryter mot lagen. Användare Js *sätt att berätta på* ses som motsägelsefullt i och med att han inledningsvis berättar om att förutsättningarna

ska kännas bra redan innan köpet, men avslutar med att sexsäljaren ska lära sig sitt arbete och förtjäna sin ersättning. Användaren uttrycker att förutsättningarna för köpet ska kännas trygga för köparen, men ditintills som säljaren inte uppenbart är inlåst finns det inga förutsättningar att kontrollera om säljaren är där av fri vilja eller inte. Användare J framhåller rätten att sätta krav på säljarens egenskaper på olika sätt som till exempel att hon är snygg, engagerad och ung. Liksom kort nämnts i föregående avsnitt återfinns här ett exempel på en användare som genom sitt språk tydligt reducerar säljaren till ett redskap som förväntas tillfredsställa dennes egna behov. Användare J beskriver det till och med som att köparen gör henne (säljaren) en tjänst, och att säljaren behöver lära sig vad som krävs för att få ersättning. I detta sammanhang kan användare Js sätt att berätta tolkas som att det finns ett behov att uppfostra kvinnan genom att få henne att leverera tjänsten sex. Det blir som ett sätt för köparen att visa makt, att bestämma premisserna för sexköpet och att hennes vilja och behov inte är betydelsefullt eftersom det inte spelar någon roll huruvida säljaren framstår som villig eller inte. Vi menar att detta kan ses som en spegling av användarens människosyn, att kvinnor som säljer sex är att anse som en handelsvara och inte personer med ett eget värde vars vilja spelar roll.

I ett annat narrativ uppvisar köpare K ett marknadstänk genom att positionera sig som konsument för att kunna njuta av sexköpet:

“Man måste bejaka konsumenten i sig och döda romantikern och moralisten. Hur ofta ångrar man en god middag? Om man lär sig uppskatta det just sexköpet erbjuder håller man glädjen uppe och ångesten borta.”

(Användare K, tråd 4)

Användare K använder ett *sätt att berätta på* som tyder på ett marknadstänk genom ordval som konsument och att jämföra sexköp med en god middag. *Berättaren* indikerar att denne har tre delar i sin personlighet - konsumenten, romantikern och moralisten, som alla har olika perspektiv kring sexköp. Användare K uttrycker sig på ett sätt som går att tolka som att K behöver reducera sig till konsument för att uppskatta sexköpen, vilket följaktligen innebär att romantikern och moralisten inom *berättaren* problematiserar sex som handelsvara. *Berättaren* i citatet upplevs behöva inta berättarrollen som konsument med det marknadstänk som *berättaren* ger uttryck för, i syfte koppla bort andra delar av sig själv för att undkomma ångest av sitt agerande och behålla glädjen som köpet kan ge. *Berättaren* illustrerar hur en köpare kan ha ett marknadstänk och försvara sexköp för sig själv samtidigt som användaren kan se

komplexiteten i sexhandeln och att det inte enbart ger positiva effekter (enligt moralisten och romantikern i användaren). Användaren *sätt att berätta på* ger uttryck för ett lösningsfokus genom att visa på hur man kan komma undan ångesten sexköp kan medföra genom ändrat fokus. Genom att dela upp sin identitet i tre delar ger användaren sig själv en möjlighet att bortse från två av delarna för att kunna rättfärdiga sexköp för sig själv. Därigenom blir identiteten inte en sammansatt helhet av personens erfarenheter och egenskaper som reproduceras och formas med tiden likt Somers (1994) vill hävda, utan istället en splittring likt Goffmans dramaturgi (2020) där användaren i de bakre kulisserna när personen är ensam och reflekterade fritt väljer vilken situationsanpassad mask som lämpar sig bäst för den kommande scenen som i det här fallet är forumet och i stunden med säljaren.

Andra exempel på rättfärdigande av sexköp återfinns i *det sociala digitala rummet* i en tråd där det diskuteras huruvida det är moraliskt fel att köpa sex. Flera användare hävdar att personkemi inte hinner byggas upp vid one-night-stands, och att det därför ofta blir sämre sex vid tillfälliga förbindelser än med en säljare som man känner och regelbundet köpt sex av. Kopplat till diskussionen om att köpare vill undvika att köpa sex från säljare som uppenbart mår dåligt eller förefaller vara tvingade till att sälja sex, påtalar en användare att de inte heller kan veta hur personen mår som de träffar för tillfälliga förbindelser för sex där betalning inte är inblandat. Användaren i fråga menar att det är en lika stor tolkningsfråga när det gäller att bedöma måendet hos ett *kvart-i-tre-ragg* som hos en sexsäljare. Genom att hitta motargument mot att det finns en generell skillnad mellan sexsäljares och de tillfälliga förbindelsernas psykiska mående, skapar användaren ett avstånd till det egna ansvaret för eventuella negativa konsekvenser sexhandeln bidrar till. Av inlägget framgår inget resonemang från användaren kring hur maktbalansen mellan köpare och säljare skiljer sig från en situation där två personer träffas på krogen och bestämmer sig för att gå hem tillsammans, i stället görs situationerna mer likställda varandra och det ansvar som köparen har är enbart kopplat till att bedöma måendet hos säljaren för att inte riskera att köpa sex av någon som verkar befinna sig i en utsatt position. Genom att köparen uppfyller den ansvarsbiten blir också köpet rättfärdigt. Enligt Foucaults teoretisering om diskursers makt (Nilsson, 2008), kan det när köparen rättfärdigar sex som en handelsvara på en marknad leda till en känsla av det är accepterat att köpa sex. Samtidigt faller köparna utanför den *dominerande samhällsdiskursen* genom detta synsätt. Lyckas sexköparna göra motstånd mot *dominerande samhällsdiskurser* genom att argumentera för fördelarna med sexköp kan det bidra till att de kan fortsätta rättfärdiga sexköp utan att vidare problematisera innebörden av det. En annan narrativ strategi som används i berättandet är att återkommande hänvisa till artiklar och olika länkar i sina inlägg,

vilket kan vara ett sätt för dem att visa att de är pålästa och har argument som är förankrade även i sammanhang utanför forumet. Det kan tolkas som att de vill framhålla sin kunskap och därmed göra motstånd mot vad de ser som förtryckande maktstrukturer som reducerar dem till en exkluderad grupp i samhället (Börjesson & Rehn, 2009).

6.4.3 Sammanfattande analys av temat

Ett *dominerande narrativ* i temat är att användarna likställer sexköp med annan konsumtion som ett sätt att normalisera och rättfärdiga sexköp. I tidigare forskning framkommer att sexköpare såg det som positivt när personer som säljer sex agerade som att även de såg sexet som en handelsvara (Pettinger, 2011). Ett annat dominerande narrativ som framkom bland användarna var att de tenderar att objektifiera och avhumanisera sexsäljarna. Detta är något som går i linje med tidigare forskning av Bounds med flera (2017). Användarnas sätt att använda metaforer och likna deras handlingar med en jakt reducerar även dem själva till en naturlig del av marknaden, och fråntar dem därmed eget etiskt ansvar. Detta såg vi exempel på hos användaren som beskrev att man behöver låta konsumenten i sig styra och samtidigt döda moralisten och romantikern i sig för att genomföra ett sexköp. Enligt forskning av Bounds med flera (2017) skapar köparna ett *vi-mot-dem* på forumet där de gör motstånd mot rådande samhällsdiskurser och skapar, samt systematiserar en ny uppsättning av diskurser att de konsumerar icke-mänskliga produkter snarare än sårbara säljare. Motstånd mot dominerande samhällsdiskurser är centralt som utgångspunkt i de undersökta köparnas narrativ i detta tema. Det blir ett sätt att distansera sig från ansvar då de begår en kriminell handling och ett sätt att skydda sig själva från eventuella negativa konsekvenser som sexköp för med sig från både sälj- och köparsidan.

För att återknyta till Somers (1994) teoretisering av identiteten i relation till metanarrativ som beskrivs i teorikapitlet, tycks det i detta tema som att många av de enskilda sexköparna kanske inte på egen hand höjer sina röster i protest mot statsapparaten som de menar förtrycker deras rättigheter att leva ut sin sexualitet, utan att de söker gemenskap med varandra för ett gemensamt motstånd. Det kan förklaras av att köpare kan tänkas känna oro för hur ett motstånd utan uppbackning från andra skulle påverka dem negativt, genom att dömas för sexköp eller att bli socialt stämplade som avvikare och personer som utnyttjar säljare som befinner sig i en sårbar situation. Att personer som köpt sex ofta uppmärksammas i media (genom det Somers (1994) kallar *offentliga narrativ*) i negativa ordalag och som brottslingar, kan tänkas ha en avskräckande effekt mot att enskilda personer med erfarenhet av att köpa sex ska gå ut offentligt och debattera för en avkriminalisering av sexköp. Därtill

kommer att personer som köpt sex och blivit uppmärksammade i media förväntas ta avstånd från sitt agerande och uttrycka ånger över sina handlingar, vilket för vissa kanske strider mot deras egentliga uppfattning om att sexköp borde betraktas som en ömsesidig överenskommelse mellan köpare och säljare och därför inte vara stigmatiserat. I materialet finns exempel på personer som åkt fast för sexköp vid mer än ett tillfälle och det har inte ändrat deras åsikt kring att det snarare är lagstiftningen som är utformad på ett felaktigt sätt än att de själva agerat fel. I stället menar de att de mest kända konsekvenserna av att ha åkt fast för sexköp är de sociala konsekvenserna, att omgivningen fördömer dem och att de ses som normbrytare. På det viset finns det alltså flertalet anledningar till att enskilda personer som köpt sex kanske mest i det tysta gör motstånd gentemot de dominerande samhällsdiskurserna. I stället för att individuellt stå för protester, visar vårt material att *sexköpare* genom forumet har en plats att alliera sig med varandra och skapa en gruppering som har mer kraft att utgöra en motvikt mot de rådande samhällsdiskurserna som fördömer sexköp. Därigenom skapar individerna tillsammans ett alternativt synsätt på sexköp som kan bli mer hörbart gentemot det svenska samhällets övergripande metanarrativ om att sex inte är en handelsvara och att människovärdet är okränkbart, vilket medför att ingen människa kan reduceras till att vara en kropp som någon kan köpa sig tillgång till. Gemenskapen som individerna har med varandra i sin sexköpardiskurs är också något som samhället i sin tur får svårare att tysta ned, än om det hade handlat om enskilda personer som på varsitt håll protesterade.

6.5 Tema det fria valet - samtycke

I linje med studiens syfte, att undersöka hur personer som köper sex problematiserar och rättfärdigar sina sexköp i relation till dominerande diskurser om sex mot ersättning och sexköpare, har vi funnit att det andra *dominerande narrativet* bland *sexköpare* är att samtycke är avgörande för huruvida sexköp är moraliskt försvarbart eller ej och att då en person säljer sex frivilligt är det oproblemiskt att köpa sex.

6.5.1 Att ta avstånd från människohandel och tvång

Ett dominerande narrativ som återfinns i empirin är hur användarna är måna om att ta avstånd från människohandel och från att köpa sex av säljare som de uppfattar som ovilliga, minderåriga eller tvingade. Det förefaller som att användarna vill framställa sig som *goda sexköpare* som enbart väljer att köpa sex av säljare som gör det av fritt val och under schyssta villkor. Många gånger hävdar användarna att de säljare som frivilligt valt att sälja sex inte ges utrymme i media att berätta om sina erfarenheter och att positiva effekter av sexhandel tystas

ned. De resonerar i termer av att samhällsdebatten därför blir snedvriden till nackdel för såväl köpare som säljare, eftersom enbart negativa erfarenheter och konsekvenser lyfts fram till gemene man. Hos majoriteten av användarna på forumet uttrycks att feministers ovilja att se hur sexhandel kan vara något ömsesidigt positivt och ske med frivillighet ligger bakom rådande straffrättsliga och socialpolitiska diskurser där sexköp fördöms. Flera starka känslouttryck kopplat till detta återfinns bland narrativen och användarna gör motstånd mot dominerande föreställningar genom att skapa egna diskurser i vilka sexköp rättfärdigas.

6.5.2 Känslor av orättvisa

Användare L ger uttryck *ett sätt att berätta på* som tolkas som bitterhet över vad användaren upplever som de dolda motiven bakom svensk prostitutionspolicy:

"[...] Anledningen till att svensken hatar sexköparen är ju eftersom det är "så jävla synd om hororna". Men egentligen handlar det väl om att trycka ner den manliga sexualiteten så gått det går. [...]"

(Användare L, tråd 20)

Användare L menar att den svenska abolitionistiska hållningen till prostitution syftar till att ”trycka ned den manliga sexualiteten” under förevändningen att sexköp skadar säljarna. Användaren verkar därigenom hävda att de politiska målsättningarna uppkommit under falska förespeglningar för att kunna kontrollera den manliga populationen. Ls narrativ påvisar att *berättaren* har en misstro mot myndigheter och är ett tydligt ställningstagande mot dominerade samhälleliga diskurserna. Vidare påbörjar L genom sin alternativa tolkning av motiven till lagstiftningen en ny form av diskurs som är återkommande bland köparna vi studerat; en diskurs som rättfärdigar sexköp - en sexköpardiskurs. Användaren kan med hänvisning till sin tolkning att lagstiftningen är utformad i syfte att trycka ned den manliga sexualiteten friskriva sig från ansvar från eventuella skadeverkningar sexköpet innebär för säljaren. Att män ska ha tillgång till sex görs återigen till en normalitet.

En annan användare är inne på liknande problematiserande spår, att samhällets reglering av prostitution i grund och botten handlar om kontroll över sexualiteten:

"Prostitution är i grunden en moralfråga. Finns ingen anledning att ett land skall ha synpunkter på att en vuxen människa frivilligt vill ha sex med en annan i utbyte mot pengar. Punkt slut. "Är jag emot tvångsprostitution? Ja visst. På samma sätt som att

jag är emot allt tvångsarbete. Men det innebär inte att all prostitution är tvångsprostitution som många feminister vill få det till.”

(Användare M, tråd 10)

Användare M menar att det förekommer en censur kring personer som säljer sex eftersom det inte lyfts fram exempel på de som frivilligt valt att sälja. *Berättaren* i narrativet gör motstånd och verkar känna sig kränkt och orättvist dömd där en tragisk berättelse målas upp i vilken kvinnor tar över makten i samhället. Återigen kan vi urskilja ett motstånd mot den dominerande straffrättsliga diskursen genom att användaren menar att denna uppkommit som ett resultat av feministers påhitt. Sexköparnas diskurs stärks genom att fler personer som köper sex ansluter sig och att erfarenheter delas, vilket i sin tur kan stärka deras makt sinsemellan inom gruppen i linje med Foucaults begrepp makt/kunskap (Börjesson & Rehn, 2009). Deras alternativa diskurs är dock fortfarande underkuvad av den dominerande kunskapsregimen eftersom deras erfarenheter och kunskap inte valideras i övriga samhället. Inom den dominerande diskurs som användarna bygger problematiseras vanligen inte eventuella negativa konsekvenser av sexköp såvida köparen i förväg har gjort det som går för att kontrollera att säljaren inte är tvingad eller utsatt för trafficking. De negativa konsekvenser som nämns utgår istället från köparens perspektiv och rör omgivningens fördömande och ångest kopplat till sexköp.

6.5.3 Säljarens fria val

[...] De har helt enkelt gjort sina val och de föredrar en betydligt bättre timpenning genom att knulla framför tjäna en bråkdelen i andra yrken. Sen kanske det inte är kul att knulla personer man inte tänker på men jag tvivlar att folk som torkar spyor i tunnelbanan tycker att det är speciellt kul men ingen anser att de är tvingade.

(Användare N, tråd 11)

Användare N- *berättaren*-innehåller övertygelser som överensstämmer med en sexköpardiskurs om att det är ett fritt val att arbeta med att sälja sex. *Sättet att berätta på* visar en tanke om att sälja sex är ett arbete som vilket som helst, med för- och nackdelar som andra jobb. Vidare framhåller användare N att personer som säljer sex har behov av pengar och att detta innebär att säljaren ibland behöver acceptera att jobbet innehåller både bra och mindre roliga aspekter. Genom att användare N argumenterar för att säljaren har gjort ett frivilligt yrkesval och att pengarna säljaren tjänar väger upp besväret som arbete kan innebära, minskar användaren allvarlighetsgraden i säljarens situation och kan bidra till att det blir lättare att försvara varför

användaren själv köper sex. Liknande forskningsresultat ses i Bounds med fleras (2017) studie. Sexköpare argumenterar för att både köpare och säljare bör vara utan skuld och skam utifrån sina val att handla med sex då det inte ses som något särskilt allvarligt, utan snarare något som sker av fri vilja från båda håll.

En användare är inne på liknande spår och belyser den rådande dominerande diskursen genom att hävda att Sveriges sexköpslag är antifeministisk. Användaren exemplifierar med två grupper, varav en grupp är sexköpare och den andra gruppen är ofrivilligt barnlösa kvinnor:

“Det här borde gå att göra pengar på... Sammanför de två grupperna i en verksamhet där kvinnorna får gratis insemination och männen får betala premium för att få knulla "hororna" utan gummi och de får till och med komma i dem 😁 Det skulle till och med vara fullt lagligt till skillnad mot i Sverige där vår sjuka sjuka sexköpslag förbjuder två vuxna människor att ha egen kontroll och bestämmande över sin kropp. Snacka om anti-feministisk lag! Har själv knullat på bordell i Danmark massor av gånger och det är alltid trevliga ställen och trevliga damer. Finns ingenting som säger att vi inte skulle kunna ha det precis likadant här i Sverige.”

(Användare F, tråd 5)

Med fokus på *sätt att berätta*, problematiserar användaren sexköpslagen och rättfärdigar sexköp på ett skämtsamt sätt. Användare F använder även en skratt-emoji för att förstärka sitt budskap, vilket kan ses som ett sätt att skapa en lättsam stämning och markera att ämnet är okej att skämta om. Även här återfinns exempel på en användare som uttrycker sig med flera starka påståenden och hög grad av modalitet utan öppning för vidare resonemang. Användare F talar utifrån erfarenhet och menar att sexhandelsmarknaden skulle kunna vara likadan i Sverige som i Danmark. Användare F berättar en framgångsberättelse om hur lyckade sexköp blivit för F som var beredd att göra sig besväret att åka utomlands. *Berättaren* framstår som en självsäker person som tar plats och inte känner skam, skuld och stigma. Samtidigt kan vi inte veta ifall användare F genom att framställa sig som skämtsamt och självsäker valt att sätta på sig en mask (Goffman, 2020) för att få möjlighet att testa om detta sätt att uttrycka sig accepteras på forumet utan att i samma utsträckning riskera att ta åt sig personligt av eventuella motstånd från andra användare. Vad som händer i de bakre kulisserna hos användaren efter att inlägget postades kan vi bara spekulera i.

6.5.4 Betalt samtycke

Det finns andra trådar på forumet där användare berättar vilka ovilliga säljare de köpt sex av, där de uttryckligen beskriver hur de njutit av att säljaren inte visat engagemang eller villighet och att de betalat för samtycke och tillgång till säljarens kropp som ett sätt att rättfärdiga sexköp:

“Jag ser sexköp som att jag köper tjejens samtycke och enligt avtal får jag sen tillgång till hennes kropp och sexuella tjänster. Jag har inget behov av 'flickvänsupplevelser' eller att tjejen verkar tycka om vad hon gör. Huvudsaken jag får knulla hennes attraktiva kropp. Jag är inte intresserad av traffickingoffer men alla som frivilligt säljer är inte engagerade eller har en bra dag. No probs, jag har njutit gott av att bakifrån pumpa ner en typ 21-årig späd tjej med kalaskropp i en solkig madrass på en billigare bordell och det helt utan att hon på minsta vis visat att hon varit med i matchen. Hon fick betalt och hon levererade vad jag ville ha. Jag har många fler exempel på ovilliga luder jag satt på. Nu stormar moralanterna men ni som accepterar den fria marknadens villkor, vem är den mest ovilliga horan ni satt på?”

(Användare K, tråd 12)

Användare Ks sätt att berätta på rymmer implicita misogyna åsikter, det vill säga uttryck för åsikter om att kvinnan (säljaren) har ett lägre människovärde än mannen. Berättaren förefaller vara oempatisk, hänsynslös och självcentrerad. Användaren menar sig ha ett sexbehov som ska tillgodoses genom köpet, vilket rättfärdigas med att han ska få vad han betalat för - oavsett hur villig eller ovillig säljaren är. För berättaren verkar sexköpet fylla en quickfix-funktion som beskrivs i tema ett, något snabbt och lätt med möjligheter att få annan sorts tillfredsställelse än vid sex utan ersättning. Användare K ställer också krav på att sexsäljaren ska ha en snygg kropp och leverera det användaren förväntar sig. I användare Ks narrativ synliggörs berättarens inställning och motstånd till den dominerande straffrättsliga diskursen i vilken samtycke är något som inte går att köpa. Användaren problematiserar inte sina egna köp även om personen i fråga förefaller vara medveten om att alla säljare inte säljer sex frivilligt. Vidare tar inte användaren hänsyn till att sättet att resonera på sannolikt kommer väcka motstånd även hos andra användare på forumet som i många fall beskriver sig vara noggranna med att kontrollera att ingen säljare de träffar är ovillig. Om inlägget väcker reaktioner och protester på forumet där sexköp normaliseras, visar användare K inga tecken på att se hur den här typen av resonemang kan motverka syftet med den dominerande sexköpdiskursen där huvudbudskapet är att sexhandel är något som sker med grund i

ömsesidig frivillighet och därmed inte bör vara kriminaliserat för vare sig köpare eller säljare. Användaren positionerar sig därigenom mot andra köpares narrativ om den frivilliga säljaren och detta som en förutsättning för ett rättfärdigande motstånd mot den rådande dominerande straffrättsliga diskursen som fördömer sexköp. I Ks narrativ liksom i föregående tema återkommer exempel på hur användare objektifierar säljare, genom att användarna resonerar som att säljarna är ett objekt som köparen betalar för tillgång till. Vidare menar användare K sig köpa säljarens samtycke till att få göra vad som helst med säljarens kropp.

En annan användare gör motstånd mot användare Ks inlägg genom att argumentera för att köpare med sådant resonemang som Ks, bidrar till att sexköpare som grupp ses som personer som utnyttjar säljare i utsatta situationer till förmån för att tillfredsställa sina egna behov:

[...] Och nej, man köper inte en annan människa, man köper en gemensam stund där två vuxna, med samtycke, har sex tillsammans. Misstänker man trafficking eller situationer där kvinnan inte frivilligt har sex med en, så betalar man och lämnar henne orörd. Sedan tipsar man polisen, anonymt. [...]

(Användare CQ, tråd 11)

CQs narrativ utgör en kondensering av det problematiserande och de rättfärdigande som användare gör. Sexköp kan rättfärdigas genom att säljaren gör det av fri vilja och att det därför inte är problematiskt att köpa sex. Användare CQs *sätt att berätta på* är ett exempel på ett återkommande narrativ i sexköpardiskursen i vilket användare hänvisar till att sexhandel sker mellan samtyckande vuxna, och att om köpare misstänker trafficking eller att säljaren inte säljer frivilligt avbryter köparen sexköpet. Andra tidigare nämnda exempel på vad som ingår i sexköpardiskursen är hur flera av de användare vi uttrycker starkt avstånd från feminister som de menar gett upphov till ett samhällsklimat där fördömande av sexköp är normen, vilket i förlängningen avspeglas i gällande lagstiftning. Allt detta tillsammans skapar en gemenskap och överenskommelse i gruppen där sexköpardiskursen reproduceras och ett starkt avståndstagande från dominerande diskurser framkommer.

Även personer som sympatiserar med den dominerade sexköpardiskursen, kan uppleva att det finns vissa delar som man inte håller med om eller anser behöver problematiseras.

Bland de användare som ingår i vår studie har vi dock inte kunnat hitta någon som problematiserar att den enskilda köparens bedömning av om sexsäljaren säljer sex av fri vilja eller inte är godtycklig och helt beroende på hur uppmärksam och undersökande sexköparen

är och på om säljaren skulle välja att avslöja om hen inte är där av fri vilja. Att inte göra motstånd mot eller problematisera olika delar av sexköpardiskursen inom forumet även om man kanske har en annan åsikt, kan ha att göra med viljan att inte skilja sig från de identitetsnormer som finns i forumets miljö. Protester eller att problematiserande skulle kunna leda till utanförskap från gruppen och att kategoriseras som avvikande (Goffman, 2020), vilket kan vara särskilt känsligt med tanke på att *sexköpare* i övrigt har få sociala mötesplatser och utrymmen där deras åsikter om att rättfärdiga sexköp accepteras.

6.5.5 Sammanfattande analys av temat

I temat har ett tydligt dominerande narrativ där användarna problematiserar sexköpslagstiftningen genom att hävda att personen som säljer sex gör det av egen fri vilja kunnat urskiljas. Användarna tillstår inte att sexsäljare är utsatta på något sätt utan verkar ha en känsla av att de måste försvara sina handlingar och framhålla att säljarna faktiskt säljer frivilligt. De uppvisar sällan resonemang som tyder på att de skulle vilja förändra sitt eget beteende och sluta köpa sex. Undantaget är de personer vars tragiska historier lyfts fram i tema två, där tomhet och utanförkänsla efter sexköpet beskrivs vara en faktor som gjort att de kommer avstå från att köpa sex framöver. Ingen av de personer som köper sex som vi studerat har själva uttryckt att de upplever sig ha ett sexmissbruk. I studien aktualiseras därför inte den socialpolitiska diskurs som innefattar att erbjuda samhällliga stödåtgärder till personer som köper sex i syfte att minska efterfrågan och att bryta ett eventuellt sexmissbruk. Vi kan urskilja en okunskap, medveten eller ej, kring den utsatthet som sexsäljare många gånger upplever och att användarna inte förstår eller vill förstå hur sexsäljaren många gånger kanske inte kan berätta för en kund att hen är utsatt för trafficking eller har en annan sårbarhet. Skulle säljaren säga det skulle förmodligen inte köparen fullfölja köpet eftersom de är måna om att framställa sig som goda köpare som inte köper av någon säljare som inte gör det frivilligt. Det framkommer i vårt material inga exempel på hur användare vet att säljaren säljer frivilligt, vilket får tolkas som att det upp till varje köpare att avgöra hur de ska göra för att bedöma det. Att som köpare säga sig vara mån om att frivilligheten från säljarens sida samtidigt som det inte framgår hur detta kontrolleras, i kombination med att det i övrigt på forumet förekommer tips och råd till varandra avseende exempelvis hur man minskar risken att åka fast, kan tolkas som att användarna inte riktar särskilt mycket fokus på konkret handling för att kontrollera säljarens frivillighet. I stället öppnar uppfattningen av sig själv som en *god köpare* som enbart köper sex av frivilliga säljare upp, för att personen på egen hand konstruerar förklaringar och rättfärdigande till sexköpen. Exempelvis kan det handla om uttalanden kring att säljare gör det av fri vilja eftersom de tycker om att ha mycket sex och på ett enkelt sätt vill tjäna pengar. Det

resultatet går i linje med tidigare forskning att personer som köper sex främjar uppfattningarna om att sexsäljare tycker om att ha sex (Bounds m.fl., 2017).

Ett rättfärdigande som användarna uttrycker är att de faktiskt betalat för samtycket av personen som säljer sex och att detta medför att det är av mindre vikt huruvida säljaren upplevs som villig och engagerad eller inte. Att uttryckligen mena att det inte spelar någon roll hur säljaren upplevs efter den gemensamma, frivilliga överenskommelsen uppgörelsen om att köpa sex, är något som till viss del väcker diskussion på forumet av användare som framställer sig som *goda sexköpare*. Det förefaller alltså finnas vissa skillnader i inställning och syn på vad frivillighet innebär även inom gruppen *sexköpare* som vi undersökt. Det verkar finnas en likgiltighet inför att läsa av sexsäljarens situation och känslor efter uppgörelsen att ett sexköp ska ske redan är gjord.

De *dominerande samhällsdiskurserna* görs synliga även i detta tema då vi i användarnas narrativ ofta kan utläsa en känsla av att bli orättvist behandlad och ett missnöje över hur lagen är konstruerad då sexsäljarens handlingar är lagligt men inte köparens. Utifrån Foucaults diskussion om makt påvisas motstånd mot samhällets straffrättsliga och socialpolitiska makt och kunskapen den vilar på. Motstånd görs synliga på olika sätt genom att där *sexköparnas* diskurs reproduceras och deras erfarenheter lyfts fram som en alternativ källa till kunskap. Därigenom ses ett samband och spänningsfält mellan det rådande samhällssystemet där samhället genom maktutövning skapar och bevarar rådande diskurser, medan annan kunskap och diskurser tenderar att tystas ned som ett obekvämt motstånd, vilket går i linje med Foucaults teori om makt (Börjesson & Rehn, 2009). Känslan av orättvisa kommer även till uttryck i tidigare forskning av Sanders med flera (2020) där det framgår att personer som köper sex tycker att regleringen av sexköp ska skydda båda parterna. I den studien och i vår empiri framkom att *sexköpare* anser att sexköp ska rättfärdigas som oproblematiskt så länge det innefattar ett samtycke mellan två vuxna individer och att det därför ska legaliseras.

7. Avslutande diskussion

Nedan sammanfattas och diskuteras studiens resultat kopplat till studiens syfte att undersöka *hur personer som köper sex problematiserar och rättfärdigar sina sexköp i relation till dominerande diskurser om sex mot ersättning och sexköpare* med utgångspunkt i frågeställningarna; *Hur framställer forumanvändare anledningar till att köpa sex och vilka funktioner ser de att sexköpet fyller? Hur resonerar forumanvändarna kring sina erfarenheter av att köpa sex, och vilka funktioner kan delandet av erfarenheter på forumet fylla för dem? Vilka dominerande samhällsliga diskurser om sexköp aktualiseras i forumanvändares narrativ? Vilka dominerande narrativ framkommer utifrån forumanvändares berättelser? De dominerande narrativ som framkommer utifrån användarnas berättelser vävs in i respektive frågeställning.*

Hur framställer forumanvändare anledningar till att köpa sex och vilka funktioner ser de att sexköpet fyller?

De övergripande resultaten från studien påminner om tidigare nationell forskning av Kuosmanen med flera (1996), Grönvall (2021b) och internationella forskningsresultat av Sanders med flera (2020) och Lahav-Raz (2019;2021) avseende *sexköpets funktioner och rättfärdigande till att köpa sex*. Flera användare beskriver att sexköp är en snabb och enkel väg till att nå tillfredsställelse, vad vi kallar quickfix. Det ger personen vad den vill ha utan förpliktelser. Vissa ser funktioner relaterade till deras livssituation, som att de varken har tiden eller orken att skaffa en kärleksrelation eller stadigvarande sexpartner. Andra framhåller att stegen fram till att faktiskt träffa säljaren är en spännande process och känslan efter ett köp kan vara lika njutningsfull som den sexuella akten i sig. *Dominerande narrativ* kring funktioner av att köpa sex som framkommer bland användarna är upplevelser av ensamhet/nedstämdhet och att de inte kan få sex än genom betalning. *Det dominerande sättet* att framställa anledningarna till att köpa sex är genom hårda och/eller misogynna kommentarer och objektifierande av personer som säljer sex. Inläggen präglas av hög grad av modalitet vilket gör det svårare att argumentera emot, något som kan leda till att personer som läser kommentarerna influeras av dessa. Användarna vi studerat utger sig ofta för att företräda hela gruppen av personer som köper sex och gärna uttalar sig generaliserande om alla som säljer sex. Vanligt förekommande termer är vi och dem, exempelvis “vi som köper sex” och “de andra förstår inte” eller att de framställer sig själva som “coolare, mer sexuellt aktiv och macho än de hösäckar och torrbollar som inte köper sex”. Vi fann att de ofta hårda och känsloladdade tongångarna på forumet mot samhällsdiskurser som användarna uppfattar som

orättvisa och bidrar till att en stark gruppstillhörighet konstrueras på forumet, något som berörs vidare under kommande frågeställning.

Vilka funktioner kan delandet av erfarenheter på forumet fylla för dem och hur resonerar forumanvändarna kring sina erfarenheter av att köpa sex?

Avseende vad delandet av erfarenheter på forumet kan fylla för funktioner, fann vi bland flera av forumanvändarna ett tydligt *dominerande narrativ* om att de upplevde ett socialt utanförskap utifrån den stigmatiserande handling som det innebär att köpa sex, samtidigt som de gemensamma erfarenheterna på forumet av att ha köpt sex utgjorde en grund för kontaktsökande med personer i samma situation. Deltagandet på forumet såväl som köp av sex kan då leda till en känsla av samhörighet och stolthet som motverkar känslor av ensamhet eller stigma. Flera visade en önskan om gemenskap genom att bekräfta varandras erfarenheter och om de märkte att deras inlägg inte fick medhåll försvann de från diskussionen. Andra användare kom med förslag om att gå ihop och starta en förening i syfte att argumentera för att sexuallagstiftningen skulle bli rättvisare ur *sexköparens* perspektiv eller att sexhandel ska avkriminaliseras. Å andra sidan fanns de som tyckte annorlunda, som berättade att de aldrig skulle köpa sex om de fick en kärleksrelation eller kunde få sex utan betalning. Den gruppen resonerade utifrån ett annat perspektiv som ändå accepterades och inkluderades i gemenskapen på forumet, möjligen eftersom det ändå rättfärdigade sexköp och därmed följde normen på forumet om att anse att köpa sex inte är något fel. *De dominerande narrativen* vad gäller resonemangen kring erfarenheter av att köpa sex kunde analyseras som antingen framgångsberättelser eller tragiska berättelser. Vissa användare beskrev maktkänslor eller *kickar* förknippade med sexköpsituationen, vilket kan vara incitament för att fortsätta köpa sex eftersom sexköp sågs som en framgång och något positivt enligt Goffman (2020). Andra framhöll tragiska historier om att sexköpet var det enda sättet att lindra ångest eller få möjlighet till intim närhet men att det inte hjälpte dem på lång sikt, - vilka är exempel på tragiska berättelser om hur yttre omständigheter som drabbat personen lett till svårigheterna (Goffman, 2020). Bland den senare nämnda gruppen fanns fåtal exempel på användare som problematiserade sina köp genom att de insett att fortsätta sexköp inte skulle lösa problematiken de upplevde kopplat till ensamhet eller socialt utanförskap offline. Det fanns även personer som ansåg att det på grund av rådande normsystem i samhället kring vad kvinnor finner attraktivt var rättfärdigat att köpa sex, då de själva inte uppfyllde dessa förväntade kriterier av det motsatta könets utseendepreferenser.

Vilka dominerande samhälleliga diskurser om sexköp aktualiseras i forumanvändares narrativ?

Resultatet visar att det påfallande ofta finns en skepsis mot samhällets normsystem bland de undersökta narrativen, där den dominerande retoriken går ut på att vända sig mot de radikalfeministiska strömningar som användarna menar har lett fram till dagens sexuallagstiftning. Personerna som köper sex upplevde *den dominerande straffrättsliga diskursen* som orättvis eftersom enbart köpare bestraffas, och de framhåller i stället människors fria val som grund för att sexhandel bör legaliseras. I empirin framkommer ytterst lite problematiseringar och mest olika former av rättfärdigande kring sexköp. Användarna uttrycker att lagens nuvarande utformning leder till en ojämn maktbalans mellan *sexköparna* för "Vi" och *sexsäljarna* och *samhället* för "Dem". De argumenterar för att en legalisering kan motiveras även ur ett feministiskt perspektiv då kvinnor bör ha rätten att välja sin försörjning och hur de vill använda sina kroppar.

Likasinnade kan med stöd av sin grupptillhörighet på forumet gemensamt vända sig mot *de samhälleliga diskurserna* om att sexköp är dåligt och ger skadliga konsekvenser. Detta kan leda till det Goffman (2020) kallar normativa föreställningar upprätthålls på forumet, där den dominerande diskursen är att sexköp inte är något som kan leda till negativa konsekvenser för *sexsäljare*. Ett *dominerande narrativ* i studien är att användare pratar om sexköp som något som sker på en marknad, och om sex som en vara/tjänst. Det dras paralleller mellan att sälja sex och andra serviceyrken. Vidare görs marknadsmetaforer som att man får vad man är villig att betala för, likt restaurangbesök kontra hämtmat från Sibylla. En användare ger uttryck för ett behov av att "bejaka konsumenten i sig och döda moralisten och romantikern" för att kunna njuta av sexköpet. Även i detta tema kan vi utläsa att läsandet och deltagandet på forumet kan leda till ett normaliserat språk och riskerar att vidare internalisera bilden av sexköp som vilken vara och tjänst som helst.

Ytterligare ett *dominerande narrativ* som aktualiserats bland forumanvändarna är att se sex som en rättighet. Majoriteten av användarna uppger att de inte skulle köpa sex av personer som säljer under tvång, till följd av psykisk ohälsa eller aktivt missbruk. De positionerar sig därigenom som *goda sexköpare* som endast köper sex av personer som säljer frivilligt och de tar avstånd från trafficking, underåriga och utnyttjande av sårbara sexsäljare. Vi kan dock se att bedömningen av säljarens fria vilja är godtycklig, det är upp till personen som köper sex att i ett första möte med säljaren bedöma huruvida säljaren inte vill vara där eller ej. De flesta forumanvändare vi undersökt uttrycker en övertygelse att personer som säljer sex vill det

själva av olika anledningar och att sexhandel gynnar båda parter i slutändan. Det verkar över lag finnas en okunskap, ett undvikande eller en negligerade inställning till den utsatthet som flertalet av personer som säljer sex befinner sig i (Jämställdhetsmyndigheten, 2021), då användarna inte reflekterar kring personen som säljer sex kanske inte kan försörja sig på annat sätt. Eftersom det finns en risk att användaren framställer det som att denne säljer sex frivilligt oavsett om är fallet eller inte. Vi funderar över om det hade lett till en skillnad om personer som köper sex med utgångspunkt i deras narrativ skulle få ökad förståelse eller kunskap kring sexsäljarens många gånger utsatta livssituation eller livsomständigheter? Vilken effekt man hade kunnat förvänta sig i svensk kontext av behandlingsåtgärder liknande John Schools eller andra riktade stödinsatser i syfte att bredda köparnas perspektiv på säljarnas situation? Det är en fråga som behöver undersökas vidare för att kunna besvaras.

Utifrån resultatet menar vi att det finns ett behov av vidare forskning kring hur samhället i arbetet för att främja alla människors lika värde och rätt till trygghet kan arbeta förebyggande mot sexköp. Ett sätt att förhindra en fortsatt utveckling av ett normativt språk och förhållningssätt kring köp av sexuella tjänster på både digitala och fysiska arenor vore att utöka de förebyggande insatserna för minderåriga då man kan se att erfarenhet av sex mot ersättning kryper lägre ned i åldrarna. En sådan språk- och diskursutveckling som setts i vår empiri riskerar att medföra att de negativa konsekvenserna av sex mot ersättning minimeras och normaliseras i än högre omfattning - vilket ytterligare kan polarisera diskussionen mellan gruppen som köper sex och företrädare av dominerande straffrättsliga och socialpolitiska diskurser. Det kan i sin tur tänkas förstärka det utanförskap som personer som köper sex i vår empiri ibland uttryckt i förhållande till övriga samhället och därmed öka klyftorna mellan dessa grupper. Det är något som vi menar behöver adresseras i vidare forskning för att förhindra en ogynnsam samhällsutveckling.

8. Referenslista

- Andrews, M., Squire, C. & Tamboukou, M. (2013). What is narrative research? I. M. Andrews, C. Squire & M. Tamboukou (Red.). *Doing narrative research* (2. uppl.) s. 1-26. London: Sage.
- Bassett, E. H., & O'Riordan, K. (2002). Ethics of Internet research: Contesting the human subjects research model. *Ethics and Information Technology*; 2002; 4, 3; ProQuest pg. 233. Hämtad 13 maj 2022.
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder* (2. uppl). Stockholm: Liber AB.
- Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder* (3. uppl). Stockholm: Liber AB.
- Berg, M. (2015). *Netnografi Att forska om och med internet*. Lund: Studentlitteratur.
- Bounds, D., Delaney, K.R., & Julion, W. (2017). Hunter–Prey Discourse: A Critical Discourse Analysis of the Online Posts of Men Who Buy Sex. *Journal of the American Psychiatric Nurses Association*. 2017;23(4):258-267. doi:10.1177/1078390317700264
- Börjesson, M., & Rehn, A. (2009). *Makt*. Malmö: Liber.
- Davis, M. (2013). Doing research 'on and through' new media narrative. I. M. Andrews, C. Squire & M. Tamboukou (Red.). *Doing narrative research* (2. uppl.) s. 159-175. London: Sage.
<https://methods-sagepub-com.ezproxy.ub.gu.se/book/doing-narrative-research-2e/i826.xml>
- de Cabo, A., & Hall, A. (2021). *Omfattningskartläggning av prostitution och människohandel för sexuella ändamål*. Institutionen för socialt arbete: Göteborgs universitet.
- de Cabo y Moreda, A., Holmström, C., & Kuosmanen, J. (2021). Inledning: Sex mot ersättning - säljare, köpare, makt och moral. I A. de Cabo y Moreda, C. Holmström, & J. Kuosmanen (Red.). *Sex mot ersättning - säljare, köpare, makt och moral*. (s. 17-34). Lund: Studentlitteratur.

- Dodillet, S. (2008). *Är sex arbete: Svensk och tysk prostitutionspolitik sedan 1970-talet*. Stockholm: Vertigo förlag.
- Franzke, A. S., Bechmann, A., Zimmer, M., Ess, C., & the Association of Internet Researchers. (2020). *Internet Research: Ethical Guidelines 3.0*. Hämtad 11 maj 2022, från: <https://aoir.org/reports/ethics3.pdf>
- Gagnon, J. H. & Simon, W. (1984). "Sexual Scripts". *Society*, Vol. 22: 52-60.
- Georgakopoulou, A. (2015). Small Stories Research Methods – Analysis – Outreach. I A. Georgakopoulou & A. De Fina (Red.) *The Handbook of Narrative Analysis* s. 255-271. WILEY-BLACKWELL.
<https://doi.org/http://eu.wiley.com/WileyCDA/WileyTitle/productCd-111845815X.htm>
- Goffman, E. (2014). *Jaget och maskerna En studie i vardagslivets dramatik* (6. uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Goffman, E. (2020). *Stigma* (5.uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Grönvall, Y. (2021a). Purchasing Sex in Sweden—A Risky business. *The British Journal of Criminology*, 1–17 <https://doi.org/10.1093/bjc/azab071>
- Grönvall, Y. (2021b). Otrohetens matadorer - om hur män i parrelationer resonerar om sina sexköp. I A. de Cabo y Moreda, C. Holmström & J. Kuosmanen (Red.) *Sex mot ersättning - säljare, köpare, makt och moral*. s. 221-242. Lund: Studentlitteratur AB.
- Hall, C., & Matarese, M. (2014). Narrative. I Hall, C, Juhila, K, Matarese, M & van Nijnatten, C. (Red.). *Analysing social work communication: discourse in practice*. s. 79-97. New York: Routledge.
- Hulusjö, A. (2013). *The multiplicities of prostitution experience - narratives about power and resistance*. Malmö University: Faculty of Health and Society.
- Johansson, A. (2005). *Narrativ teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

- Jovanovski, N., & Tyler, M. (2018). "Bitch, You Got What You Deserved!": Violation and Violence in Sex Buyer Reviews of Legal Brothels. *Violence against women*, 24(16), p.1887-1908 <https://doi.org/10.1177/1077801218757375>
- Kozinets, R. V. (2011). *Netnografi*. Malmö: Studentlitteratur.
- Kozinets, R.V. (2015). *Netnography: redefined*. (2. uppl.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications Ltd.
- Kozinets, R. V. (2020). *Netnography : the essential guide to qualitative social media research* (3. uppl.). London: Sage.
- Krakowski, S. (2021). *Incel om ofrivilligt celibat och en mansroll i kris*. Stockholm: Bazar Förlag.
- Kuosmanen, J. (2011). Attitudes and Perceptions about Legislation Prohibiting the Purchase of Sexual Services in Sweden, *European Journal of Social Work*, 14: 247–63. doi: 10.1080/13691451003744341.
- Kuosmanen, J, Larsson, J, Pettersson, E., & Sandell, G. (1996). *Könsköparna - Varför går män egentligen till prostituerade? Djupanalys av män som köper sex*. Natur och Kultur. Stockholm.
- Lahav-Raz, Y. (2019). "Hunting on the Streets": Masculine Repertoires Among Israeli Clients of Street-Based Sex Work. *Sexuality & Culture* (2020) 24:230–247
- Lahav-Raz, Y. (2021). 'The "Addict Sexual Script": Addiction Discourse among Israeli Sex Industry Consumers'. *Sexualities*, <https://doi.org/10.1177/13634607211013283>.
- Larsson, S. (2005). Kvalitativ metod - en introduktion. I S. Larsson, J. Lilja, & K. Mannheimer (Red.). *Forskningsmetoder i socialt arbete*. s. 91-128. Lund: Studentlitteratur.
- Nilsson, R. (2008). *Foucault - en introduktion*. Stockholm: Publit.

Olsson, N. (2021a). *Crime, punishment, and counselling - A study of the local judicial and social work application of prostitution policy in Sweden*. Institutionen för socialt arbete: Göteborgs universitet.

Olsson, N. (2021b). Brott och skam - stigmas betydelse vid rättsfall om köp av sexuella tjänster. I A. de Cabo y Moreda, C. Holmström, & J. Kuosmanen (Red.). *Sex mot ersättning - säljare, köpare, makt och moral*. s. 93-120. Lund: Studentlitteratur.

Payne, M. (2005). *Modern teoribildning i socialt arbete*. Natur och kultur: Stockholm.

Pettinger, L. (2011). 'Knows How to Please a Man': Studying Customers to Understand Service Work. *Sociological Review* vol:59 iss:2 pp. 223 -241

Riessman Kohler, C. (1993). *Narrative analysis*. London: Sage Publications.

Riessman Kohler, C. (2008). *Narrative Methods for the Human Sciences*. London. Sage Publications.

Sanders, T., Brents, B. G., & Wakefield, C. (2020). *Paying for sex in a digital age- US and UK Perspectives*. Routledge Taylor & Francis Group London and New York.

Scaramuzzino, G. (2014). *Sexsäljares och sexköpares kollektiva handlande på internet : en svensk "fuckförening"?* Linnaeus University Press: Växjö.

Saewyc, E. M., Miller, B. M., Rivers, R. Matthews, J., Hilario, C., & Hirakata, P. (2013). Competing discourses about youth sexual exploitation in Canadian news media. *The Canadian journal of human sexuality*. Volume 22 Issue 2, pp. 95-105

Sterling, A., & van der Meulen, E. (2018). "We Are Not Criminals": Sex Work Clients in Canada and the Constitution of Risk Knowledge. *Canadian Journal of Law and Society* Volume 33, no. 3, pp. 291–30

Somers, M. R. (1994). The Narrative Constitution of Identity: A Relational and Network Approach. *Theory and society*, Vol.23 (5), p.605-649

Sveningsson Elm, M. (2009). How do various notions of privacy influence decisions in qualitative internet research? I A.N. Markham, och N. Baym (Red). *Internet inquiry: conversations about method*. s.69-87. Los Angeles: Sage Publications.

Squire, C. (2013). From Experience-Centred to Socioculturally-Oriented Approaches to Narrative. I. M. Andrews, C. Squire & M. Tamboukou (Red.). *Doing narrative research* (2. uppl.). s. 47-71. London: Sage.

Vaughn, M. P. (2019). Client power and the sex work transaction: The influence of race, class, and sex work role in the post-apartheid sex work industry. *Sexuality and Culture*. <https://doi.org/10.1007/s12119-019-09594-7>.

Westberg, N. (2012). *Meddelande från enskildheten: en sociologisk studie av ensamhet och avskildhet*. Göteborg: Bokförlaget Daidalos.

Rapporter:

Jämställdhetsmyndigheten. (2021): "*PROSTITUTION OCH MÄNNISKOHANDEL Slutredovisning av uppdrag att stärka arbetet mot att barn och unga respektive vuxna utnyttjas i prostitution och människohandel, samt kartlägga omfattningen av prostitution och människohandel*". Göteborg: Rapport 2021:23 Dnr: ALLM 2020/100

Socialstyrelsen. (2015). *Sex mot ersättning utbildningsmaterial om stöd och hjälp till vuxna*. Edita Bobergs: Falun.

Socialdepartementet. (2016). *Makt, mål och myndighet - feministisk politik för en jämställd framtid*. Skr. 2016/17:10. Hämtad från: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/11/makt-mal-och-myndighet--feministisk-politik-for-en-jamstalld-framtid/>

Socialdepartementet. (2018). *Handlingsplan mot prostitution och människohandel. Bilaga till regeringsbeslut 2018-02-08 nr II:1*. Hämtad från: https://www.regeringen.se/4a7d0d/contentassets/24797d74f0bf447998138bc6b18aadb9/handlingsplan_prostitution-manniskohandel_aug-2018.pdf

Folkhälsomyndigheten. (2021). *Sex mot ersättning* - RESULTAT FRÅN UNDERSÖKNINGEN SRHR 2017. Artikelnummer: 21113. Hämtad 26 februari 2022, från: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/s/sex-mot-ersattning/>

Göteborgsregionen FoU i Väst. (2021). *KAST i Göteborg – en samtalsmottagning för köpare av sexuella tjänster Beskrivning av arbetssätt, behandlingsmetoder och upplevda effekter vid KAST i Göteborg* av Malin Isaksson, Maia Strufve och Jenny Rangmar. Hämtad 25 februari 2022, från:

<https://goteborg.se/wps/wcm/connect/79b4b331-abc3-40fc-ad89-8f64d6030679/KAST+G%C3%B6teborg+med+loggor.pdf?MOD=AJPERES>.

Webbsidor:

Feministiskt initiativ. (2020). *Inte bara Umeå som kan orosanmäla pappor vid sexköp*.

Hämtad 27 februari 2022 från:

<https://feministisktperspektiv.se/2020/09/15/stockholm-kan-folja-umeas-exempel-med-orosanmalan-vid-sexkop/>.

Lagar och författningar:

SFS 1998:408. *Lagen om förbud mot köp av sexuella tjänster*. Stockholm:

Justitiedepartementet. Hämtad från: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1998408-om-forbud-mot-kop-av-sexuella_sfs-1998-408

SFS 1962:700. *Brottsbalk*. Stockholm: Justitiedepartementet. Hämtad från:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/brottsbalk-1962700_sfs-1962-700

SOU 1995:15. *Kvinnofrid*. Stockholm: Socialdepartementet. Hämtad från:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/sou-1995-15-_GJB315

Bilaga 1

Våra “brödsmlor”, vår frågeguide till det empiriska materialet baserat på studiens syfte och frågeställningar

När och av vem berättas inlägget, samt vilken funktion har inlägget? (Kod: överstruket gul)

Finns en underliggande ton i inläggen (t.ex. smileys, markeringar, styckesindelning, punkter osv)? (Kod: ljusblå)

Vilken funktion fyller sexköpet? (kod: grön)

Vad för anledningar blir synliga till att de skriver i forumet? Vad berättar dem? Hur berättar dem? (kod: blå)

Hur skriver deltagarna om sina erfarenheter av sexköp? (Kod: röd)

Hur skriver deltagare kring erfarenheter att köpa sex? (Kod: rosa)

Hur rättfärdigar deltagare sina sexköp? (Kod: orange)

Gör sig samhällets diskurser, straffrättsliga och socialpolitiska, sig synliga i inläggen? Hur blir det synliga/underförstått synliga om det gör sig osynliga? (Kod: Lila)

Ev. att ha med till slutet av resultatdelen sammanfattning: Vilka synliga dominerande narrativ blir synliga?

Bilaga 2

Genomförandet av analysen

Analysförfarandet har följt strukturen utifrån de fem stegen som föreslås av Kozinets (2020, s 332; 2015):

Nr.	Steg	Förfarande	Syfte
1	<i>Sammanställa datan</i>	Spara ner datan i ett Googledocs dokument. Fältanteckningar sparas i ett separat dokument.	Datan samlas på ett ställe för att få överblick.
2	<i>Kodning</i>	Datan bryts ner till koder baserat på teman "våra brödsmlor" och frågeguide (se under metodologisk tillvägagångssätt). Datan sorteras efter innehåll genom att färgkodas efter de olika temana i ett nytt Googledocs dokument. i det nya dokumentet skrivs namnet ut på tråden som citatet är hämtat ifrån för att kunna härleda till den skrivna kontexten vad tråden handlar om. Genom att sortera inläggen efter färg blir det möjligt att få en överblick över hur mycket material som finns under respektive kategori.	Påbörja reflektion för att se (nya) övergripande mönster/teman i datan.

3	<i>Combining</i>	Se över kodning igen, vända och vrida på ord och innebörden av textmassorna/inläggen i relation till vår bakgrund, tidigare forskning och frågeställning. Här påbörjas även fördjupade reflektioner kring kontexten deltagarna skrivit i genom att inkludera fältanteckningar och att gå tillbaka till ursprungskällan för att se mer av hur dialogen mellan forskningsdeltagarna sett ut. De narrativa analysverktygen ways of telling, sites och tellers appliceras på materialet.	För att se nya mönster och få en djupare förståelse för kontexten där deltagarna skrivit och för att göra det möjligt att låta teman och kategoriseringar komma från materialet i sig och inte enbart genom den förutbestämda teman i frågegudien.
4	<i>Counting</i>	Räkna i materialet, till exempel hur ofta ett resonemang återkommer, om något ökar, minskar, sker oftare eller mer sällan.	För att kunna få en uppfattning av omfattning och kunna göra jämförelser mellan olika mönster.
5	<i>Charting</i>	Visualisera resultaten i en mindmap karta.	För att överskådligt kunna granska datan och hur den ytterligare kan tolkas och förstås innan den presenteras som resultat.